

Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032

Opracowanie:

Spis treści

Wstęp	4
I. Uwarunkowania, kontekst i kluczowe ustalenia diagnostyczne	5
1. Uwarunkowania prawne i metodyka opracowania strategii	5
Podstawa prawna	5
Metodyka opracowania strategii	6
2. Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi	8
3. Obszary Strategicznej Interwencji w strategii rozwoju województwa a zakres planowanych działań gminy	16
4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	18
5. Wnioski z diagnozy, w tym z badań społecznych	23
Wnioski z diagnozy	23
Wnioski z badania mieszkańców	26
6. Analiza SWOT	28
II. Założenia planistyczne	31
7. Wizja i misja rozwoju	31
8. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym	33
9. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych	35
10. Schemat ilustrujący założenia planistyczne	43
11. Rezultaty planowanych działań	44
III. Wdrażanie	45
12. Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii	45
13. Finansowanie strategii.....	47
14. Ewaluacja ex-ante.....	48
Załącznik nr 1 Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej	51
Analiza danych zastanych.....	51
I.1. Charakterystyka gminy Leśnica	51
I.2. Procesy demograficzne	54
I.3. Gospodarka i rynek pracy	58
I.4. Zasoby mieszkaniowe gminy	63
I.5. Pomoc społeczna	64
I.6. Aktywność społeczna	67
I.7. Środowisko naturalne oraz infrastruktura	69
I.8. Turystyka	71
I.9. Edukacja	73
I.10. Finanse samorządowe	76
Gmina oczami mieszkańców	78
Załącznik nr 2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	88
Załącznik nr 3 Mapa zagrożenia i ryzyka powodziowego	92
Spis rysunków, tabel i wykresów	93

Wstęp

Przedłożona „Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032” to ambitne wejście samorządu lokalnego w nowe okoliczności i uwarunkowania rozwojowe, jak również wyraz troski o dobrostan społeczności lokalnej i wszystkich zainteresowanych jej dobrymi perspektywami na przyszłe lata. Wykorzystanie posiadanych potencjałów, wykorzystanie korzystnego skomunikowania czy też poprawa atrakcyjności turystycznej to tylko niektóre z wątków, które eksploruje niniejszy dokument.

Na wstępie warto podkreślić, że przedmiotowe opracowanie ma nadrzędny charakter wśród pozostałych gminnych dokumentów planistycznych, tworząc dla nich swoiste ramy rozwojowe i jednocześnie je ukierunkowując. Co więcej, w związku z nowelizacją przepisów o samorządzie gminnym strategia otrzymała nowy status, skonkretyzowaną strukturę oraz obligatoryjne zdefiniowane elementy. „Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032” spełnia wszystkie z wymienionych kryteriów. Ponadto wpisuje się również w ustalenia strategii rozwoju województwa (Strategia Opolskie 2030) oraz ponadlokalnej strategii rozwoju opracowanej przez Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki, którego gmina jest członkiem.

Po drugie zapisy dokumentu otwierają nowe możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych oraz orientują samorząd na nowe fundamenty polityki regionalnej chociażby takie jak: polityka środowiskowa, rewitalizacja oraz spektrum działań zbliżających obywatela i sektor publiczny. Przyjęta w prezentowanym kształcie strategia Gminy Leśnica to planistyczne nawiązanie do szans jakie daje nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej, przewidziana na lata 2021-2027. Warto podkreślić, że reorientacja celów strategicznych i kierunków działań została poprzedzona gruntowną diagnozą, skoncentrowaną na wskazaniu najważniejszych wyzwań oraz szans rozwojowych.

Wreszcie po trzecie, „Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032” to zredagowany manifest poglądów, opinii i zamierzeń wspólnoty lokalnej, tych wszystkich którzy tworzą kapitał doświadczenia i energii na terenie gminy. Opracowanie czerpie z licznych praktyk i mechanizmów partycypacyjnych takich jak: ankietyzacja, badania społeczne, nabory projektów i przede wszystkim organizacja spotkań i warsztatów konsultacyjnych. W związku z przyjętym założeniem „Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032” powstała w modelu partycypacyjno-eksperckim.

Biorąc pod uwagę horyzont realizacyjny, „Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032” to zobowiązanie ambitne choć zdecydowanie realizowalne. Analizując możliwe scenariusze i ścieżki rozwojowe jako potencjalną barierę należy wskazać rosnące obciążenia finansowe samorządów oraz plany legislacyjne, które w swej istocie ingerują w fundamenty finansowe samorządów lokalnych. W szerszej natomiast perspektywie warto podkreślić, że gmina jako samorząd w dalszym ciągu prowadzi aktywną politykę modernizacyjną zmierzającą do systematycznej poprawy życia, która jest naczelną zasadą – misją dla społeczności Gminy Leśnica i jej władz.

I. Uwarunkowania, kontekst i kluczowe ustalenia diagnostyczne

1. Uwarunkowania prawne i metodyka opracowania strategii

Podstawa prawna

Bazą do opracowania *Strategii Rozwoju Gminy Leśnica* jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, która stanowi, że strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy oraz określa w szczególności:

1. cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
2. kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
3. oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
4. model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
5. ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
6. obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 oraz z 2021 r. poz. 1038), wraz z zakresem planowanych działań;
7. obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
8. system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
9. ramy finansowe i źródła finansowania.

Niniejszy dokument wpisuje się w zapisy ustawy i zawiera wszystkie obligatoryjne elementy. Oprócz kwestii społecznych i gospodarczych, w strategii są przedstawione również komponenty przestrzenne, w postaci modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. W związku z nowelizacją ustawy „Rada gminy, w drodze uchwały, określa szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”, dodatkowo jednym z wymogów jest podjęcie działań konsultacyjnych z podmiotami wskazanymi w ustawie m.in. sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami oraz zarządem województwa, w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa przez zarząd województwa (Art. 10f. ust. 1-3.).

Metodyka opracowania strategii

Rodzaj czynności	Opis
Analiza desk research	Pierwszym etapem prac nad strategią była analiza danych wtórnych tzw. zastanych. Analizowano dostępne dokumenty diagnostyczne i planistyczne w wymiarze lokalnym i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem raportu o stanie gminy, ale również ogólnodostępnych opracowań, ekspertyz, gminnego programu rewitalizacji gminy Leśnica oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Analizie poddano także dostępne zbiory danych statystycznych, które gromadzą: Bank Danych Lokalnych GUS, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, czy Powiatowy Urząd Pracy. Właściwa analiza desk research została przeprowadzona po wyselekcjonowaniu wiarygodnych, rzetelnych oraz przydatnych z punktu widzenia strategii informacji i danych. Analiza tego typu stanowi bazę do wypracowania wniosków na temat badanego obszaru.
Badania ilościowe	Strategie rozwoju to dokumenty silnie uspołecznione, dlatego też głos mieszkańców jest istotny przy opracowywaniu tego typu dokumentów. By umożliwić mieszkańcom udział oraz w celu poznania ich opinii przeprowadzono badanie ilościowe. Badanie zostało przeprowadzone wśród mieszkańców w formie ankiety internetowej udostępnionej w dniu 17.08.2021 r. na stronie gminy Leśnica: http://lesnica.pl/9119/wypelnij-ankiete-dotyczaca-strategii-rozwoju-gminy-lesnica.html . Uzyskane wyniki zostały przedstawione w rozdziale „Gmina oczami mieszkańców”. Celem badania było poznanie rzeczywistych potrzeb mieszkańców, obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz wizji rozwoju gminy na najbliższe lata.
Badania jakościowe	Celem przeprowadzania badań jakościowych jest zebranie pogłębionych informacji na temat kondycji gminy oraz zachodzących na jej obszarze procesów. Na potrzeby strategii przeprowadzono warsztaty, które były moderowane przez ekspertów, ich celem było rozpoznanie potrzeb, oczekiwań i możliwości odnoszących się do rozwoju lokalnego oraz nadanie poszczególnym zakresom działania określonych priorytetów (hierarchia potrzeb i celów). Ponadto przeprowadzono badania terenowe wśród analizowanej społeczności, polegające przede wszystkim na obserwacji i zbieraniu informacji dotyczących gminy i mieszkańców oraz interpretacji uzyskanych danych.
Analiza SWOT	Analiza SWOT integruje wszystkie informacje uzyskane na wcześniejszych etapach analizy strategicznej, polega na usystematyzowaniu faktów, danych i informacji pozyskanych na potrzeby diagnozy oraz uzyskanych dzięki przeprowadzonym wcześniej badaniom. Dzięki zebranych informacjom jesteśmy w stanie zidentyfikować poszczególne szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony. Analiza SWOT jest instrumentem wizualizacji strategii, traktowana jest jako punkt wyjścia do sformułowania celów i kierunków rozwoju.
Opracowanie misji i wizji gminy	Wizja jest opisem pożądanego stanu gminy w perspektywie długookresowej, stanowi wyraz aspiracji społecznych. Misja przedstawia syntetyczny opis sposobu postępowania w celu realizacji wizji, stanowi uzasadnienie przyjęcia określonych celów strategicznych.

Sformułowanie celów	Wnioski z diagnozy oraz przedstawiony bilans strategiczny, stanowią bazę do formułowania celów strategicznych oraz zaplanowania kierunków działań. Cele przede wszystkim stanowią odpowiedź na zidentyfikowane na etapie diagnostycznym problemy, ale także szansą na lepsze wykorzystanie potencjałów i zasobów gminy. Cele strategiczne odnoszą się bezpośrednio do wypracowanej misji i wizji gminy Leśnica.
Opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego	Model jest ilustracją założeń strategii, przedstawia długookresową wizję rozwoju gminy oraz kierunki rozwoju przestrzennego w danym horyzoncie czasowy. Prezentuje zmiany jakie powinny zaistnieć w przestrzeni, by można było osiągnąć pożądane efekty. Model przedstawia kluczowe elementy, które wpływają na przestrzeń, a forma graficzna sprawia, że treści przedstawione w strategii są bardziej przystępne w odbiorze.
Opracowanie części wdrożeniowej	Organizację procesów mających na celu wdrażanie strategii określa system realizacji strategii, w którym wskazane są m.in. podmioty zaangażowane w realizację strategii, zasady współpracy lub wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych. W części wdrożeniowej zawarte są także szczegółowe informacje na temat mechanizmów wdrażania, takich jak monitoring, ewaluacja i aktualizacja. Oprócz tego strategia musi określać ramy finansowe i źródła finansowania, które ułatwiają ocenę możliwości jej realizacji.

2. Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi

Rozdział odnosi się do przepisu „Art. 10f. ust. 2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa” zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

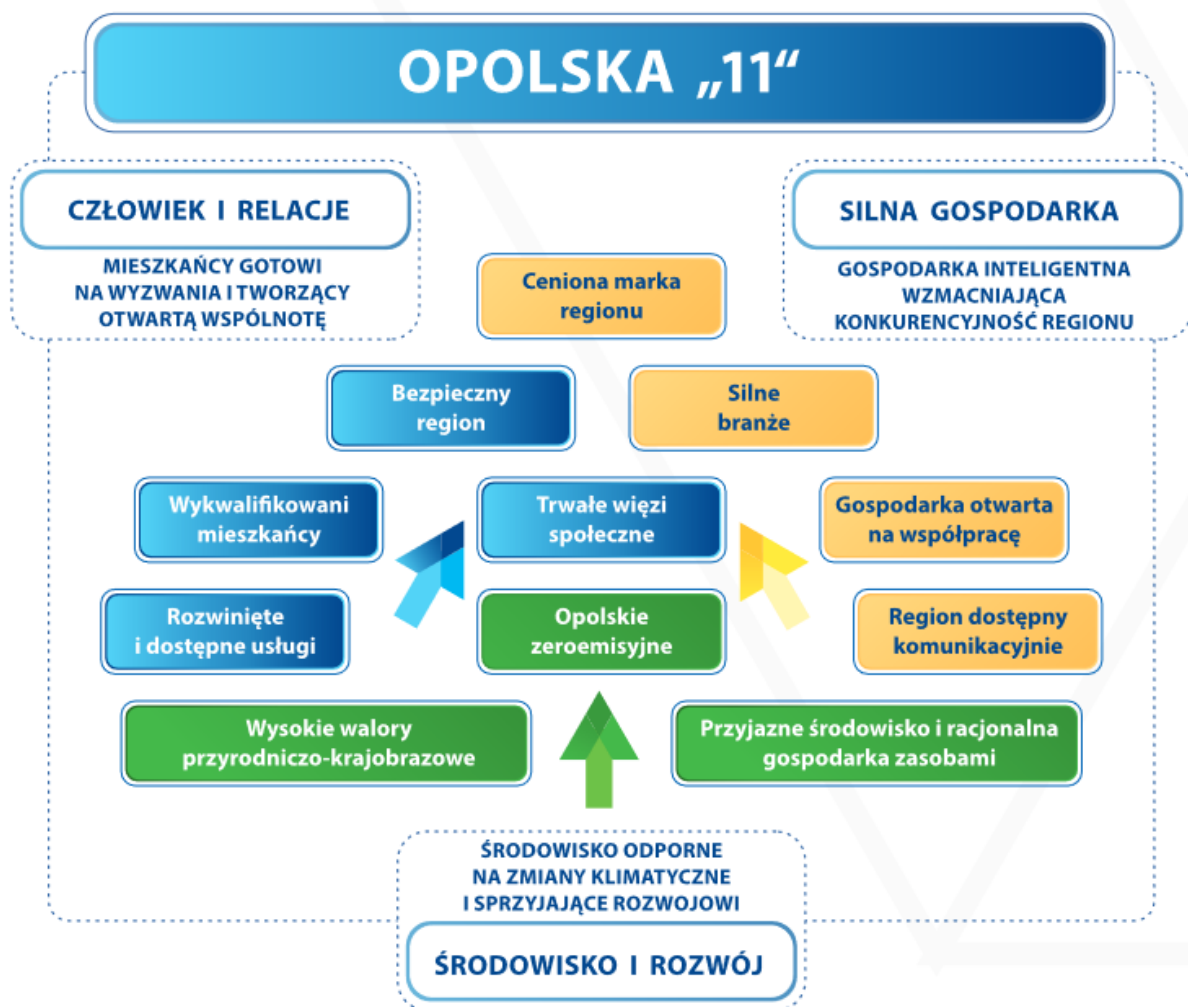
Niniejszy dokument wpisuje się w ustalenia nadrzędnych dokumentów planistycznych. Poniżej wskazano najważniejsze dokumenty na różnych poziomach (krajowym, regionalnym, lokalnym) z którymi prezentowana strategia jest spójna.

Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032 jest spójna z kluczowymi dokumentami planistycznymi, wśród których można wskazać m.in:

- Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030
- Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030”
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego 2019
- Strategię Powiatu Strzeleckiego na lata 2021-2030
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Leśnica
- Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Leśnica na lata 2016-2023

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030”, odgrywa kluczową rolę w zakresie zadań rozwojowych w województwie i ma istotne znaczenie przy opracowywaniu *Strategii Rozwoju Gminy Leśnica*. Poniżej przedstawiono Opolską 11-tkę, czyli jedenaście zdefiniowanych w strategii celów operacyjnych oraz kierunki działań, które zawierają się w trzech celach strategicznych: Człowiek i relacje, Środowisko i rozwój oraz Silna gospodarka. Strategia „Opolskie 2030” wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które wymagają dodatkowego wsparcia. Odniesienie do OSI województwa opolskiego wskazano w rozdziale „OSI w strategii rozwoju województwa a zakres planowanych działań”.

Rysunek 1 Opolska "11" - cele operacyjne na tle celów strategicznych

Źródło: projekt strategii rozwoju województwa opolskiego „Opolskie 2030”.

Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032, oprócz wspomnianych wcześniej ustaw (o samorządzie gminnym oraz ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) realizuje również przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 624, 784) w szczególności art. 315 i art. 326, wskazujące dokumenty planistyczne, w zakresie gospodarowania wodami, które powinny zostać uwzględnione w strategiach rozwoju gminy. Poniżej odwołano się do zapisów tych dokumentów, w zakresie bezpośrednio odnoszącym się do granic administracyjnych gminy Leśnica.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan gospodarowania wodami jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry. Obszar dorzecza Odry podzielony jest na pięć regionów wodnych: Górnej Odry, Środkowej Odry, Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, Warty oraz Noteci. Gmina Leśnica znajduje się w obszarze dorzecza Górnej Odry.

Na potrzeby planowania stosuje się podział jednolitych części wód powierzchniowych:

- na sztuczne części wód (takie, które powstały w wyniku działalności człowieka),
- silnie zmienione części wód (takie, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w wyniku działalności człowieka, np. uregulowany odcinek rzeki lub zlokalizowany na rzece zbiornik zaporowy),
- naturalne części wód.

Celem środowiskowym w gospodarowaniu wodami jest ochrona, poprawa oraz przywracanie jednolitych części wód do stanu możliwie jak najbardziej zbliżonego do naturalnego. Jako cel środowiskowy rozumie się osiągnięcie i utrzymanie:

- co najmniej dobrego stanu wód powierzchniowych,
- co najmniej dobrego stanu wód podziemnych,
- norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których zostały utworzone obszary chronione, a także zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i innych ekosystemów od wód zależnych.

Cele środowiskowe ustanawiane są w planie gospodarowania wodami i co sześć lat poddawane są aktualizacji. Cele są określone dla jednolitych części wód powierzchniowych naturalnych, sztucznych i silnie zmienionych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych. Poniższe tabele przedstawiają charakterystykę jednolitych części wód zlokalizowanych w granicach gminy Leśnica wraz z celami środowiskowymi i oceną ryzyka nieosiągnięcia celów.

Tabela 1 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCW	Status	Stan ogólny	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
					Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
RW60001611696	Jordan	Potok nizinny lessowo-gliniasty	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600016116989	Młynówka	Potok nizinny lessowo-gliniasty	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600016116992	Cisowa	Potok nizinny lessowo-gliniasty	silnie zmieniona część wód	dobry	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona
RW600017111718	Dopływ w Kędzierzynie-Koźlu	Potok nizinny piaszczysty	naturalna	dobry	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona
RW600017111729	Łącka Woda	Potok nizinny piaszczysty	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600017111734	Słotnik	Potok nizinny piaszczysty	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600017111752	Krępa	Potok nizinny piaszczysty	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW6000171117569	Jasionna	Potok nizinny piaszczysty	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW6000171118889	Jemielnica od źródła do Suchej	Potok nizinny piaszczysty	silnie zmieniona część wód	zły	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600019116999	Kłodnica od Dramy do ujścia	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta	silnie zmieniona część wód	zły	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600019111759	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta	silnie zmieniona część wód	zły	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego - Odra w obrębie JCWP	dobry stan chemiczny	zagrożona

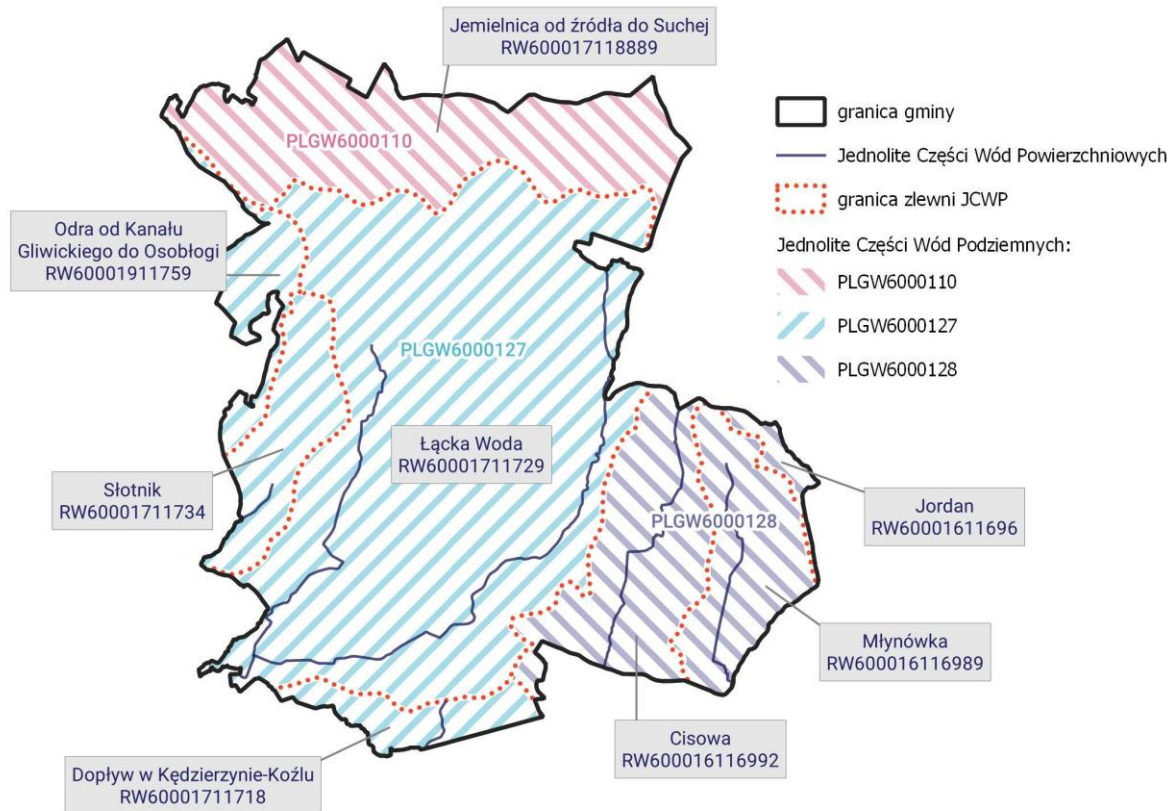
Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem bazy danych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.

Tabela 2 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych na terenie gminy

Numer JCWPD	Ogólna ocena stanu	Cel dla stanu chemicznego	Cel dla stanu ilościowego	Obszar wyznaczony na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW6000110	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	TAK	niezagrożona
PLGW6000127	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	TAK	zagrożona
PLGW6000128	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	TAK	zagrożona

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem bazy danych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.

Rysunek 2 Mapa jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych zlokalizowanych w granicach gminy

Źródło: opracowanie własne

Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju

Program Wodno-Środowiskowy Kraju jest jednym z podstawowych dokumentów planistycznych w zakresie ochrony, gospodarowania i zarządzania zasobami wodnymi w Polsce. Program ten jest opracowywany w celu programowania i koordynowania działań, które zmierzają do realizacji celów środowiskowych.

Wśród działań przewidzianych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na terenie gminy Leśnica wskazuje się m.in.:

- budowę indywidualnych systemów oczyszczania ścieków;
- budowę nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących;
- kontrolę postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata;
- regularny wywóz nieczystości płynnych;
- monitoring badawczy wód;
- weryfikacja warunków korzystania z wód zlewni.

Natomiast dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wskazuje się m.in.:

- coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia;
- opracowanie dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP);
- przegląd pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych;
- wydanie rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP);
- rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód podziemnych;
- inwentaryzacja ujęć wód podziemnych wykorzystywanych do nawodnień rolniczych.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry

Celem planu zarządzania ryzykiem powodziowym jest zapewnienie skutecznego zarządzania ryzykiem powodziowym w przyszłości, stwarzając jednocześnie szanse na proaktywne podejście w inicjowaniu i wdrażaniu działań inwestycyjnych oraz instrumentów wspomagających. Jako nadrzędny cel wskazuje się ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Poniżej wskazano cele główne oraz niektóre z działań służących do ich osiągnięcia:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:
  - a. ochrona lub przywrócenie retencji dolin rzecznych;
  - b. ochrona lub zwiększanie retencji zlewniowej na gruntach leśnych, zadrzewionych i zakrzewionych, na użytkach rolnych oraz na gruntach zabudowanych i zurbanizowanych.
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:
  - a. zwiększanie retencji dolin rzecznych;
  - b. budowa mobilnych systemów ochrony przed powodzią.
3. Poprawę systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:
  - a. rozwój krajowego systemu prognoz, monitoringu i ostrzeżeń;
  - b. inicjowanie programów edukacyjnych dla różnych odbiorców, w tym również dostarczanie materiałów metodycznych i edukacyjnych w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Działania w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, prowadzone na terenie gminy Leśnica, powinny korespondować z celami wskazanymi w PPSS, a mianowicie:

- skutecznym zarządzaniem zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;
- zwiększaniem retencji na obszarach dorzeczy;
- edukacją i zarządzaniem ryzykiem suszy ;
- formalizacją i zaplanowaniem finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Według klas łącznego zagrożenia suszą, gmina Leśnica została zaklasyfikowana do obszarów umiarkowanie zagrożonych suszą. Jednym z typów suszy, którym gmina zagrożona jest w większym stopniu jest susza rolnicza. Mniejsze zagrożenie stanowi susza hydrologiczna i hydrogeologiczna, w przypadku tych dwóch typów suszy, gmina została zaliczona do obszarów słabo zagrożonych ich wystąpieniem.

Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032 jest dokumentem, który realizuje i wpisuje się w zapisy nadrzędnego dokumentu planistycznego województwa opolskiego. Ponadto, prezentowany dokument został opracowany zgodnie z wszystkimi przytoczonymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

3. Obszary Strategicznej Interwencji w strategii rozwoju województwa a zakres planowanych działań gminy

Rozdział odnosi się do przepisu wskazującego, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności „obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, wraz z zakresem planowanych działań (Art. 10e. ust. 3. pkt. 6) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Strategia Opolskie 2030 to kluczowy dokument strategiczny na poziomie regionu, odnoszący się do planowania rozwoju województwa opolskiego. Polityka rozwoju województwa opolskiego uwzględnia Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) określone na poziomie kraju, którymi są miasta średniej wielkości tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją. **Gmina Leśnica nie wpisuje się w żaden typ wskazanych OSI.**

Zaproponowane OSI na poziomie regionalnym są komplementarne w stosunku do obszarów wyróżnionych na poziomie krajowym. Wśród obszarów strategicznej interwencji na szczeblu regionalnym wskazuje się:

1. OSI Subregion Aglomeracja Opolska
2. OSI Subregion Brzeski
3. OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki
4. OSI Subregion Północny
5. OSI Subregion Południowy

Gmina Leśnica wchodzi w skład Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego, dlatego wpisuje się w **OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki**. Wskazane OSI na poziomie krajowym nie uwzględniają wszystkich miast i gmin na terenie województwa opolskiego, które wymagają wsparcia. Interwencja polityki województwa podkreśla i kieruje wsparcie w stronę małych ośrodków miejskich, które również są zagrożone utratą funkcji społeczno-gospodarczych, a jednocześnie stanowią ośrodki rozwoju ponadlokalnego. Strukturę hierarchiczno-funkcjonalną w województwie opolskim określa pięć poziomów usługi, a podstawowym kryterium jest funkcja obsługi. **Gmina Leśnica wpisuje się w IV poziom – ośrodki lokalne miejskie**, które uznaje się za lokalne ośrodki rozwoju. Pełnią one funkcję uzupełniającą dla ośrodków powiatowych. Zapewniają usługi w zakresie szkolnictwa, opieki zdrowotnej, kultury, sportu i handlu. Zasięg oddziaływania tych miast ogranicza się zazwyczaj do granic gminy, w której zlokalizowane jest miasto. Miasto Leśnica będące siedzibą miejsko-wiejskiej gminy Leśnica zostało zaklasyfikowane do tego rodzaju ośrodków, automatycznie zostając zaliczone do grupy **małych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze**.

Poniżej wskazano cele polityki przestrzennej i rekomendacje w ramach OSI *Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki*, które dotyczą miast małych, tracących funkcje społeczno-gospodarcze:

Cele polityki przestrzennej dla miast małych tracących funkcje społeczno-gospodarcze w Subregionie Kędzierzyńsko-Strzeleckim
Kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego <ul style="list-style-type: none"> Rozwój powiązań systemu przyrodniczego
Ochrona i poprawa jakości środowiska oraz walorów krajobrazowych <ul style="list-style-type: none"> Rozwój nowoczesnej gospodarki odpadami Ochrona cennych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych Ograniczenie emisji hałasu i poprawa klimatu akustycznego Poprawa jakości powietrza
Ochrona wysokiego potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej <ul style="list-style-type: none"> Ochrona przed presją urbanizacyjną najcenniejszych i najbardziej produktywnych gleb Przeciwdziałanie erozji gleb
Wielofunkcyjny rozwój węzłowych ośrodków rozwoju <ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie przestrzeni dla rozwoju funkcji miejskich
Wzmocnienie funkcji kulturowych <ul style="list-style-type: none"> Ochrona zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych Stanowienie pomników historii Tworzenie parków kulturowych
Wzmocnienie konkurencyjności zagospodarowania <ul style="list-style-type: none"> Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej Kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych Tworzenie warunków dla rozwoju funkcji turystycznych Zwiększenie dostępności do infrastruktury (społecznej i technicznej) Promowanie kompleksowych rozwiązań rewitalizacyjnych
Wzmocnienie odporności przestrzeni na zagrożenia naturalne <ul style="list-style-type: none"> Bieżące utrzymywanie infrastruktury przeciwpowodziowej Prewencyjna ochrona obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i wystąpienia ryzyka powodziowego w planach zagospodarowania przestrzennego Zwiększenie dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze
Wzmocnienie potencjału energetycznego <ul style="list-style-type: none"> Proekologiczna modernizacja gospodarki
Wzmocnienie powiązań funkcjonalno-przestrzennych <ul style="list-style-type: none"> Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportowej (drogowej i kolejowej) Kształtowanie systemów ścieżek i szlaków rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą Modernizacja i rozbudowa Odrzańskiej Drogi Wodnej
Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa powodziowego <ul style="list-style-type: none"> Realizacja działań technicznych związanych ze zbiornikami i ciekami wodnymi

4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

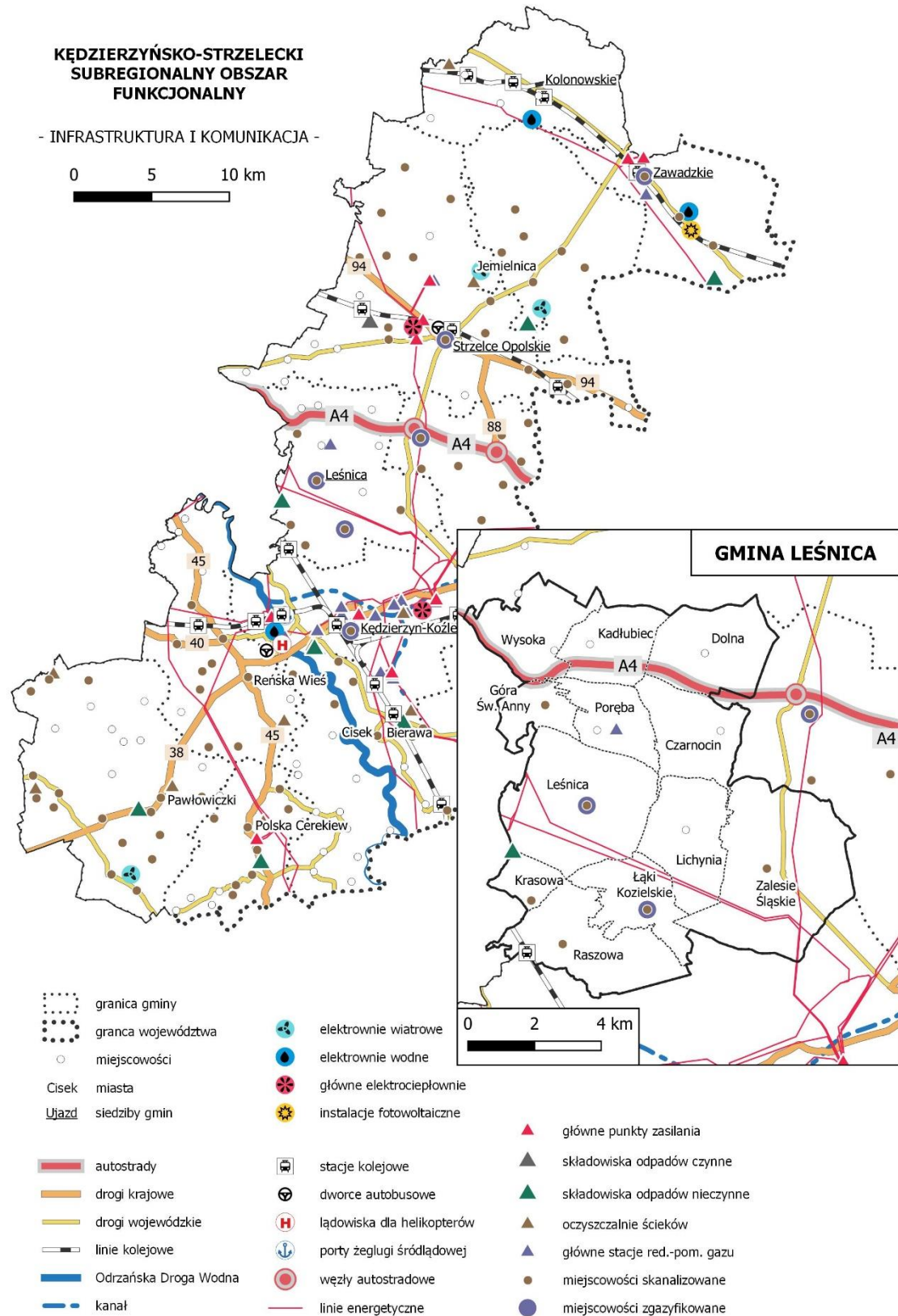
Rozdział odnosi się do *przepisu* wskazującego, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności „model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (Art. 10e. ust. 3. pkt. 4) zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

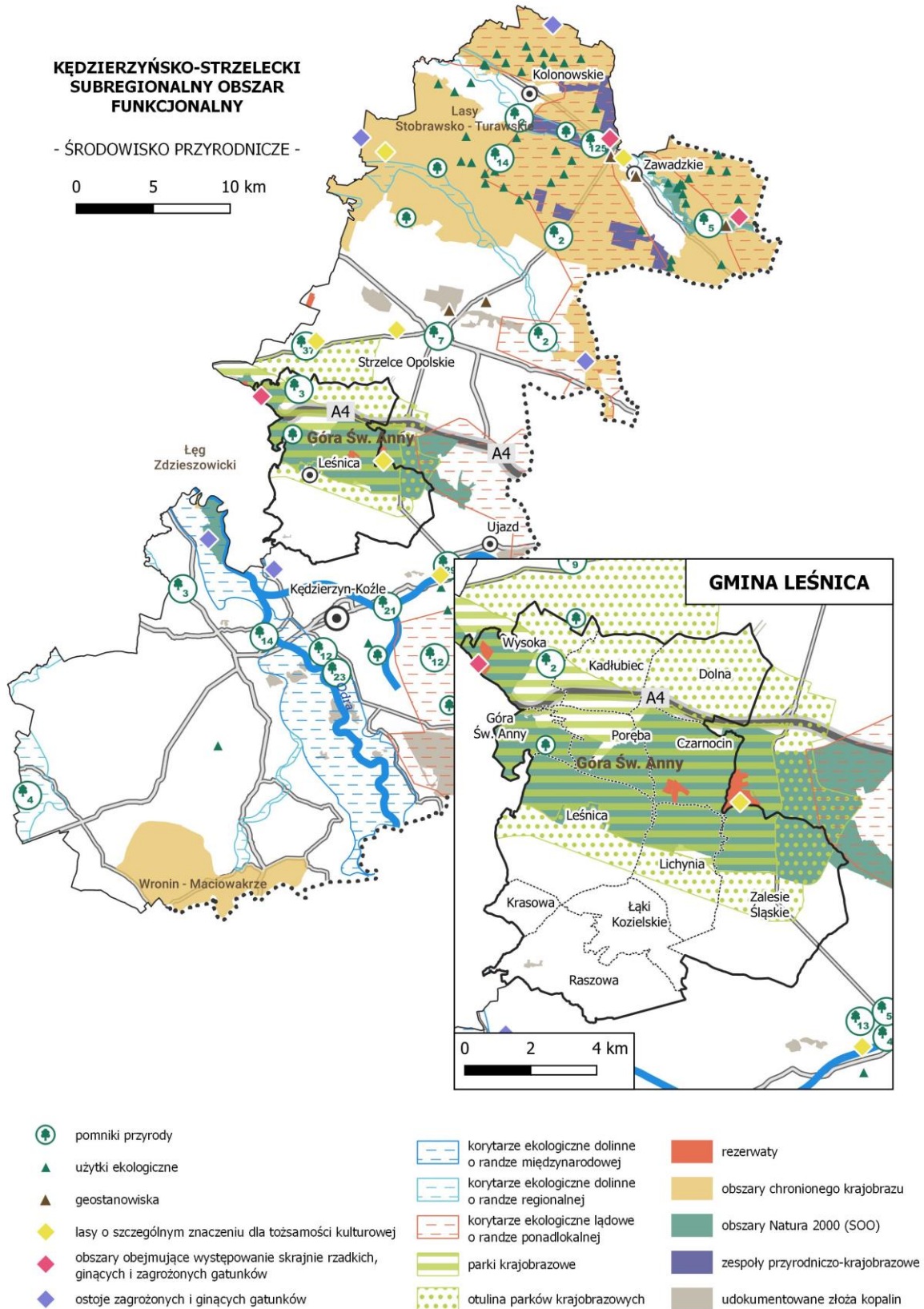
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy. Wynika on z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb i potencjału gminy z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania. Uwarunkowania dla gminy Leśnica przedstawiono za pomocą trzech map (infrastruktura i komunikacja, środowisko przyrodnicze oraz kultura i turystyka) na tle Kędzierzyńsko-Strzeleckiego Subregionalnego Obszaru Funkcjonalnego.

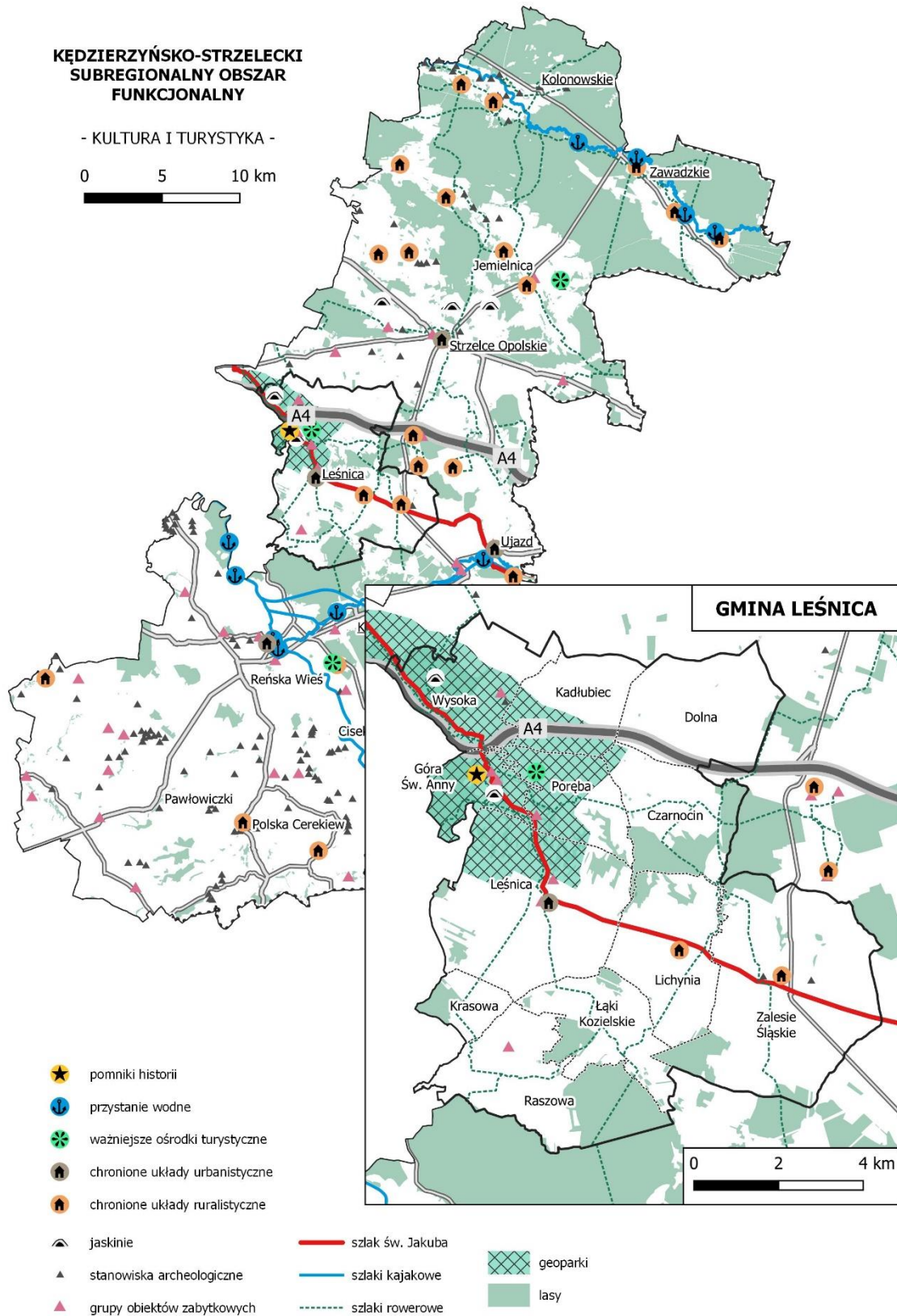
Model wskazuje ogólne kierunki rozwoju przestrzennego gminy, obszary problemowe oraz obszary z potencjałem rozwojowym o określonych funkcjach. Mapa ma charakter schematyczny i może przedstawiać projektowane kluczowe inwestycje, strefy aktywności gospodarczej, obszary doposażenia w infrastrukturę techniczną, obszary rewitalizacji.

W strukturze przestrzennej gminy planuje się następujące zmiany:

- rozwój mieszkalnictwa poprzez zwiększenie terenów mieszkaniowych w Leśnicy, a także we wsiach: Łąki Kozielskie, Raszowa oraz Zalesie Śląskie,
- aktywizację gospodarczą poprzez rozwój stref gospodarczych w Leśnicy oraz wsiach: Krasowa, Raszowa i Zalesie Śląskie,
- rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej gminy poprzez powstanie nowych terenów rekreacyjno-letniskowych we wsiach: Czarnocin, Lichynia i Poręba,
- powiększenie terenów leśnych poprzez zalesianie gruntów o małej przydatności dla produkcji rolnej w południowej części gminy, a także na terenach o dużych spadkach narażonych na erozje i ruchy masowe ziemi.

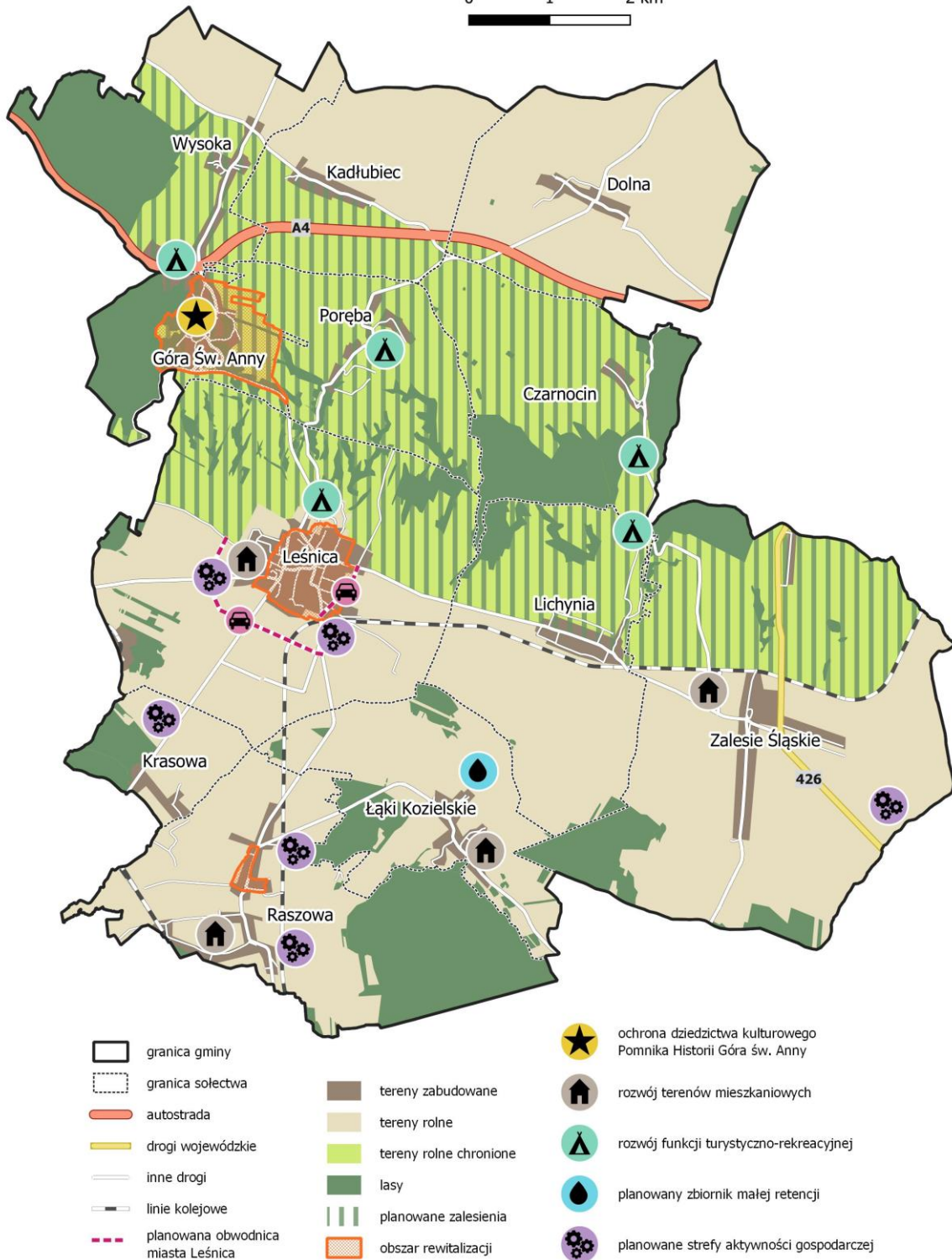

GMINA LEŚNICA

- STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA -

0 1 2 km

5. Wnioski z diagnozy, w tym z badań społecznych

Rozdział odnosi się do przepisu wskazującego, że „Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, który znajduje się w Art. 10e. ust. 3.

Wnioski z diagnozy

Demografia

Gmina Leśnica cechuje się systematycznym ubytkiem liczby mieszkańców (jednakże w 2021 r. są widoczne symptomy wzrostu). Obserwowana tendencja ma związek z ujemnym przyrostem naturalnym (w 2020 r. – -29 os.) oraz ujemnym saldem migracji (w 2020 r. – -16 os.). W przeciwieństwie do większości gmin w Polsce, w Leśnicy proces starzenia się społeczności jest praktycznie niezauważalny. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przez ostatnią dekadę zwiększyła się o 1,5% i w 2020 r. wyniosła 1 526 osób. Jest to o wiele niższy wynik, niż w przypadku innych gmin z powiatu strzeleckiego. Dla porównania, gmina Strzelce Opolskie odnotowała przyrost równy 20,7%, z kolei gmina Ujazd – 10,6%. Prognozuje się, że w perspektywie roku 2050 gminę Leśnica będzie zamieszkiwało 5,7% mniej mieszkańców. To oznacza, że w liczbach bezwzględnych z terenu gminy ubędzie prawdopodobnie 427 mieszkańców.

Gospodarka i rynek pracy:

Na terenie gminy Leśnica w porównaniu do powiatu strzeleckiego pracuje stosunkowo mało osób. Wskazuje na to wskaźnik liczby pracujących (w podmiotach gospodarki narodowej zatrudniających powyżej dziewięć osób oraz z wyłączeniem rolników) na 1000 ludności. W 2020 r. wyniósł on 105 osób, o 52,3% mniejszy niż dla terenu powiatu. Natomiast sytuacja gospodarcza i rynek pracy funkcjonujący wewnątrz gminy Leśnica systematycznie się poprawiają. W latach 2011-2020 spadła liczba bezrobotnych o 44%, czyli ze 185 do 102 osób oraz wzrosła liczba pracujących o 16%. W 2020 r. wyniosła ona 790 osób. Przez ostatnią dekadę podniosła się jakość życia mieszkańców gminy Leśnica. Można to ocenić na podstawie przyrostu średniego miesięcznego wynagrodzenia powiatu strzeleckiego (z 3 079,8 zł w roku bazowym) o 1 775 zł, czyli 35,6%. Mieszkańców gminy Leśnica cechuje niski poziom przedsiębiorczości. W przypadku wskaźnika liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności w 2020 r. gmina osiągnęła wynik 75 podmiotów, natomiast powiat – 76, województwo – 108 oraz kraj – 122.

Zasoby mieszkaniowe gminy:

W 2020 r. mieszkania¹ znajdujące się na terenie gminy Leśnica posiadały stosunkowo dużą powierzchnię (104,6 m²) w porównaniu do innych obszarów (dla powiatu strzeleckiego wartość ta równała się 88,3 m²). Natomiast było ich relatywnie mało, według danych GUS BDL w 2020 r. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba ta wynosiła 324,2 mieszkań dla gminy Leśnica, o 1,7% mniej niż od powiatu i o 11,5% mniej od województwa. Co ważne, zasoby mieszkaniowe na terenie gminy systematycznie rosną. W 2011 r. wynosiły 2 404 mieszkań, a w 2020 r. – 2 448. Przyrost wyniósł 1,8%.

Pomoc społeczna:

W gminie Leśnica zachodzi pozytywna tendencja w przypadku zmniejszającego się zapotrzebowania na pomoc społeczną i wydatków z tym związanych. Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w 2011 r. wyniosła 391, a w 2020 r. – 148 osób. Spadła o 62%. Jest to dobry wynik również w porównaniu z wartością uzyskaną przez powiat, województwo i kraj. W 2020 r., w przeliczeniu na 10 tys. ludności, na terenie gminy Leśnica ze środowiskowej pomocy społecznej w 2019 r. skorzystało 196 osób. Wartość ta jest niższa w porównaniu do powiatu (321) i województwa (398). Osoby, które nadal korzystają ze świadczeń na terenie gminy Leśnica, jako najczęstszą przyczynę wskazują: bezrobocie, ubóstwo oraz niepełnosprawność. Przez ostatnią dekadę kwota przeznaczona na pokrycie wydatków związanych z pomocą społeczną w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 33% (z 2,40 mln zł do 1,60 mln zł).

Aktywność społeczna:

W 2018 r. frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych wyniosła jedynie 38%. Porównywalny wynik gmina osiągnęła w wyborach samorządowych w 2014 r. Pozytywnym aspektem aktywności społecznej występującej na terenie gminy Leśnica jest liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. W 2020 r., w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła ona 3,6 organizacji. Jest to wynik o 0,7 podmiotów większy od rezultatu powiatu strzeleckiego, natomiast o 0,3 mniejszy od wyników województwa i kraju. Społeczność gminy Leśnica nie jest zaangażowana w takie wydarzenia polityczne jak wybory, natomiast biorąc pod uwagę działania związane z prowadzeniem fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych można ją określić jako aktywną społecznie.

Środowisko naturalne oraz infrastruktura:

Z sieci kanalizacyjnej obecnie korzysta 57,3% ludności gminy. Dziesięć lat temu było to jeszcze 45%. W 2020 r. w obrębie gminy działło 29 484 m sieci gazowej. Aktualnie prowadzone są prace gazyfikujące Szkołę Podstawową, Szkołę Muzyczną oraz Leśnicki Ośrodek Kultury i Rekreacji. Wiosną 2021 r.

---

¹ ogólnie

planowane jest udostępnienie sieci gazowej do osób prywatnych. Na dany moment odsetek osób korzystających z sieci gazowej wynosi 0,03%². Bazując na danych GUS BDL, jedynie odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej wynosi prawie 100%. Wzrósł o 8,2 punkty procentowe względem roku bazowego. Dostępność do sieci kanalizacyjnej, gazowej oraz oczyszczalni ścieków systematycznie rośnie. Dodatkowo, widać także wzrost liczby odpadów zebranych selektywnie, o 542,3 t (36,1%) względem 2017 r. Systematycznie rośnie ilość osób korzystających z oczyszczalni ścieków. W przeciągu ostatniej dekady odsetek ludzi korzystającej z oczyszczalni wzrósł z 50% do 67,8%. Od 2015 r. powierzchnia terenów zielonych chronionych prawnie nieznacznie się zmniejszyła i wynosi obecnie 3 229,8 ha. Na terenie gminy zainstalowane jest 13 kotłów gazowych. U indywidualnych odbiorców znajduje się 8 z nich, 3 umieszczone są w Szkole Podstawowej, a pozostałe 2 w Centrum Edukacji Ekologicznej. Na dotacje do ich zakupu przeznaczono 142 tys. zł (do grudnia 2021 r.), natomiast w ciągu całego 2021 r. koszt na dotacje zaplanowany jest na 205 tys. zł. W 2013 r. gmina Leśnica zinwentaryzowała obiekty zawierające azbest o łącznym ciężarze 226 589 kg. Koszt ich usunięcia oszacowano na 416 370 zł. Jednym z wyzwań stających przed gminą w aspekcie środowiskowym, jest poprawa jakości powietrza, która, w szczególności w zimie, z uwagi na niską emisję jest bardzo zła.

Turystyka:

Istotnym potencjałem gminy Leśnica jest jej bogata oferta turystyczna. Góra św. Anny jest główną atrakcją gminy. Znajduje się na niej zabytkowa bazylika oraz inne obiekty kultu religijnego. Obszar góry został uznany za park krajobrazowy oraz „pomnik historii, jako komponowany krajobraz kulturowo – przyrodniczy”, pierwszy w województwie opolskim. Zasoby turystyczne gminy Leśnica obfitują w elementy o charakterze religijnym, dzięki czemu trafiają do wielu pielgrzymów. Stanowi to jednak zagrożenie związane z potencjalnie wąską grupą odbiorców oferty ukierunkowanej na jedną tematykę. Do momentu wybuchu pandemii COVID-19 turystyka na terenie gminy rozwijała się. Stopień wykorzystania obiektów noclegowych w 2011 r. wyniósł 29,2%, do 2019 r. wzrósł o 6,7 punktów procentowych. Natomiast w 2020 r. osiągnął 23,2%. Na początku badanego okresu liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym wyniosła 3 944 osób. Jednak w 2020 r. (ze względu na COVID-19) liczba ta zmniejszyła się do 483 osób. Ubytek ten wyniósł 87,8%.

Edukacja:

W 2011 w szkole podstawowej uczyło się 406 osób, w 2020 r. liczba ta zwiększyła się do 551 osób. Średnia wyniku ósmoklasisty w przypadku wszystkich trzech przedmiotów notuje lepsze rezultaty od średniej krajowej. Wskaźnik skolaryzacji netto równa się 99,2%. Na podstawie tego można wnioskować, iż rodzice nie decydują się posyłać swoich pociech do sąsiednich gmin w celu ich edukacji.

² Raport Polskiej Spółki Gazowniczej z III kwartału 2021 r.

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym także wzrósł. W roku bazowym wyniósł 76,2% i do końca badanego okresu urósł o 6,6 punktów procentowych. Natomiast, w 2019 liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w przeliczeniu na 1000 ludności dla gminy (828 osób) okazała się niższa od powiatu strzeleckiego (o 55 osób), województwa (o 88 osób) oraz kraju (o 57 osób).

Finanse samorządowe:

Zarówno kwota dochodów, jak i wydatków wzrosła przez ostatnią dekadę. Na koniec 2020 r. budżet zamknął się nadwyżką w kwocie 8,8 mln zł. Wysokość dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiększyła się o 38,8% (w 2011 r. – 2 692,9 zł; w 2020 r. – 4400,1 zł). Dla powiatu strzeleckiego ten sam wskaźnik na koniec badanego okresu równał się – 4 570,9 zł, dla województwa opolskiego – 4 715,5 zł, a dla kraju – 5 240,0 zł. Najwięcej wydatków gmina przeznaczą na oświatę i wychowanie (w 2020 r. – 11 026 397,4 zł). W przypadku dochodów własnych, największą sumę gmina uzyskuje na podstawie dochodów podatkowych uzyskanych z tytułu podatków od nieruchomości – 4 923 867,5 zł.

Wnioski z badania mieszkańców

1. Ponad 75% ankietowanych ocenia gminę Leśnica jako dobre miejsce do zamieszkania, natomiast nieco ponad 15% udzieliło odpowiedzi negatywnej. Odzwierciedlenie pozytywnych ocen widoczne jest również w przypadku preferencji migracyjnych. W perspektywie najbliższych 5 lat, zdecydowana większość (68,7%) planuje pozostać w gminie Leśnica. Co 10 ankietowany wskazał, że rozważa przeprowadzkę do innej miejscowości w Polsce.
2. Wśród elementów infrastruktury i oferty w gminie, najlepiej oceniono kwestie związane z dostępnością placówek oświatowo-wychowawczych (szkół i przedszkoli), a także wysokim poczuciem bezpieczeństwa i atrakcyjnością turystyczną gminy. Wskazane elementy przemawiają za wysoką atrakcyjnością gminy jako miejsca do zamieszkania.
3. Istotnym problemem dla mieszkańców jest niezadowolający stan dróg, a także jakość skomunikowania i dostępność transportu publicznego. Nie bez znaczenia pozostają kwestie środowiskowe, które w dużym stopniu determinują zadowolenie z jakości życia w gminie. Według ankietowanych poprawie powinny ulec przede wszystkim kwestie dotyczące jakości powietrza – blisko 52% negatywnie ocenia ten aspekt. Wyzwaniem dla samorządu będzie zatem poprawa w zakresie infrastruktury technicznej oraz środowiska.
4. Jako mocne strony gminy, mieszkańcy wskazują przede wszystkim potencjał turystyczny (29,9%), na który wpływ ma przede wszystkim obecność Góry Św. Anny na terenie gminy, park krajobrazowy oraz bogactwo środowiska przyrodniczego i tereny zielone. Słabą stroną jest

przede wszystkim wskazywany wcześniej stan dróg (55% wskazań jako słaba strona). Również w tym pytaniu mieszkańcy zwracają uwagę na niezadowalającą sytuację związaną z komunikacją, złą jakością powietrza, ale również braku miejsc do spędzania czasu wolnego.

5. Wiele aspektów, które mieszkańcy wskazali jako kwestie, które należałoby poprawić, związane są ze wskazanymi słabymi stronami. Przede wszystkim poprawie powinien ulec stan dróg, a także liczba ścieżek rowerowych. Jednym z ważniejszych przedsięwzięć jest również poszerzenie oferty czasu wolnego oraz dostosowanie jej do zmieniającej się struktury ludności oraz rosnących potrzeb i aspiracji.
6. Wśród istotnych problemów społecznych jakie zauważają mieszkańcy znajduje się wandalizm/niszczenie mienia publicznego oraz zaśmiecanie okolicy, które widoczne jest nie tylko ze strony turystów odwiedzających gminę, ale również mieszkańców gminy Leśnica. Ponadto respondenci wskazują na problem starzenia się społeczności lokalnej, który determinuje konieczność poszerzenia oferty w gminie i dostosowania jej do potrzeb osób najstarszych.
7. Oceniając poszczególne elementy dotyczące rynku pracy, mieszkańcy najlepiej ocenili możliwość założenia własnej działalności gospodarczej (35,8%), co potwierdza również wskaźnik osób, które prowadzą działalność (wzrost z 46 w 2016 r. do 55 na 1000 ludności w 2020 r.). Największe zastrzeżenia w opinii mieszkańców budzi możliwość znalezienia zatrudnienia a w szczególności „dobrej pracy”
8. Wskazana struktura odpowiedzi dotycząca rynku pracy stanowi uzasadnienie do najczęściej wybieranego możliwego kierunku rozwoju gminy – silnej gospodarki (43,7%). Na drugim miejscu wskazano atrakcyjną ofertę spędzania czasu wolnego (32,1%). Mieszkańcy oczekują, że gmina będzie jednocześnie ich miejscem pracy oraz miejscem z atrakcyjną ofertą spędzania czasu wolnego.
9. Wśród skojarzeń dotyczących gminy najwięcej osób wskazało na: spokojną gminę (24,6%), gminę o wysokim potencjale turystycznym (23,7%), ale również gminę o przestarzałej infrastrukturze (21,5%). Było to kolejne pytanie w którym mieszkańcy podkreślali, że uznają kwestie infrastrukturalne za priorytetowe.
10. W strukturze respondentów dominowały osoby w wieku produkcyjnym. Osoby najstarsze (65+) stanowiły zaledwie 1,5% ankietowanych. Połowa respondentów legitymowała się wykształceniem wyższym – 50,6%. Przeważającą większość stanowiły osoby pracujące (73%), następnie uczniowie/studenci (12%) oraz osoby prowadzące działalność, z odsetkiem 5,2%. Aktywnością i udziałem w badaniu wykazali się mieszkańcy wszystkich miejscowości, jednak największy odsetek zamieszkiwał miejscowość Leśnica (52,6%).

6. Analiza SWOT

Mocne strony		Słabe strony	
<p>aktywność mieszkańców i organizacji pozarządowych – pozyskiwanie sponsorów oraz środków na rozwój miejscowości, organizacja wydarzeń kulturalnych- m.in. Towarzystwo Przyjaciół Wsi Dolna, Związek Kobiet Śląskich</p>	<p>poczucie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców, zachowane tradycje folkloru oraz tradycje kulturowe, wysoki poziom identyfikacji z regionem</p>	<p>zmniejszająca się liczba ludności – w ostatniej dekadzie ubytek o około 7%, obecnie liczba ludności jest równa 7 522</p>	<p>ujemny przyrost naturalny – od ponad pięciu lat wartość przyrostu naturalnego jest ujemna, w 2020 r. wynosiła -29</p>
<p>spadek w liczbie korzystających z pomocy społecznej – w ostatnich pięciu latach spadek o 33%</p>	<p>wzrastający odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – wzrost z 77,1% w 2015 r. do 82,8% w 2019 r.</p>	<p>ujemne saldo migracji – w ostatniej dekadzie, w 2020 r. wynosiło -16</p>	<p>widoczne procesy starzenia się społeczności lokalnej i rosnące potrzeby osób najstarszych – wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ostatnich pięciu latach o 1,1 pp., obecnie 20,3%</p>
<p>wysoka wartość współczynnika skolaryzacji netto – w 2019 r. wartość była równa 99,24%, była to najwyższa wartość wśród gmin dla powiatu strzeleckiego</p>	<p>wzrost udziału odpadów selektywnie zebranych z gospodarstw domowych w stosunku do ogółu odpadów – wzrost o 20,3 pp. w stosunku do 2017 r., obecnie 53,6%</p>	<p>zły stan infrastruktury drogowej (w szczególności dróg powiatowych) i okołodrogowej oraz słabo rozwinięty transport publiczny</p>	<p>niedostatecznie rozwinięta kanalizacja w gminie – 57,3% korzystających z kanalizacji w 2019 r.</p>

<p>atrakcyjność środowiska przyrodniczego - Góra Św. Anny, Park Krajobrazowy Góra Św. Anny wraz z otuliną oraz specjalny obszar ochrony i rezerwaty</p>	<p>potencjał do rozwoju turystyki – w oparciu o obiekty sakralne- bazylika, kościoły, kapliczki a także pomnik i amfiteatr na Górze Świętej Anny i obecność Domu Pielgrzyma</p>	<p>niezadawalająca długość ścieżek rowerowych – w 2020 r. długość ścieżek wynosiła 10,6 km</p>	<p>niska jakość powietrza, w szczególności w zimie, z uwagi na niską emisję</p>
<p>obecność uzbrojonych terenów m.in. w Krasowej, z przeznaczeniem inwestycyjnym</p>		<p>nieukończony proces rewitalizacji oraz potrzeba uzupełnienia zasobów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej</p>	<p>niewystarczająca oferta dodatkowa – brak zintegrowanych pakietów</p>

Szanse		Zagrożenia	
<p>możliwość pozyskania środków zewnętrznych</p>	<p>rozbudowa i rozszerzenie strefy zabudowy mieszkaniowej</p>	<p>drenaż mózgów - odpływ młodych, wykształconych osób do większych ośrodków m.in. do Opola czy Kędzierzyn-Koźle</p>	<p>niepewna sytuacja na rynku pracy związana z wystąpieniem pandemii COVID-19</p>

przynależność terenów do
Katowickiej Specjalnej Strefy
Ekonomicznej (KSSE)

wybudowanie obwodnicy
Leśnicy

wysoka konkurencja
w regionie przy
pozyskiwaniu funduszy
unijnych na
realizację projektów w zakresie
infrastruktury i środowiska

Analiza SWOT rozumiana jako S (Strengths) – mocne strony, W (Weaknesses) – słabe strony, O (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia jest podstawowym narzędziem umożliwiającym diagnozowanie obecnej sytuacji danego podmiotu w kontekście planowania jego dalszego rozwoju. Jako główne zalety tej metody należy wskazać:

- generowanie z otoczenia szans rozwoju oraz zagrożeń hamujących rozwój gminy, szczególnie w kontekście efektywnego wykorzystania lokalnego potencjału,
- diagnoza bliższego oraz dalszego otoczenia gminy,
- określenie mocnych punktów oraz wskazania jej słabych stron pod kątem zasobów,
- poznanie otoczenia konkurencyjnego.

II. Założenia planistyczne

7. Wizja i misja rozwoju

Wizja i misja w świetle przepisów to nieobligatoryjne elementy strategii rozwoju. W ramach dokumentu zdecydowano się na umieszczenie tych zapisów jako elementu, który z jednej strony wprowadza do poziomu planów strategicznych i operacyjnych, a z drugiej natomiast odnosi się do wyzwań stojących przed gminą i stojącej za nią idei przewodniej.

Wizja rozwoju Gminy Leśnica wskazuje w istocie na docelowy charakter pożądanych zmian w każdej ze sfer korespondującej z rozwojem lokalnym, sytuacją samorządu, uwarunkowania społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Jednocześnie wizja to zestaw bardzo konkretnych oczekiwań co do kształtu gminy w przyszłości, w szczególności jako rezultatu prowadzenia spójnej polityki rozwoju oraz aktywnego korzystania ze środków Unii Europejskiej przewidzianych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Warto podkreślić jest również kooperowanie w ramach partnerstw terytorialnych, ze szczególną rolą Kędzierzyńsko-Strzeleckiego Subregionalnego Obszar Funkcjonalnego (Gmina Leśnica cechuje się ciężarami społecznymi i gospodarczymi w kierunku Kędzierzyna-Koźła, natomiast administracyjnie centrum znajduje się w Strzelcach Opolskich). Wizja wskazuje również na konkretne wyzwania, problemy, który wymagają rozwiązania. Należy je wprost wyartykułować, są nimi: poprawa jakości powietrza, wyrównywanie dostępu do infrastruktury sieciowej, systematyczne poprawianie jakości i dostępności usług społecznych oraz wykorzystanie posiadanych potencjałów, ze szczególną rolą „Góry Świętej Anny – komponowanego krajobrazu kulturowo – przyrodniczego” uznanego za Pomnik Historii w 2004 roku, a będącego już wcześniej ważnym symbolem Górnego Śląska i skomplikowanej historii XX wieku na Śląsku. Warto również podkreślić korzyści płynące z bliskości autostrady A4, która umożliwi zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej (ważnej biorąc pod uwagę konieczność tworzenia nowych miejsc pracy wraz ze zmniejszającą się populacją osób utrzymujących się z rolnictwa) i osiedleńczej (jako swoiste remedium na niekorzystne tendencje demograficzne).

Przystępując do formułowania wizji kluczowe jest konkretne wskazanie zmian, które są najważniejsze. W podstawowym wymiarze jest to efekt przeprowadzenia spotkań warsztatowych. Po drugie korzystne jest poruszanie się w obrębie obligatoryjnych wymiarów, które w istocie opisują wszystkie rodzaje aktywności i uwarunkowania angażujące mieszkańców. Szalenie istotny jest również wątek wykorzystania istniejących potencjałów oraz wzmocnienia lokalnej tożsamości, kulturowego dziedzictwa i śląskości stanowiącej główne spoiwo wspólnoty lokalnej.

Nawiązując do powyższych uwarunkowań sformułowano konkretną, acz lapidarną wizję rozwojową, która w dalszej części jest uzupełniona misją (celem nadrzędnym) oraz uszczegółowiona planami operacyjnymi.

Wizja rozwoju Gminy Leśnica w 2032 roku

Wymiar społeczny	Zahamowano niekorzystne tendencje demograficzne i znacząco poprawiono dostępność usług społecznych. Wzmocniono śląską tożsamość lokalną i na bazie istniejącego dziedzictwa rozwinięto silne społeczeństwo obywatelskie. Wspólnymi działaniami zintegrowano wspólnotę gminną.
Wymiar gospodarczy	Wykreowano nowe miejsca pracy poprzez rozwój strefy aktywności gospodarczej, dzięki czemu zdywersyfikowano strukturę gospodarczą. Wykorzystano potencjał Góry św. Anny jako produktu turystycznego i rozwinięto rynek usług turystycznych.
Wymiar przestrzenny	Skokowo poprawiła się jakość powietrza dzięki wymianom indywidualnych źródeł ciepła oraz kompleksowej poprawie efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej. Poprawiono stan infrastruktury publicznej szczególnie w warstwie jakości dróg publicznych (szczególnie powiatowych) oraz gospodarki wodno-ściekowej.

Lektura wizji umożliwia już zoperacjonalizowanie konkretnych kierunków działań. Tym niemniej na tym etapie należy wskazać misję, czyli cel nadrzędny prowadzenia polityki rozwoju przez Gminę Leśnica.

Misja Gminy Leśnica

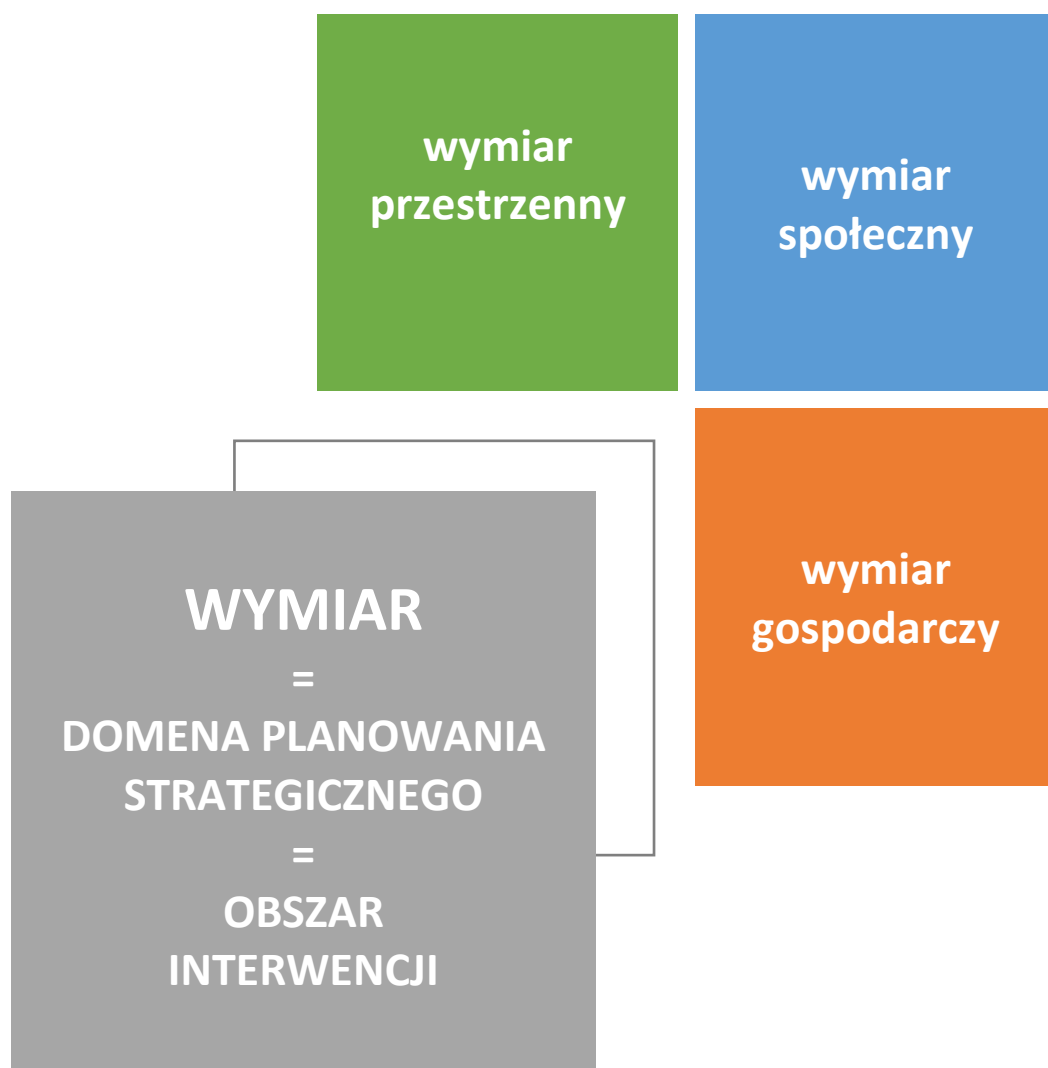
Podstawową zasadą działania samorządu Gminy Leśnica jest wzmacnianie dobrostanu mieszkańców, w każdym możliwym wymiarze, przy racjonalnym gospodarowaniu posiadanymi zasobami. Wspólnota lokalna jest ukierunkowana na dążenie do systematycznego wzmacniania atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej Gminy Leśnica w poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Na poziomie wizji i misji istotne jest zasygnalizowanie kontekstu rozwoju lokalnego. W przypadku Gminy Leśnica niebagatelne znaczenie ma zrównoważony rozwój umożliwiający zachowanie jej unikalnego charakteru, istniejących więzi społecznych oraz kapitału społecznego zgromadzonego wokół instytucji, ale również grup nieformalnych. Podjęcie działań w obszarach już zasygnalizowanych pozwoli na długofalowy i harmonijny rozwój społeczności i samorządu lokalnego Gminy Leśnica.

8. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. ust. 3. pkt. 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Zgodnie z przywołaną powyżej treścią ustawy o samorządzie gminnym cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym to obligatoryjny element strategii rozwoju gminy. Wspomniany trójpodział ma funkcję porządkującą i został zaimplementowany w ramach przedmiotowej Strategii Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032. Wyznaczone w rozdziale cele strategiczne odwołują się do obligatoryjnych wymiarów stanowiących domeny planowania strategicznego, które przedstawiono na poniższej grafice.

Wyznaczone cele strategiczne silnie korespondują z treścią wizji, są jej przełożeniem na język konkretnego planistycznego. W naturalny sposób poziom strategiczny znajdzie swoje rozwinięcie w ramach kierunków działań, natomiast warto podkreślić kilka aspektów budujących kontekst lokalny, tworzący rzeczywiste, aktualnie identyfikowane, uwarunkowania rozwojowe.

Proces starzenia się społeczności lokalnej w coraz większym stopniu oddziałuje na strukturę usług w gminie Leśnica i przede wszystkim identyfikowanych potrzeb. Jednocześnie należy wspierać istniejące instytucje i organizacje trzeciego sektora. W wymiarze gospodarczym unikalność Góry św. Anny wymaga silniejszego wykorzystania, a co za tym idzie współpracy z podmiotami zarządzającymi poszczególnymi fragmentami kompleksu. Dodatkowo należy wskazać czynniki ekologiczne, przede wszystkim jakość powietrza, która jest niezadowalająca i znacznie obniża jakość życia i komfort w trakcie sezonu grzewczego.

Wymiar planistyczny	Cel strategiczny	Treść
Spółeczny	CS 1.	Dostosowanie jakości i charakteru świadczonych usług publicznych do zmieniających się uwarunkowań przy jednoczesnym wzmocnieniu wspólnoty lokalnej
Gospodarczy	CS 2.	Zróżnicowanie struktury gospodarczej gminy w oparciu o wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego i dziedzictwa przyrodniczo-kulturalnego
Przestrzenny	CS 3.	Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy w oparciu o nowoczesną infrastrukturę oraz ochronę zasobów środowiskowych

9. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. 3. 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych; zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372).

Kierunek działania 1.	Pomoc społeczna i usługi zdrowotne dostosowane do potrzeb mieszkańców
	<ul style="list-style-type: none"> – Stworzenie spójnej polityki senioralnej przy równoległej profesjonalizacji gminnej polityki społecznej, w oparciu o zasoby Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnicy. – Wdrażanie planów operacyjnych i wytycznych kierunkowych zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> a. Redukowanie zjawiska ubóstwa i przeciwdziałanie jego skutkom; b. Zwiększanie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej; c. Wspieranie rodzin, w tym mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagających, m.in. z uwagi na wielodzietność, ochrony macierzyństwa; d. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia; e. Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie; f. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich. – Organizacja wsparcia celowego dla grup szczególnych takich jak: trudne przypadki rodzin, asystent rodziny, terapia, wsparcie psychologiczne itp., osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby przewlekle chore i zależne (asystentura społeczna, przerwa wytchnieniowa, deinstytucjonalizacja pomocy). – Rozwijanie oferty instytucjonalnej – grupy wsparcia, animacja czasu wolnego seniorów, działania na rzecz poprawy kondycji psycho-fizycznej, systemowe przesuwanie momentu przejścia do opieki stacjonarnej. – Aktywne rozwiązywanie problemu osób samotnych, poprzez zbudowanie dla nich oferty (głównie są to osoby starsze, rdzenni mieszkańcy, bez dzieci na miejscu, pozbawieni opieki i zajęć). – Działania na rzecz wzmocnienia ochrony zdrowia dla osób starszych, rozszerzenie oferty POZ oraz dostępu do lekarzy specjalistów. – Zwiększenie dostępności usług rehabilitacyjnych. – Wykorzystanie narzędzi związanych z ekonomią społeczną i solidarną. – Poszerzanie działań profilaktycznych i ukierunkowanie na zwiększanie świadomości oraz popularyzację zdrowego trybu życia.
	<p>Podejmowanie działań ukierunkowanych na wspieranie seniorów, osób z niepełnosprawnościami (OzN) w wymiarze pomocowym i zdrowotnym jest bardzo ważne w kontekście przemian demograficznych, jak również sytuacji pandemicznej oraz dbałości o komfort życia mieszkańców wymagających wsparcia.</p>

Kierunek działania 2.	Wysokiej jakości usługi publiczne
<ul style="list-style-type: none"> – Wsparcie tworzenia i funkcjonowania żłobków oraz klubów dziecięcych. – Upowszechnienie wychowania przedszkolnego, w tym wydłużenie godzin funkcjonowania przedszkola. – Podnoszenie jakości i efektywności kształcenia oraz atrakcyjności nauczania w szkołach podstawowych. – Realizacja systemowych projektów edukacyjnych ze środków zewnętrznych. – Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, szczególnie w obrębie kompetencji kluczowych, znajomości języków obcych, przedsiębiorczości oraz kompetencji miękkich. – Rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów szczególnie uzdolnionych. – Modernizacja, rozbudowa oraz doposażenie placówek oświatowych. – Wspieranie Publicznej Szkoły Muzycznej I stopnia w Leśnicy. – Rozbudowa i poszerzenie oferty kulturalnej i związanej ze spędzaniem czasu wolnego. – Stworzenie przestrzeni dla działalności artystycznej i kulturalnej w gminie. – Wspieranie działań na rzecz dziedzictwa kulturowego i uczestnictwa w kulturze. – Promowanie tradycji, dziedzictwa i realizacja działań regionalistycznych. – Poszerzenie oferty i zasobów Leśnickiego Ośrodka Kultury i Rekreacji w Leśnicy. – Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców – rozbudowa bazy sportowej. – Kształtowanie przestrzeni dla rekreacji. – Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia, opieki i oferty spędzania czasu wolnego. – Podniesienie jakości usług związanych z gospodarką odpadami. – Podnoszenie poziomu rozwoju instytucjonalnego samorządu lokalnego i jego jednostek. – Upowszechnienie możliwości korzystania z e-usług przez mieszkańców. – Wdrażanie systemów SMART CITY oraz rozwijanie poziomu informatyzacji i cyfryzacji gminy. – Działania na rzecz ograniczenia, minimalizowania zjawiska „wykluczenia komunikacyjnego” na terenie Gminy Leśnica. – Lobbing na rzecz równomiernego dostępu mieszkańców do połączeń komunikacyjnych zarówno do Strzelec Opolskich, jak również Kędzierzyna-Koźła. 	
<p>Budowanie atrakcyjności Gminy Leśnica wiąże się ze standardem usług świadczonych przez samorząd lokalny. Zapewniana oferta powinna być najwyższej jakości, szczególnie w obrębie edukacji, kultury, sportu, dostępu do transportu publicznego, ale również gospodarki odpadami. Wysoka jakość usług publicznych to ważny czynnik wpływający na atrakcyjność osiedleńczą czy inwestycyjną.</p>	

Kierunek działania 3.

Tożsamość lokalna

- Wspieranie i rozwijanie sektora obywatelskiego oraz podejmowanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.
- Doposażenie, modernizowanie miejsc spotkań mieszkańców w poszczególnych miejscowościach lub tworzenie nowych (np. wiaty).
- Pogłębianie procesów konsultacyjnych przy wykorzystaniu nowoczesnych technik partycypacyjnych.
- Rozwijanie wolontariatu i wspieranie rozwoju kapitału społecznego oraz więzi międzypokoleniowych.
- Wspieranie działalności kulturalnej organizacji pozarządowych na terenie gminy takich jak OSP (7 jednostek) czy organizacji mniejszości narodowych i etnicznych.
- Integracja społeczna wszystkich mieszkańców z terenu Gminy Leśnica.
- Zbudowanie kalendarza wydarzeń oraz organizacja imprez integrujących mieszkańców.
- Wspieranie techniczne i finansowe kluczowych organizatorów czasu wolnego na terenie gminy.
- Promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego.
- Propagowanie tradycyjnych śląskich wartości (otwartości, pracowitości) i lokalnej kultury.

Gmina Leśnica jest zamieszkiwana przez znaczny odsetek osób skupionych w mniejszości niemieckiej. Śląskie tradycje i kultura są istotnym mianownikiem dla gminy, a jej wielokulturowość jest kluczowym komponentem społecznej charakterystyki gminy (w gminie Leśnica dwujęzyczne tablice z nazwami miejscowości w języku niemieckim znajdują się w 12 miejscowościach), a zgodnie z przepisami Ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym wprowadzono język niemiecki jako pomocniczy. Ważnym zadaniem gminy jest zachowanie istniejącej różnorodności jako ważnej części składowej, tworzącej społeczeństwo obywatelskie w gminie.

Kierunek działania 4.

Góra św. Anny jako koło zamachowe lokalnej gospodarki

- Aktywna promocja turystyczna gminy (tworzenie materiałów promocyjnych, współpraca z mediami).
- Opracowanie nowych produktów turystycznych wraz z identyfikacją wizualną i strategią marketingową.
- Podnoszenie atrakcyjności turystycznej.
- Rozwijanie infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej.
- Działania na rzecz podnoszenia rozpoznawalności oraz rangi Góry św. Anny, jako destynacji turystycznej.
- Rozwój agroturystyki – przystosowanie gospodarstw.
- Urozmaicenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej poprzez budowę urządzeń i obiektów dla uprawiania różnorodnych form sportów kwalifikowanych, ze szczególnym uwzględnieniem ruchu rowerowego.
- Organizacja imprez okolicznościowych i rozrywkowych o charakterze ponadlokalnym.

W ujęciu gospodarczym w dalszym ciągu gmina Leśnica ma charakter rolniczy, tym niemniej wiąże się to ze zmniejszeniem liczby miejsc pracy w tym sektorze, dlatego korzystanie z istniejących zasobów ma fundamentalne znaczenie. Niewykorzystany potencjał Góry św. Anny może przyczynić się do rozwinięcia branży turystycznej i okołoturystycznej.

Kierunek działania 5.

Wzrastająca atrakcyjność inwestycyjna gminy

- Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy oraz wspieranie osób dotkniętych bezrobociem i poszukujących pracy.
- Podjęcie działań na rzecz rozwoju strefy aktywności gospodarczej.
- Podejmowanie działań na rzecz podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Leśnica.
- Promocja gospodarcza.
- Wzmacnianie przedsiębiorczości, innowacyjności i promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców.

Góra św. Anny (motyw przewodni kierunku działania 4.) jest kluczowa dla rozwoju turystyki, natomiast należy budować atrakcyjność inwestycyjną również w innych obszarach. Osiągnąć to można poprzez, lokalizowanie terenów, które zostaną wykorzystane jako strefy aktywności gospodarczej. Ich powstanie przyczyni się do uatrakcyjnienia lokalnego rynku pracy i zniweluje proces migracji za pracą do sąsiednich ośrodków (Zdzieszowice czy Kędzierzyn-Koźle).

Kierunek działania 6.

Poprawa jakości infrastruktury technicznej

- Systematyczna poprawa standardu dróg gminnych.
- Podnoszenie jakości dróg przebiegających przez teren gminy, w tym lobbing w zakresie dróg będących w zarządzie innych organów, w tym głównie samorządu powiatowego.
- Budowa, modernizacja i przebudowa ciągów pieszych i pieszo-rowerowych.
- Konceptyjne opracowanie i działania na rzecz wybudowania obwodnicy Leśnicy.
- Przebudowa, modernizacja i rozwój systemu oświetlenia ulicznego.
- Rozbudowa ścieżek rowerowych/tras rowerowych oraz budowa zintegrowanej sieci skomunikowanej z ościennymi ośrodkami.
- Modernizacja obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych, w tym utworzenie Centrum Usług Wspólnych w Leśnicy.
- Wprowadzanie rozwiązań z zakresu elektromobilności.
- Rozbudowa i modernizacja systemu gospodarki ściekowej.
- Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Podjęcie działań zmierzających do podłączenia miejscowości do kanalizacji zbiorczej.

W przypadku infrastruktury technicznej należy odnieść się do zagadnień, które nie zawsze leżą w kompetencjach samorządu gminy. Jest to szczególnie jaskrawo widoczne przy okazji sieci dróg powiatowych czy też inwestycjach strategicznych (choćby potencjalnej budowa zjazdu autostradowego, budowy obwodnicy miasta czy też remontu annogórskiego amfiteatru, który wraz z okoliczną infrastrukturę przejęło Ministerstwo Obrony Narodowej.

Ponadto warto podkreślić, że ze względu na kosztochłonność inwestycji infrastrukturalnych kluczowe jest systematyczne działanie przy jednoczesnej dbałości o stan finansów gminy.

Kierunek działania 7.

Aktywna ochrona środowiska naturalnego

- Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Leśnica:
  - a. realizacja programów zmierzających do ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy Leśnica;
  - b. Wspieranie wymiany indywidualnych źródeł ciepła (ze środków własnych gminy oraz źródeł zewnętrznych);
  - c. Poprawianie efektywności energetycznej budynków;
  - d. Podejmowanie inicjatyw na rzecz objęcia siecią gazową pozostałych części gminy.
- Adaptowanie gminy do zmian klimatycznych
- Działania na rzecz oszczędnego gospodarowania wodami opadowymi.
- Wdrażanie małej retencji.
- Wsparcie procesu wdrażania OZE w gospodarstwach indywidualnych oraz obiektach użyteczności publicznej.
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz budowa instalacji fotowoltaicznych.
- Prowadzenie działań informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych, z zakresu kryzysu klimatycznego jego skutków i oddziaływania.
- Ochrona przyrody oraz bioróżnorodności na terenie gminy.
- Poprawa świadomości ekologicznej poprzez prowadzenie akcji promocyjnych.

Wyzwaniem numer jeden w odbiorze społecznym, ale również niejako oficjalnym jest stan powietrza, jego niezadowalająca jakość. Fundamentalne znaczenie ma w tym kontekście kontynuowanie realizowanego przez gminę projektu ze środków własnych, skierowanego do mieszkańców (wymiana indywidualnych źródeł ciepła). Ponadto istotna jest ochrona zasobów wody i gleb również w kontekście aktywnego adaptowania do zmian klimatycznych.

Kierunek działania 8.

Prowadzenie kompleksowej polityki rewitalizacyjnej

- Wdrażanie i realizacja projektów wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Leśnica na lata 2016-2023, w tym:
  - a. Ochrona dziedzictwa kulturowego Pomnika Historii Góra św. Anny;
  - b. Utworzenie Centrum Usług Wspólnych w Leśnicy;
  - c. Rewitalizacja ścieżki Leśnica – Góra św. Anny;
  - d. Wspieranie dostępności i jakości kształcenia muzycznego oraz kultury muzycznej i bibliotecznej;
  - e. Przebudowa zaplecza socjalnego na boisku sportowym w Leśnicy przy ul. Krasowskiej;
  - f. Przebudowa terenu rekreacyjnego w Leśnicy przy ul. Goreckiego;
  - g. Budowa hali sportowej przy budynku szkoły podstawowej w Raszowej- w ramach rozbudowy szkoły podstawowej.
- Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji na podstawie ustawy o rewitalizacji, która będzie umożliwiała ubieganie się o środki zewnętrzne na zadania definiowane jako rewitalizacyjne.
- Wdrażanie polityki dostępności, likwidowanie barier architektonicznych.
- Estetyzacja przestrzeni publicznych.

Prowadzenie kompleksowej polityki rewitalizacyjnej to kluczowe narzędzie w zakresie nadawania oczekiwanej jakości przestrzeniom publicznym oraz wzmocnienia efektywności wykorzystania zasobu gminnego, w odniesieniu do posiadanych budynków użyteczności publicznej.

Kierunek działania 8. Prowadzenie kompleksowej polityki rewitalizacyjnej odnosi się do przepisu wskazującego, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności „obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań” zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) o samorządzie gminnym.

Tym samym kierunek działania 8. stanowi OSI kluczowe Gminy Leśnica w wyniku prac diagnostycznych i analitycznych.

Kierunek działania 9.

Planowanie przestrzenne

- Kompleksowe podejście do planowania przestrzennego poprzez aktywne tworzenie, aktualizacje i przegląd miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP).
- Tworzenie planów (MPZP) ukierunkowanych na stworzenie nowego ładu przestrzennego m.in. poprzez zachęcanie inwestorów do podjęcia działalności nieuciążliwej oraz ograniczenie rozdrobnienia zabudowy.
- Przygotowanie gminy do dalszej rozbudowy budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego.
- Traktowanie narzędzi planistycznych jako instrumentu zahamującego spadek liczby mieszkańców.
- Działania na rzecz zachowania zwartości zabudowy jako modelu uzasadnionego ekonomicznie

Wyzwania, które stoją przed gminą zostały ustrukturyzowane w ramach poszczególnych kierunków działań. Podobnie z planowaniem przestrzennym, które w kontekście tworzenia czy też zmian w MPZP stymulują funkcje społeczne (tworzenie warunków pod rozwój budownictwa jako czynnika generującego atrakcyjność osiedleńczą czy też analogicznie w przypadku miejsc przeznaczonych na działalność gospodarczą, w kontekście atrakcyjności osiedleńczej).

10. Schemat ilustrujący założenia planistyczne

Wymiar społeczny	Wymiar gospodarczy	Wymiar przestrzenny
Cel strategiczny 1.	Cel strategiczny 2.	Cel strategiczny 3.
Dostosowanie jakości i charakteru świadczonych usług publicznych do zmieniających się uwarunkowań przy jednoczesnym wzmocnieniu wspólnoty lokalnej	Zróżnicowanie struktury gospodarczej gminy w oparciu o wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego i dziedzictwa przyrodniczo-kulturalnego	Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy w oparciu o nowoczesną infrastrukturę oraz ochronę zasobów środowiskowych
Kierunek działania 1. Pomoc społeczna i usługi zdrowotne dostosowane do potrzeb mieszkańców	Kierunek działania 4. Góra św. Anny jako koło zamachowe lokalnej gospodarki	Kierunek działania 6. Poprawa jakości infrastruktury technicznej
Kierunek działania 2. Wysokiej jakości usługi publiczne	Kierunek działania 5. Wzrastająca atrakcyjność inwestycyjna gminy	Kierunek działania 7. Aktywna ochrona środowiska naturalnego
Kierunek działania 3. Tożsamość lokalna		Kierunek działania 8. Prowadzenie kompleksowej polityki rewitalizacyjnej
		Kierunek działania 9. Planowanie przestrzenne

11. Rezultaty planowanych działań

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. ust. 3. pkt. 3) *oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia* zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

L.p. kierunku działania	Nazwa działania	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2020)	Oczekiwany rezultat w 2032 roku	Źródło danych
1.	Pomoc społeczna i usługi zdrowotne dostosowane do potrzeb mieszkańców	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	196	spadek	BDL GUS
2.	Wysokiej jakości usługi publiczne	Odsetek dzieci korzystających ze żłobka na terenie gminy	0	wzrost	UM Leśnica
3.	Tożsamość lokalna	Liczba działań promujących lokalne dziedzictwo kulturowe i historyczne	0	wzrost	UM Leśnica
4.	Góra św. Anny jako koło zamachowe lokalnej gospodarki	Liczba przeprowadzonych działań na rzecz promocji Góry św. Anny	0	wzrost	UM Leśnica
5.	Wzrastająca atrakcyjność inwestycyjna gminy	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	114	spadek	BDL GUS
6.	Poprawa jakości infrastruktury technicznej	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	57,3%	wzrost	BDL GUS
7.	Aktywna ochrona środowiska naturalnego	Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	0	wzrost	UM Leśnica
8.	Prowadzenie kompleksowej polityki rewitalizacyjnej	Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji	0	wzrost	UM Leśnica
9.	Planowanie przestrzenne	Liczba przeprowadzonych ocen miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	7	wzrost	UM Leśnica

III. Wdrażanie

12. Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. ust. 3. pkt. 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Realizacja strategii

- Przygotowanie projektu – Burmistrz Leśnicy przy współpracy struktur Urzędu Miejskiego w Leśnicy, w uzgodnieniu z Radą Miejską (zmiany zapisów w dokumencie także w oparciu o uzasadnione propozycje i wnioski mieszkańców, organizacji społecznych oraz przedsiębiorców).
- Wybór zadań do realizacji w ramach Strategii – Burmistrz Leśnicy przy współpracy struktur Urzędu Miejskiego w Leśnicy i instytucji samorządowych.
- Nawiązywanie współpracy z partnerami dla realizacji działań i projektów wymagających zaangażowania innych organizacji i instytucji (administracji różnego szczebla, organizacji społecznych, przedsiębiorstw, instytucji otoczenia biznesu) oraz działania lobbingsowe na rzecz strategicznych kierunków rozwoju w wymiarze ponadlokalnym – Burmistrz Leśnicy.
- Opracowanie rocznych i wieloletnich programów branżowych oraz inwestycyjnych, w ramach których będą realizowane założenia strategiczne – wyspecjalizowane komórki Urzędu Miejskiego w Leśnicy oraz inne instytucje samorządowe (jednostki organizacyjne).
- Zatwierdzanie i zapewnienie finansowania dla rocznych oraz wieloletnich programów branżowych i inwestycyjnych, w ramach których będą realizowane cele strategiczne i kierunki działań – merytoryczne komórki Urzędu Miejskiego w Leśnicy, Rada Miejska.
- Zabezpieczenie środków w budżecie na realizację zadań wynikających z kierunków działań poprzez umieszczenie konkretnych zadań w budżecie oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej – Skarbnik, Burmistrz Leśnicy, Rada Miejska.
- Przygotowanie wniosków o uzyskanie finansowania zewnętrznego dla projektów wynikających z założeń strategii – Burmistrz Leśnicy, przy współpracy struktur Urzędu Miejskiego w Leśnicy wraz z jednostkami organizacyjnymi.
- Nadzór nad realizacją projektów, rozliczenia, raporty – merytoryczne komórki Urzędu Miejskiego.

Procedura monitorowania

- Monitoring bieżący będzie realizowany raz na trzy lata.
- Celem tej procedury jest uzyskanie kompletnej informacji dotyczącej rezultatów planowanych działań przyjętych do realizacji.
- Monitoringowi podlega katalog wskaźników umieszczonych w rozdziale 11. Rezultaty planowanych działań.
- Wynikiem co trzy lata prowadzonego monitoringu będzie zestawienie wskaźników dla poszczególnych kierunków działań, których realizacja została podjęta w ramach każdego z celów strategicznych zapisanych w Strategii.

Ewaluacja

- Rekomenduje się przeprowadzenie dwóch przeglądów strategicznych w okresie obowiązywania strategii – w 2026 (ewaluacja on-going) i 2032 roku (ewaluacja ex-post).

- Wynikiem przeprowadzenia przeglądu będzie szczegółowe sprawozdanie zawierające podsumowanie zestawień wyników uzyskanych w ramach monitoringu wraz z oceną poziomu realizacji poszczególnych celów strategicznych oraz kierunków działań.
- Ewaluacja (szczególnie ta o charakterze on-going) ma na celu uzyskanie odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób założenia i cele przekładane są na realne działania oraz wskazanie konieczności dokonania korekt (aktualizacji).

Aktualizacja dokumentu

- Zmiany w Strategii Rozwoju Gminy Leśnica dokonywane będą uchwałą Rady Miejskiej na wniosek Burmistrza Leśnicy.
- Przed podjęciem uchwały wymagane jest wydanie stosownej opinii przez komisję rady miejskiej.
- Ocena realizacji strategii na podstawie danych zawartych w raportach ewaluacyjnych zostanie dokonana w latach 2026 i 2032. Jej celem będzie porównanie założonych w strategii oddziaływań i efektów jej wdrażania z faktycznie osiągniętymi efektami. Na tej podstawie formułowane będą zalecenia w zakresie aktualizacji na kolejne lata wdrażania Strategii.
- Decyzja o aktualizacji dokumentu dokonywana będzie przez Burmistrza Leśnicy we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Leśnicy, które przedstawiają ją do przyjęcia Radzie Miejskiej w Leśnicy.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

- Dokumenty wykonawcze powinny być napisane możliwie przejrzystym językiem, zrozumiałym dla osób niebędących specjalistami w danej dziedzinie.
  - Obowiązkowe jest oznakowanie dokumentu zgodne z obowiązującymi zasadami.
  - Przygotowanie dokumentu wykonawczego powinno zakończyć się w ciągu 12 miesięcy od jego zainicjowania.
  - Obowiązkowo każdy dokument wykonawczy powinien zostać poddany konsultacjom
  - W każdym dokumencie wykonawczym powinno znaleźć się co najmniej odniesienie do konkretnego celu strategicznego i kierunku działań niniejszej strategii.
  - Każdy dokument wykonawczy musi posiadać przypisaną komórkę organizacyjną jako wiodącą, odpowiadającą za całościową realizację oraz jej skutki.
-

13. Finansowanie strategii

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. ust. 3. pkt. 9) *ramy finansowe i źródła finansowania* zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

W celu skutecznej realizacji *Strategii Rozwoju Gminy Leśnicy*, samorząd jako jej operator oraz inicjator będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł, narzędzi, metod i możliwości realizacji określonych celów, aby urzeczywistnić zaproponowaną w dokumencie wizję. Zasadnicze znaczenie dla sfinansowania Strategii ma przede wszystkim katalog środków publicznych, w tym:

- środki budżetu państwa,
- Krajowe Programy Operacyjne,
- środki z budżetu Unii Europejskiej,
- środki z budżetu województwa opolskiego,
- środki własne gminy,
- inne środki publiczne.

Ważnym elementem finansowania interwencji rozwojowych będą również środki prywatne, które mogą zostać wykorzystane do współfinansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych lub formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

14. Ewaluacja ex-ante

Ewaluacja jest badaniem, które ma na celu ocenę jakości i wartości procesu oraz efektów wdrażania konkretnych interwencji. Zgodnie z nowelizacją ustawy i obecnie funkcjonującymi zapisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, podmiot opracowujący strategię rozwoju zobligowany jest do przeprowadzenia uprzedniej ewaluacji. Wyróżniamy trzy typy ewaluacji, w zależności od momentu uruchomienia badania (ex-ante, on-going, ex-post). Ewaluacja uprzednia, czyli prowadzona przed rozpoczęciem realizacji interwencji to tzw. ewaluacja ex-ante. Ma na celu weryfikację czy uzasadnione jest podjęcie planowanych interwencji oraz czy osiągnięcie zaplanowanych rezultatów jest realne. Dzięki uprzedniej ewaluacji możliwe jest dokonanie zmian w założeniach i treści dokumentu. Na potrzeby opracowania niniejszej strategii, posłużono się wariantem ewaluacji jakim jest ewaluacja partycypacyjna. Ten wariant ewaluacji charakteryzuje się uczestnictwem ewaluatora w procesie tworzenia dokumentu od samego początku oraz równoległe prowadzenie ewaluacji z opracowywaniem strategii, co znacząco wpływa na możliwość udzielenia przez niego wsparcia w trakcie prac nad dokumentem.

Wyróżnia się cztery podstawowe kryteria ewaluacji:

- I. Trafność celów strategicznych i planowanych działań, w odniesieniu do zidentyfikowanych problemów lub wyzwań,
- II. Skuteczność działań na rzecz realizacji celów oraz metod ich wdrażania i zabezpieczenia odpowiednich zasobów,
- III. Efektywność sumy zasobów przeznaczonych na realizację działań,
- IV. Spójność wewnętrzna między celami a priorytetami i działaniami oraz zewnętrzna między założeniami strategii, a zapisami dokumentów wyższego rzędu lub równorzędnymi

Poniżej zaprezentowano wnioski z przeprowadzonej ewaluacji ex-ante:

1. Przeprowadzona diagnoza uwzględniająca trzy sfery (społeczną, gospodarczą i przestrzenną) pozwoliła na opracowanie wniosków, wskazujących zarówno mocne jak i słabe strony gminy Leśnica. Na pozyskanie informacji o aktualnej sytuacji w gminie oraz widocznych deficytów rozwojowych pozwoliło również przeprowadzone wśród mieszkańców badanie ankietowe. Dzięki kompleksowej diagnozie w połączeniu z badaniem wśród mieszkańców, możliwe było zidentyfikowanie problemów i wyzwań, z którymi będzie musiała się zmierzyć gmina Leśnica w najbliższych latach.
2. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji wskazują, że zdefiniowane cele oraz zakres przedsięwzięć zostały trafnie dobrane i stanowią odpowiedź na zdiagnozowane słabe strony, problemy

i wyzwania. Z uwagi na negatywne tendencje demograficzne, związane ze spadkiem liczby ludności oraz niekorzystną prognozą demograficzną, a także wzrostem ludności w wieku poprodukcyjnym i ujemnym saldem migracji, konieczne jest podjęcie zintensyfikowanych działań na rzecz poprawy sytuacji. Zgodnie z Celem strategicznym 1. Dostosowanie jakości i charakteru świadczonych usług publicznych do zmieniających się uwarunkowań przy jednoczesnym wzmocnieniu wspólnoty lokalnej, samorząd gminy Leśnica będzie dążył do podniesienia jakości i standardu oferowanych usług i dostosowania ich do obecnie zmieniającej się struktury demograficznej. Z uwagi na stopniowe wyludnianie się gminy i coraz niższy udział osób w wieku poprodukcyjnym i produkcyjnym, istotne jest wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej, przy jednoczesnej zmianie i podnoszeniu standardu usług publicznych, które znacząco wpływają na atrakcyjność osiedleńczą. Podjęcie działań w tym zakresie jest szczególnie istotne z uwagi na zaliczenie gminy Leśnica do miast małych tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

3. Zasadność interwencji w ramach Celu strategicznego 2 Zróżnicowanie struktury gospodarczej gminy w oparciu o wykorzystanie potencjału lokalizacyjnego i dziedzictwa przyrodniczo-kulturalnego, wynika przede wszystkim z obecności możliwych do wykorzystania w procesach rozwojowych potencjałów m.in. Góry Św. Anny, w szczególności w zakresie rozwoju turystyki. Negatywne tendencje migracyjne mogą zostać zminimalizowane dzięki zbudowaniu atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w gminie oraz zagwarantowaniu miejsc pracy i wzmocnieniu przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy.
4. Cel strategiczny 3. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy w oparciu o nowoczesną infrastrukturę oraz ochronę zasobów środowiskowych wskazany w niniejszej strategii jest adekwatny do występujących na terenie gminy Leśnica problemów związanych ze stanem środowiska naturalnego – niską jakością powietrza oraz niezadowalającym stanem infrastruktury technicznej, w szczególności dróg i niepełnego skanalizowanego obszaru gminy. Wskazane kwestie istotne są zarówno z punktu widzenia mieszkańców jak i turystów, dlatego działania przewidziane do realizacji w ramach wskazanego celu są uzasadnione.
5. Zaproponowana logika interwencji, wybór i przepisane odpowiednich kierunków działań umożliwi skuteczne osiągnięcie zakładanych celów. System realizacji strategii przedstawia oczekiwane rezultaty planowanych kierunków działań, a wybór wskaźników skupiony jest na ocenie osiągania celów stawianych przed strategią.
6. Do realizacji zaplanowano zadania najbardziej potrzebne, z perspektywy potrzeb mieszkańców jak i uwarunkowań rozwojowych gminy, co pozwala na zapewnienie efektywności realizacji Ponadto, określenie możliwych źródeł finansowania wraz z oczekiwanymi rezultatami

dopasowanymi do poszczególnych kierunków, stanowi potwierdzenie, że przyjęte cele i założenia są możliwe do osiągnięcia w trakcie obowiązywania strategii.

7. Dokument, cechuje wysoka spójność wewnętrzna. Stworzenie konkretnych kierunków działań oraz przedstawienie ich wraz z rekomendacjami i szczegółowym zakresem przedsięwzięć, pokazuje, że zaplanowane kierunki nie wykazują sprzeczności pomiędzy sobą, ani nie nakładają się na siebie, tylko są spójne wewnętrznie i wzajemnie się uzupełniają, a każdy z nich dotyczy odrębnej problematyki. Dodatkowo dokument jest spójny z dokumentami wyższego rzędu, wskazanymi w rozdziale komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi. Szczególne znaczenie z punktu widzenia opracowywania strategii lokalnej, mają zapisy Strategii Opolskie 2030, do której zapisów się odwołuje m.in. przy wskazywaniu obszarów strategicznej interwencji.

Strategia Rozwoju Gminy Leśnica na lata 2022-2032 została przygotowana poprawnie oraz właściwie definiuje politykę rozwoju gminy w perspektywie 2032 roku. Zaproponowana logika interwencji jest efektem partycypacji różnych grup interesariuszy i znajduje odzwierciedlenie w zdefiniowanych na etapie diagnostycznym problemach, potencjałach gminy oraz potrzebach mieszkańców

Załącznik nr 1 Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Analiza danych zastanych

I.1. Charakterystyka gminy Leśnica

Leśnica to gmina miejsko-wiejska położona w województwie opolskim, w powiecie strzeleckim. Sąsiaduje z gminami Kędzierzyn-Koźle, Strzelce Opolskie, Ujazd oraz Zdieszowice. Powierzchnia gminy wynosi 95 km², a w 2020 r. zamieszkiwało ją 7 522 osób. Tworzy ją 11 wsi: Czarnocin, Dolna, Góra Świętej Anny, Kadłubiec, Krasowa, Lichynia, Łąki Kozielskie, Poręba, Raszowa, Wysoka, Zalesie Śląskie oraz miasto – Leśnica.

Jednym z potencjałów gminy Leśnica jest rozbudowana wewnętrzna sieć dróg oraz bliskość autostrady A4. Dodatkowo, posiada bogate zaplecze turystyczne z rozwiniętą bazą noclegową oraz gastronomiczną. W gminie obecne są liczne szlaki spacerowe i rowerowe. Jednym z ważniejszych obiektów jest Góra św. Anny, na której znajduje się m.in. Bazylika św. Anny, odwiedzana rocznie przez setki turystów, nazywana jest „duchową stolicą Śląska Opolskiego”. O atrakcyjności gminy świadczy również bogactwo środowiska przyrodniczego, oraz obecność form ochrony przyrody – park krajobrazowy, specjalny obszar ochrony czy rezerwat. Ponadto, na terenie gminy znajdują się liczne zabytki architektury.

Każda z miejscowości ma swój wkład w atrakcyjność turystyczną gminy:

Tabela 3 Zasoby turystyczne gminy Leśnica

Miejscowość	Atrakcje turystyczne
Czarnocin	<ul style="list-style-type: none"> Rezerwaty leśne „Boże Oko” i „Grafik”,
Dolna	<ul style="list-style-type: none"> Kościół pw. św. Piotra i Pawła pochodzący z XIX w., Mogiła zbiorowa powstańców śląskich, Przydrożna kapliczka.
Góra św. Anny	<ul style="list-style-type: none"> „Pomnik historii, jako komponowany krajobraz kulturowo – przyrodniczy”, pierwszy w Województwie Opolskim, „Park Krajobrazowy Góra św. Anny”, Bazylika św. Anny Samotrzeciej, Zabytkowe krużganki na Rajskim Placu, Grota Lurdzka, Kalwaria, Pomnik Papieża Jana Pawła II, Były ołtarz papieski, Kamienny amfiteatr, Pomnik Czynu Powstańczego, Muzeum Czynu Powstańczego.
Kadłubiec	<ul style="list-style-type: none"> Murowana kaplica z XIX w.,

Miejscowość	Atrakcje turystyczne
Krasowa	<ul style="list-style-type: none"> Kapliczka przydrożna z XIX w.,
Leśnica	<ul style="list-style-type: none"> Rynek z zabytkowymi kamienicami, Figura św. Jana Nepomucena z XVIII w., Kościół parafialny pw. św. Trójcy w stylu barokowym, Wywierzysko krasowe "Siedem Źródeł", Kościół na cmentarzu.
Lichynia	<ul style="list-style-type: none"> Przydrożna kapliczka z przełomu XVIII i XIX w., Kościół pw. św. Józefa Robotnika
Łąki Kozielskie	<ul style="list-style-type: none"> Kapliczka z połowy XIX w., Kościół Rzymskokatolicki. bł. Bronisławy.
Poręba	<ul style="list-style-type: none"> Kościół kalwaryjski pw. Wniebowzięcia NMP, Regionalny Przegląd Koni Ras Śląskich.
Raszowa	<ul style="list-style-type: none"> Park Wiejski Raszowa, Kościół pw. Wszystkich Świętych z XV/ XVI w.,
Wysoka	<ul style="list-style-type: none"> Kościół pw. św. Floriana, Figura św. Trójcy z 1748 r. na skrzyżowaniu dróg Wysoka – Kadłubiec,
Zalesie Śląskie	<ul style="list-style-type: none"> Kościół pw. św. Jadwigi, Zabytkowy grobowiec przykościelny, Zabytkowy budynek dworca kolejowego z 1934 r.

Źródło: opracowanie własne

W celu połączenia ze sobą zabytków oferowanych przez tereny gminy, utworzono następujące szlaki turystyczne:

- Ścieżki Eko-turystyczne gminy Leśnica,
- Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne,
- Trasy rowerowe euroregionu Pradziad,
- Szlak Powstańców Śląskich,
- Szlak III Powstania Śląskiego,
- Szlak spacerowy im. Xawerego Dunikowskiego,
- Szlak fory i fauny,
- Szlak im. Jana Pawła II.

Ofertę kulturową gminy Leśnica stanowią kolejne atrakcje:

- Galeria Sztuki w Leśnicy – propaguje nie tylko swoje przedsięwzięcia turystyczne i gospodarcze, ale także organizuje wydarzenia kulturalne takie jak, „Międzynarodowym Sympozjum Twórców”, czyli wystawy prac o tematyce regionu profesjonalnych plastyków; od 2014 r. funkcjonuje jako muzeum i prezentuje zabytkowe stroje oraz przedmioty codziennego użytku;
- Galeria Sztuki „Anna” w Górze św. Anny – przedstawiają obrazy i grafiki o tematyce lokalnych miejscowości i współczesną sztukę sakralną, posiada oryginalny wystrój wnętrz; funkcjonuje razem z restauracją;
- Muzeum Czynu Powstańczego – dokumentuje śląskie zrywy powstańcze i działalność Polskich organizacji na Śląsku, posiadają pamiątki po uczestnikach powstań śląskich prezentowane stałej ekspozycji, pt. „Na granicy Górnego Śląska”, dodatkowo organizowane są wystawy zmienne; Muzeum Czynu Powstańczego jest również siedzibą Działu Przyrody Muzeum Śląska

Opolskiego, które organizuje ciekawe czasowe wystawy przyrodnicze, lekcje muzealne oraz zajęcia w terenie;

- Muzeum Klasztorne – gromadzi unikatowe eksponaty sakralne, księgozbiory, obrazy czy fotografie, które opowiadają historię oo. Franciszkanów na Ziemi Śląskiej;
- Muzeum Krzyża Świętego – prywatne muzeum, gromadzące eksponaty sztuki sakralnej;
- Muzeum Misyjne – niewielkie muzeum prezentujące pamiątki oo. Franciszkanów z misji, np. w Boliwii, Albanii, Togo, Izraela, czy Tajlandii.

W 2017 roku Leśnica obchodziła 800-lecie, z tej okazji zorganizowano szereg atrakcji, takich jak liczne wykłady o tematyce lokalnych zwyczajów kulturalnych i religijnych, biegi, wydarzenia kulturowe na Górze św. Anny, koncerty i zabawy taneczne.

I.2. Procesy demograficzne

Na terenie gminy Leśnica w ostatnich latach zaszły widoczne zmiany demograficzne. W ostatniej dekadzie liczba mieszkańców zmniejszyła się o 596 osób, czyli o ponad 7%. Depopulacja terenów wiejskich jest zjawiskiem obserwowanym na obszarze całego kraju, niemniej spadki ilości mieszkańców mogą mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie gminy.

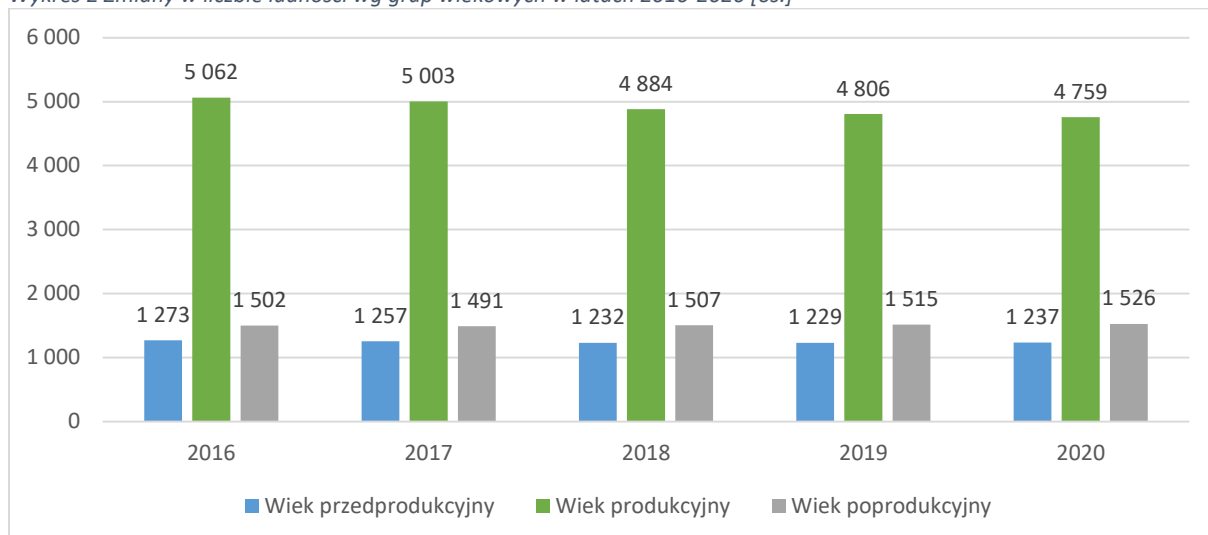
Wykres 1 Zmiana liczby ludności w gminie Leśnica w latach 2011-2020 [os.]

Źródło: dane GUS

Analizując zmiany w liczbie ludności według grup wiekowych w latach 2016-2020, widoczna jest ogólnopolska tendencja związana ze wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym. W przypadku gminy Leśnica widać wzrost o około 1,5%. Jednak w porównaniu do innych gmin powiatu strzeleckiego jest to niewielki przyrost. Najwyższy wynik widoczny jest w przypadku gminy Strzelce Opolskie sięga on do nawet 20,7%, z kolei najniższy, poza gminą Leśnica, notuje gmina Ujazd – 10,6%. Największe zmiany w liczebności grup wiekowych, dotyczą osób w wieku produkcyjnym, spadek w ostatnich pięciu latach o 303 osób, czyli blisko o 6%. Podobna tendencja dostrzegalna jest w przypadku osób w wieku przedprodukcyjnym, jednakże spadek jest niewielki, rzędu 2,8%.

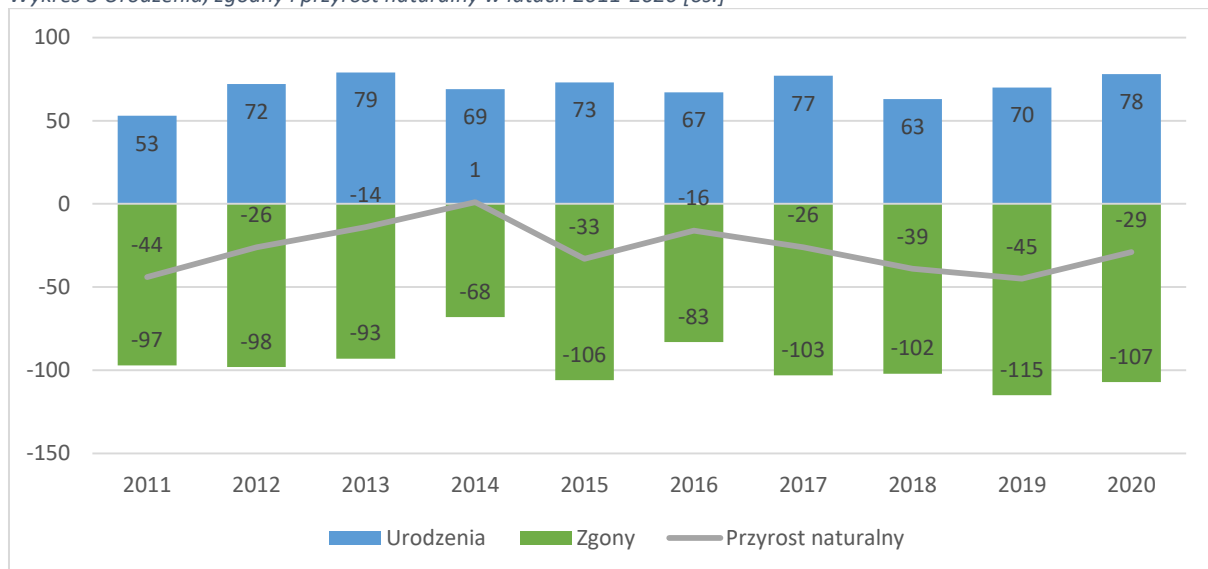
Wykres 2 Zmiany w liczbie ludności wg grup wiekowych w latach 2016-2020 [os.]

Źródło: dane GUS

W 2011 r. przyrost naturalny na terenie gminy Leśnica wynosił -44 osoby, do 2020 r. wzrósł on do -29 osób. Zmiana wyniosła 15 osób, jednak wciąż widoczna jest depopulacja ludności gminy. Liczba urodzeń w roku bazowym wyniosła 53 osoby i zwiększyła się do końca 2020 r. o 25 osób (32%). Liczba zgonów również wzrosła, z 97 w 2011 r. do 107 na koniec badanego okresu. Różnica wyniosła 10 osób, czyli 9%.

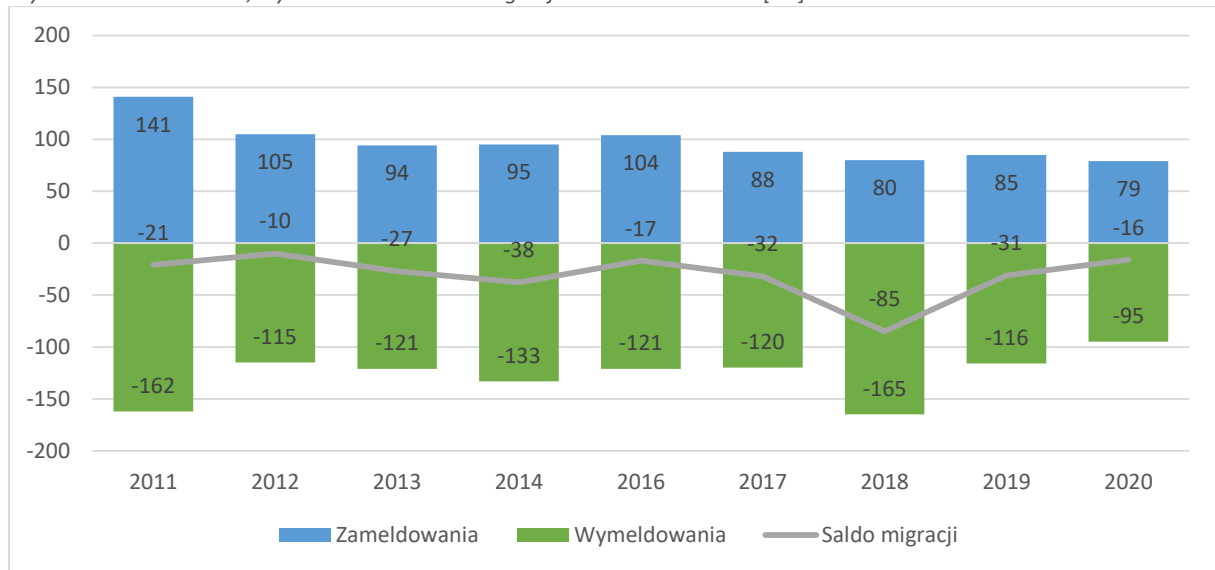
Wykres 3 Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w latach 2011-2020 [os.]

Źródło: dane GUS

Saldo migracji dla gminy Leśnica w żadnym roku nie osiągnęło wyniku dodatniego. Najniższy wynik (-85) odnotowano w 2018 r. Od tego roku widać pozytywne tendencje i spadek liczby wymeldowań, co wpływa na wartość salda migracji, która w 2020 r. była równa -16.

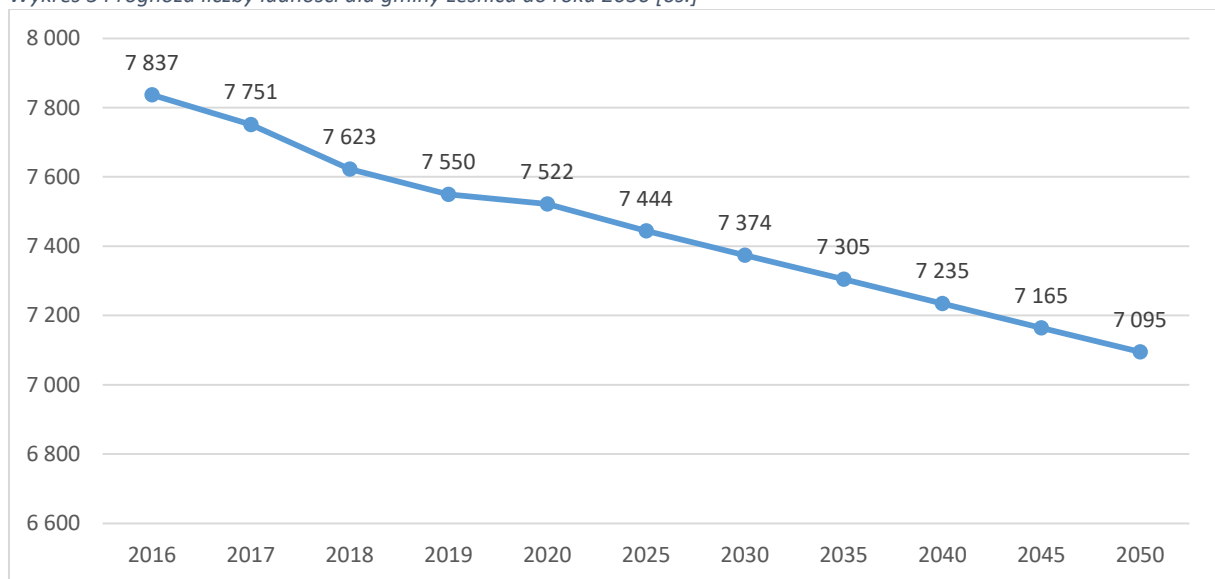
Wykres 4 Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w latach 2011-2020 [os.]

Źródło: dane GUS

Poniższy wykres przedstawia zestawienie liczby ludności dla gminy Leśnica za lata 2016-2020 oraz jej prognozę do 2050 r. W przypadku gminy Leśnica przewidywany jest spadek z poziomu 7 522 do 7 095 osób. Jest to ubytek rzędu 427 mieszkańców (5,7%).

Wykres 5 Prognoza liczby ludności dla gminy Leśnica do roku 2050 [os.]

Źródło: opracowanie własne

Współczynnik feminizacji przez ostatnią dekadę zmalał o 4 punkty procentowe. W 2011 r. wyniósł on 109%, natomiast w 2020 r. – 105%.

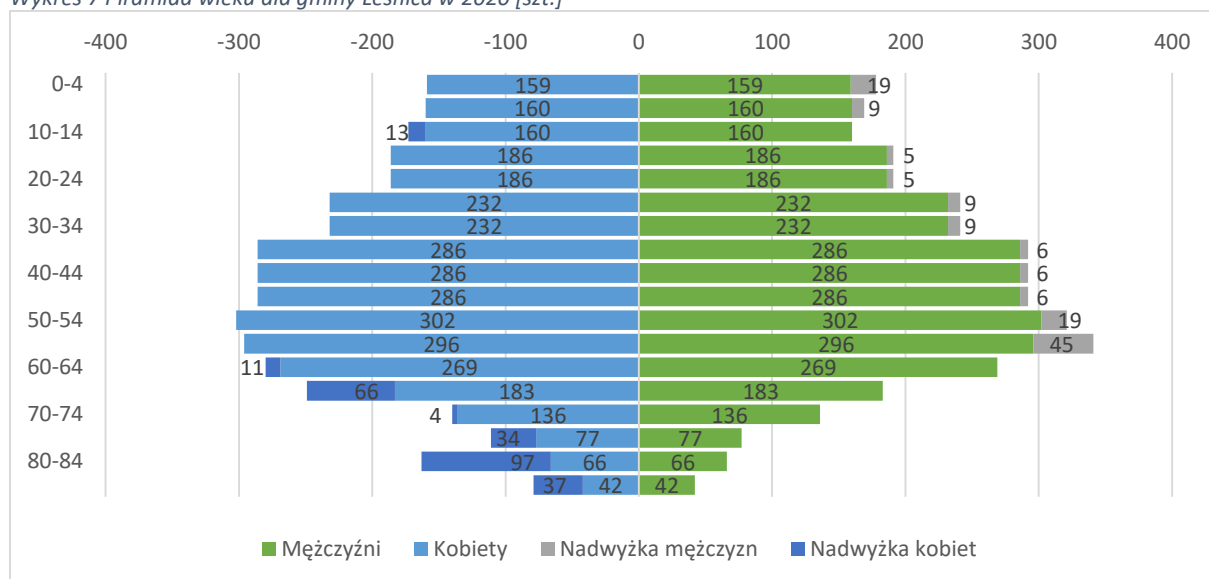
Wykres 6 Współczynnik feminizacji dla gminy Leśnica w latach 2011-2020 [%]

Źródło: dane GUS

Piramida wieku ludności gminy Leśnica zachowuje naturalne tendencje. W wieku przedprodukcyjnym dominuje liczba mężczyzn. Wśród osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się ta sama tendencja. Dopiero od grupy wiekowej 60-64 przeważa liczba kobiet.

Wykres 7 Piramida wieku dla gminy Leśnica w 2020 [szt.]

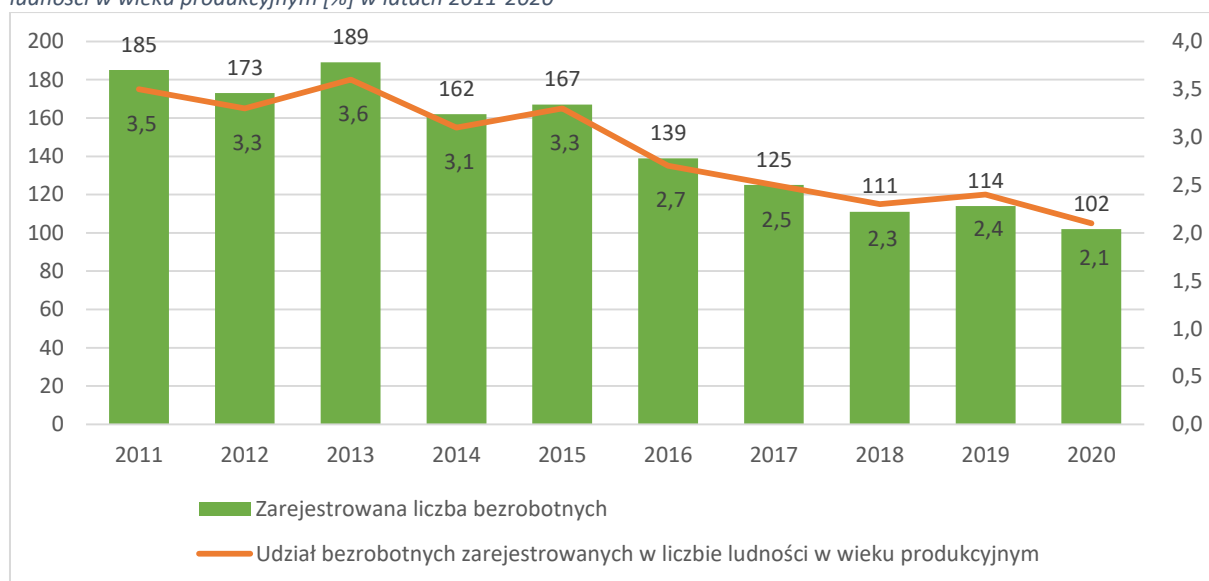
Źródło: dane GUS

Mocne strony	Wyzwania
Wyrównuje się współczynnik feminizacji – obecnie wynosi 105%	Następuje depopulacja – liczba ludności spadła o blisko 7%
Piramida wieku zachowuje naturalne tendencje	Utrzymuje się ujemny przyrost naturalny – na poziomie -29 osób w 2020 r. Na przestrzeni badanego okresu odnotowano ciągle ujemne saldo migracji – w 2020 r. wyniosło ono -16 osób

I.3. Gospodarka i rynek pracy

W latach 2011-2020 w gminie Leśnica obserwuje się stały spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. Co istotne, liczba osób pozostających bez pracy nie wzrosła pomimo pandemii COVID-19, jak miało to miejsce na terenie całej Polski. W badanym okresie można mówić o zmniejszeniu się liczby bezrobotnych o 56 mieszkańców (44,8%). Podobna tendencja dostrzegalna jest w udziale bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Odnotowano spadek z 3,5% do 2,1%.

Wykres 8 Dynamika liczby zarejestrowanych bezrobotnych [os.] oraz udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] w latach 2011-2020

Źródło: dane GUS

Poniższa tabela przedstawia zmianę stopy bezrobocia zarejestrowanego w Polsce. Widać jak w kwietniu 2020 r. liczba osób pozostających bez pracy zaczęła rosnąć. W marcu notowała jeszcze 5,4 osoby, w następnym miesiącu 5,8, a na koniec roku 6,2, czyli o 0,7 (11,3%) więcej niż na początku roku.

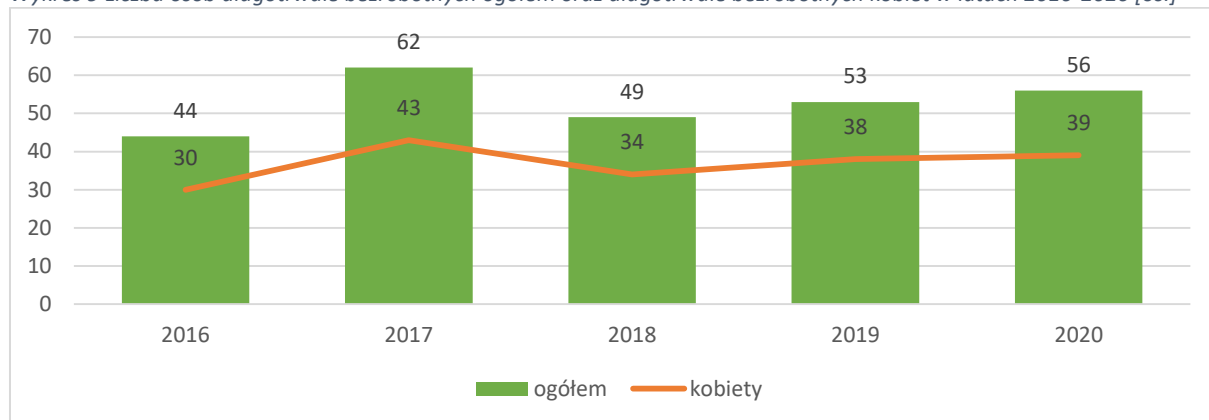
Tabela 4 Zmiana stopy bezrobocia zarejestrowanego na terenie Polski w latach 2018-2020

Rok/miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2020	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,2
2019	6,1	6,1	5,9	5,6	5,4	5,3	5,2	5,2	5,1	5,0	5,1	5,2
2018	6,8	6,8	6,6	6,3	6,1	5,8	5,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,8

Źródło: dane GUS

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w badanym okresie wzrosła o 12 osób. W 2016 r. równa była 44 osobom, w tym 30 kobietom. Natomiast na koniec badanego okresu zwiększyła się do 56 długotrwale bezrobotnych, w tym 39 kobiet. Liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 9, co daje 23,1%. W 2020 r. odsetek kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych wynosił 69,6%.

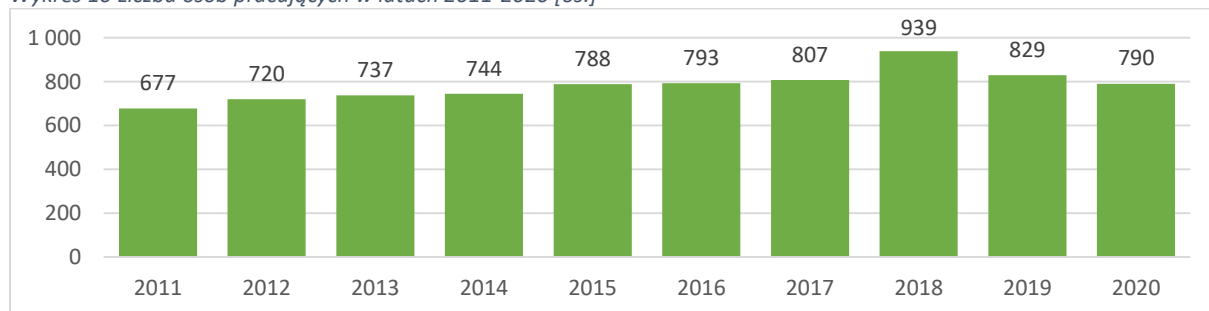
Wykres 9 Liczba osób długotrwale bezrobotnych ogółem oraz długotrwale bezrobotnych kobiet w latach 2016-2020 [os.]

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Opolskich

W ostatnich 10 latach widoczny jest wzrost w liczbie osób pracujących(według GUS bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób). Liczba osób pracujących była najwyższa w 2018 r. - 939 pracujących. Pomiędzy 2011 a 2020 r. widoczny jest wzrost o 113 liczby pracujących (16,6%).

Wykres 10 Liczba osób pracujących w latach 2011-2020 [os.]

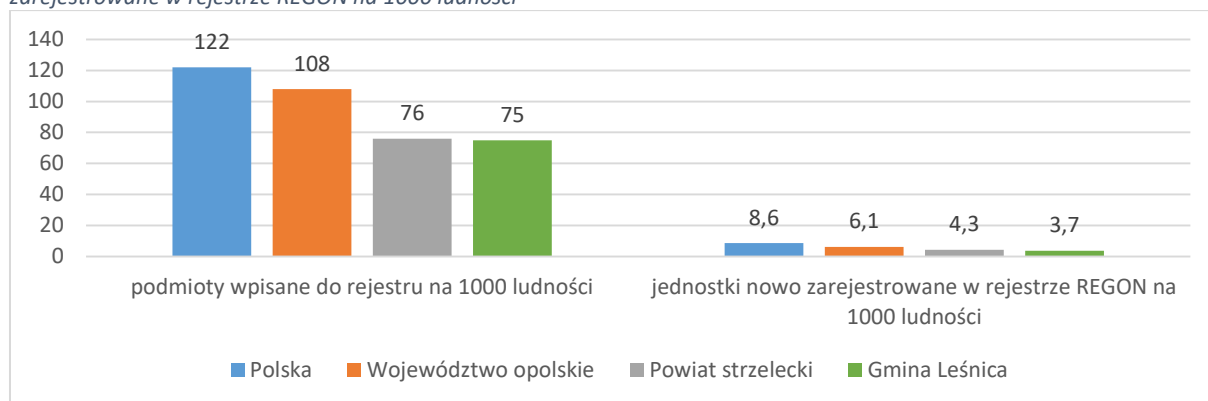

Źródło: dane GUS

Poniższy wykres przedstawia wskaźniki gospodarcze za rok 2020 zestawiające gminę Leśnicę z powiatem strzeleckim, województwem opolskim oraz Polską. W przypadku podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności gmina osiąga wynik niższe od powiatu (o 1 podmiot – 1,3%), województwa (o 33 podmioty – 30,5%) i kraju (o 47 podmiotów – 38,5%). Jednostek nowo

zarejestrowanych na 1000 ludności jest również nieznacznie mniej w gminie Leśnica porównując ją do powiatu strzeleckiego. Różnica ta wynosi 0,54 podmioty (14,5%).

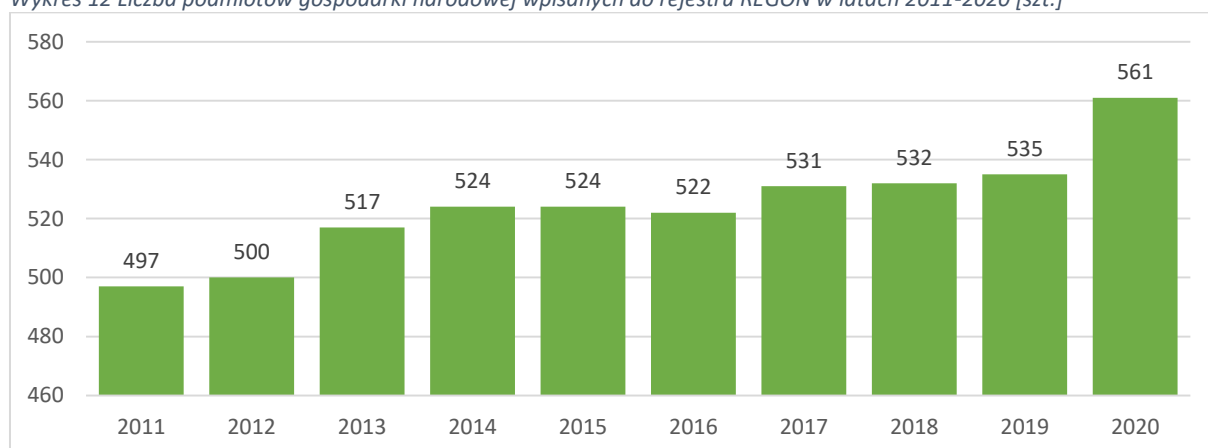
Wykres 11 Wskaźniki gospodarcze w roku 2020 - podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności, jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności

Źródło: dane GUS

Na przestrzeni badanego okresu liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON wzrosła z 497 do 561 podmiotów. Odnotowano wzrost o 64 podmioty, czyli 11,4%.

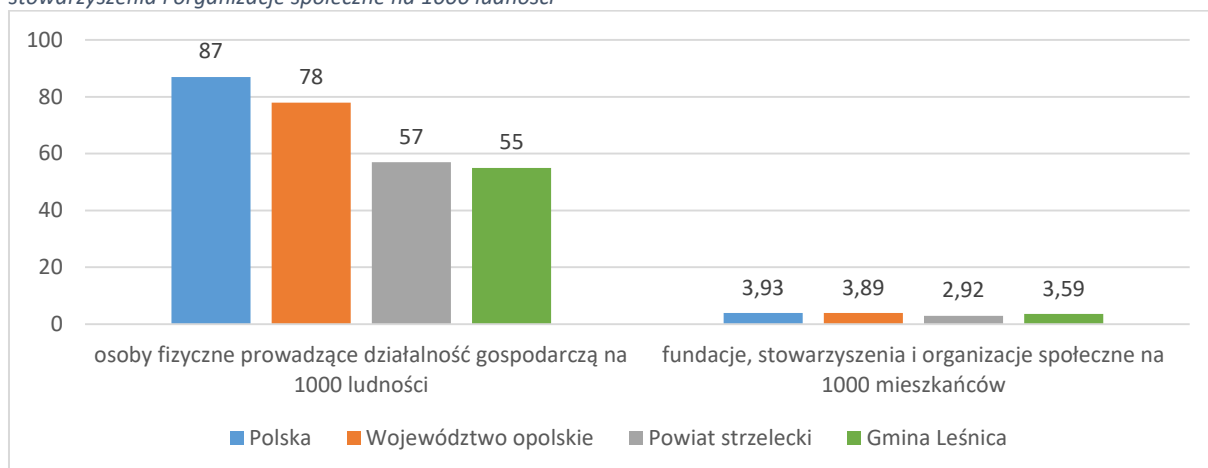
Wykres 12 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w latach 2011-2020 [szt.]

Źródło: dane GUS

Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność na 1000 ludności na terenie gminy jest równy 55, w przypadku powiatu wartość wskaźnika jest zbliżona. Natomiast województwo notuje wynik większy o 23, a kraj o 32. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 ludności w przypadku wszystkich analizowanych jednostek jest na podobnym poziomie. Dla gminy Leśnica wskaźnik w 2020 r. wyniósł 3,59.

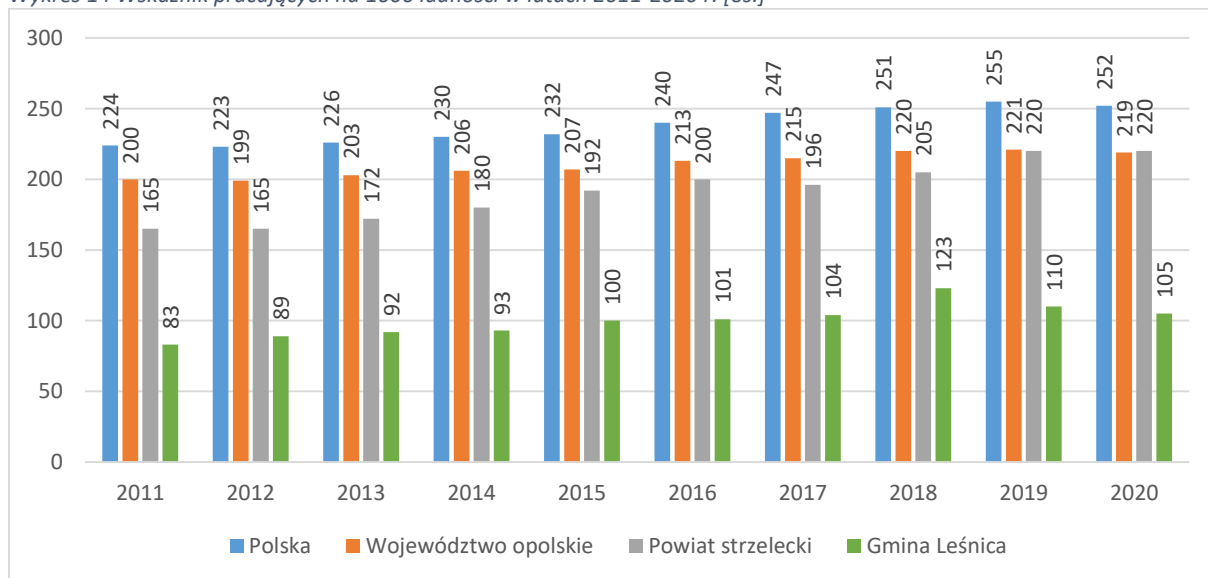
Wykres 13 Wskaźniki gospodarcze: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności oraz fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 ludności

Źródło: dane GUS

W 2020 r. wskaźnik liczby pracujących na 1000 ludności w gminie Leśnica wyniósł 105 osób. Względem 2011 r. jest to przyrost o 22 osoby (21,0%). Jednak w porównaniu do powiatu strzeleckiego, województwa opolskiego oraz kraju wynik tej można uznać za niski. W 2020 r. wartość dla powiatu strzeleckiego była równa 220 osób, czyli o 115 więcej (52,3%) od gminy Leśnica. Wynik województwa jest niemal identyczny i wyniósł 219 osób. Natomiast na terenie kraju wskaźnik równy był 252 osobom, o 147 osoby więcej od gminy Leśnica (58,3%).

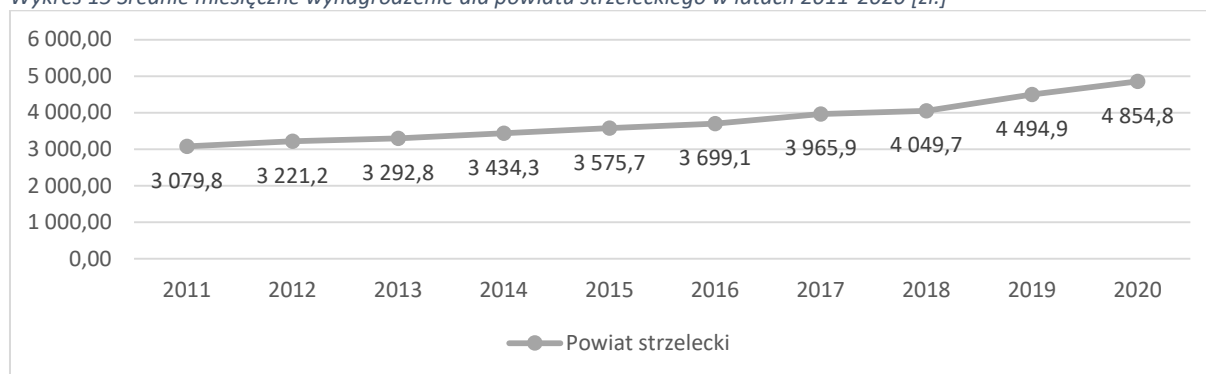
Wykres 14 Wskaźnik pracujących na 1000 ludności w latach 2011-2020 r. [os.]

Źródło: dane GUS

Średnie miesięczne wynagrodzenie dla powiatu strzeleckiego w 2011 r. wyniosło 3 079,8 zł, a w 2020 r. urosło do 4 854,8 zł. Przyrost wyniósł 1 775 zł, czyli 35,6%. Jakość życia mieszkańców powiatu wyraźnie podniosła się bazując na wysokości średniego miesięcznego wynagrodzenia.

Wykres 15 Średnie miesięczne wynagrodzenie dla powiatu strzeleckiego w latach 2011-2020 [zł.]

Źródło: dane GUS

W 2009 r. na terenie gminy Leśnica w rejestrze REGON wpisane było 442 podmioty gospodarki narodowej. Według działu PKD ich udział w rynku stanowi:

Tabela 2 Udział branży w rynku na terenie gminy Leśnica w 2009 r. wg. sekcji PKD

Sektor wg. działu PKD	Udział w rynku	
	Liczba podmiotów	Procent udziału
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – 118 podmiotów	118	27%
Sekcja F – Budownictwo	53	12%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	47	11%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	46	10%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	39	9%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	33	7%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	25	6%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24	5%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20	5%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	17	4%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	10	2%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10	2%

Źródło: dane GUS

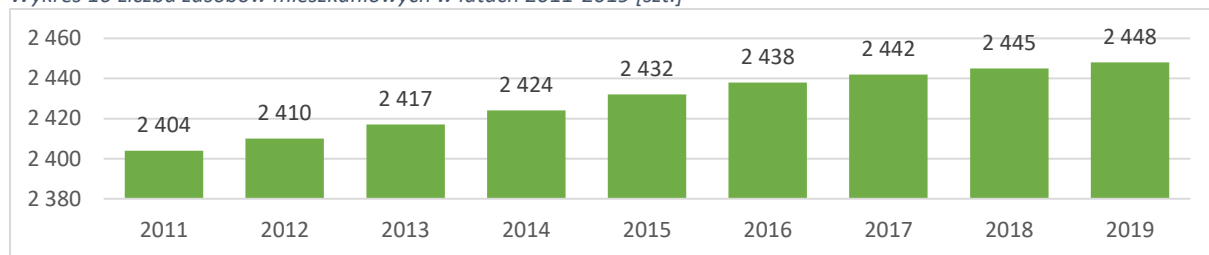
Na terenie gminy dominuje sektor handlu hurtowego i detalicznego. Następnie znaczny udział stanowi branża budownicza, działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz administracja publiczna. Najmniejszy udział w rynku stanowią sekcje informacji i komunikacji oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

Mocne strony	Wyzwania
Spadek liczby bezrobotnych – o 44%	Niski poziom przedsiębiorczość mieszkańców
Wzrost liczby pracujących – o 16%	Niski wskaźnik pracujących na 1000 ludności – o 52,3% mniejszy niż dla powiatu strzeleckiego
Wzrost średniego miesięcznego wynagrodzenia na terenie powiatu – o 35,6%	

I.4. Zasoby mieszkaniowe gminy

Liczba zasobów mieszkaniowych w latach 2011-2020 wzrosła o 44 mieszkania (1,8%). W roku bazowym wynosiła ona 2 404 szt., natomiast na koniec 2 448 szt. Można zauważyć, że gmina zwiększa możliwości osiedleńcze swojego obszaru, jednak zmiana która zaszła w przeciągu ostatnich dziesięciu lat nie jest znacząca.

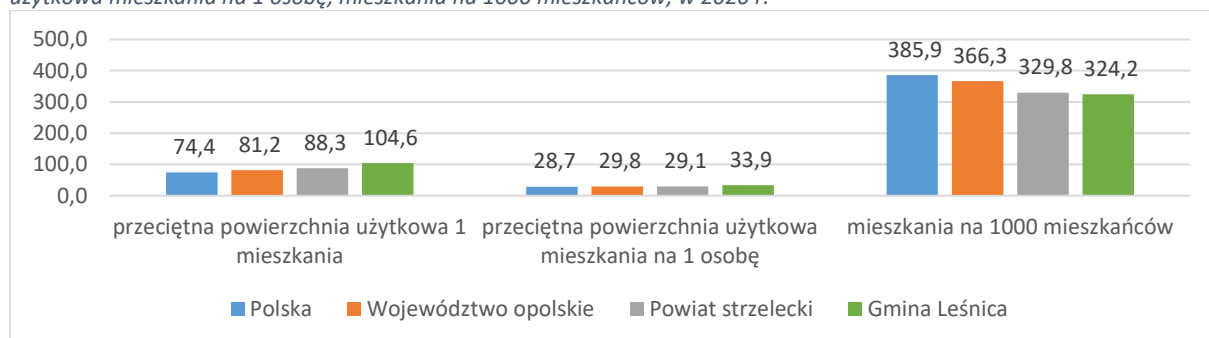
Wykres 16 Liczba zasobów mieszkaniowych w latach 2011-2019 [szt.]

Źródło: dane GUS

Z przedstawionych wskaźników wynika, iż na terenie gminy Leśnica funkcjonują mieszkania o stosunkowo dużej powierzchni. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w gminie wynosi 104,6 m², jest to wartość wyższa w porównaniu do pozostałych jednostek. W przypadku przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, wartości dla analizowanych jednostek są zbliżone, jednakże najwyższe również w przypadku gminy Leśnica – 33,9. Analizując liczbę mieszkań na 1000 mieszkańców, tendencja jest odwrotna, Leśnica osiągnęła najniższą wartość – 324,2 mieszkań. Wartość dla powiatu jest niewiele wyższa - o 5,6 mieszkań więcej.

Wykres 17 Wskaźniki zasobów mieszkaniowych: przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkańca, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę, mieszkania na 1000 mieszkańców; w 2020 r.

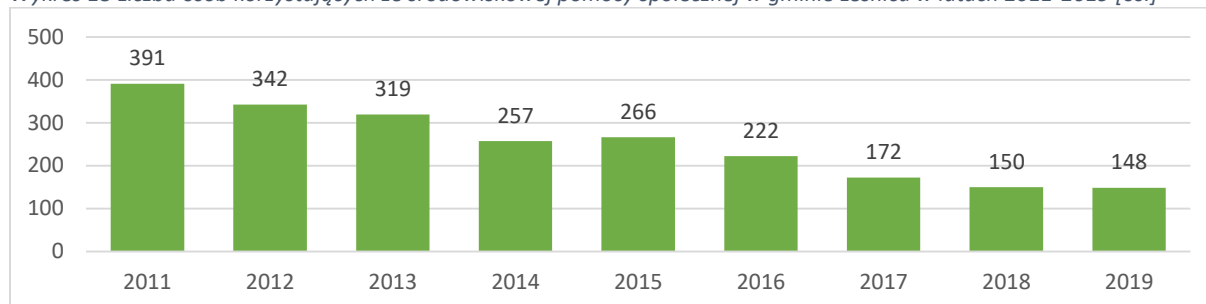
Źródło: dane GUS

Mocne strony	Wyzwania
Duża powierzchnia mieszkań w gminie	<p>Powoli rosnąca liczba zasobów mieszkaniowych – 1,8% w ciągu ostatniej dekady</p> <p>Stosunkowo niska liczba mieszkań – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców o 1,7% mniej od powiatu i o 11,5% mniej od województwa.</p>

I.5. Pomoc społeczna

Na terenie gminy Leśnica w badanym okresie znacznie zmniejszyła się liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. W 2011 r. wynosiła ona 391 beneficjentów, a w 2019 spadła do 148. Ubytek wynosił 243 osoby (62%).

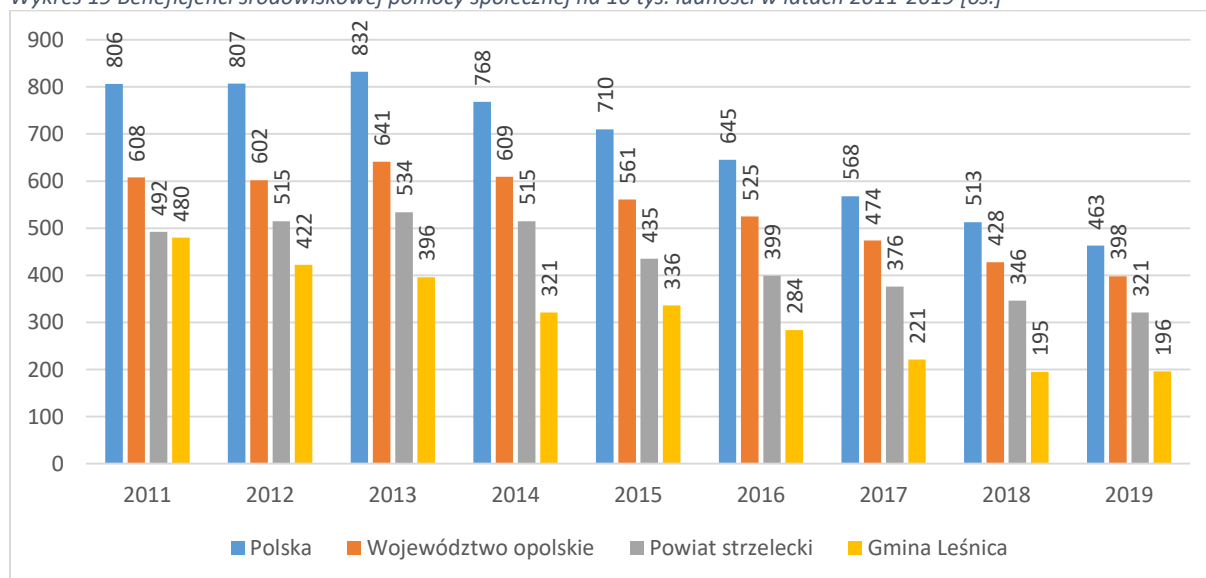
Wykres 18 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Leśnica w latach 2011-2019 [os.]

Źródło: dane GUS

Analizując liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w latach 2011-2019 dla gminy Leśnica widzimy, iż jest ona wyraźnie niższa niż w przypadku powiatu, województwa i kraju. W badanym okresie spadła ona z 480 osób do 196, czyli o 284 beneficjentów (59%). W 2019 r. liczba ta dla gminy Leśnica była niższa od wszystkich porównywanych podmiotów, z kolei Polska posiadała największą liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności – 463. Na terenie gminy jest wyraźnie mniejsze zapotrzebowanie na pomoc społeczną niż w przypadku porównywanych jednostek.

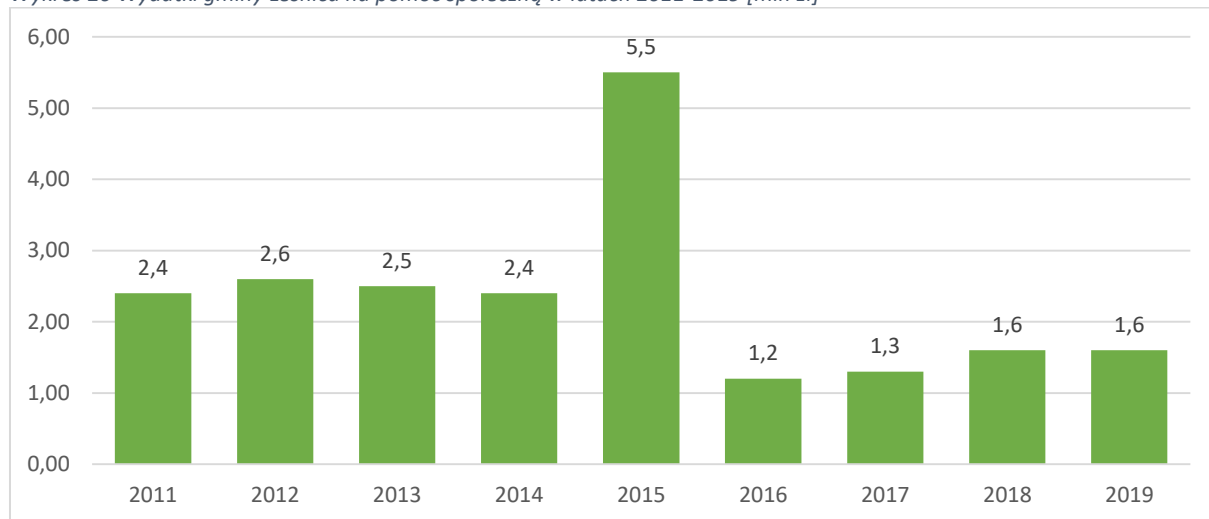
Wykres 19 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w latach 2011-2019 [os.]

Źródło: dane GUS

Wydatki gminy Leśnica przeznaczone na pomoc społeczną pomiędzy 2011 a 2019 rokiem również uległy zmianie. Na początku badanego okresu wynosiły 2,40 mln zł, w 2019 r. spadły o 0,8 mln zł, czyli 33% względem roku bazowego.

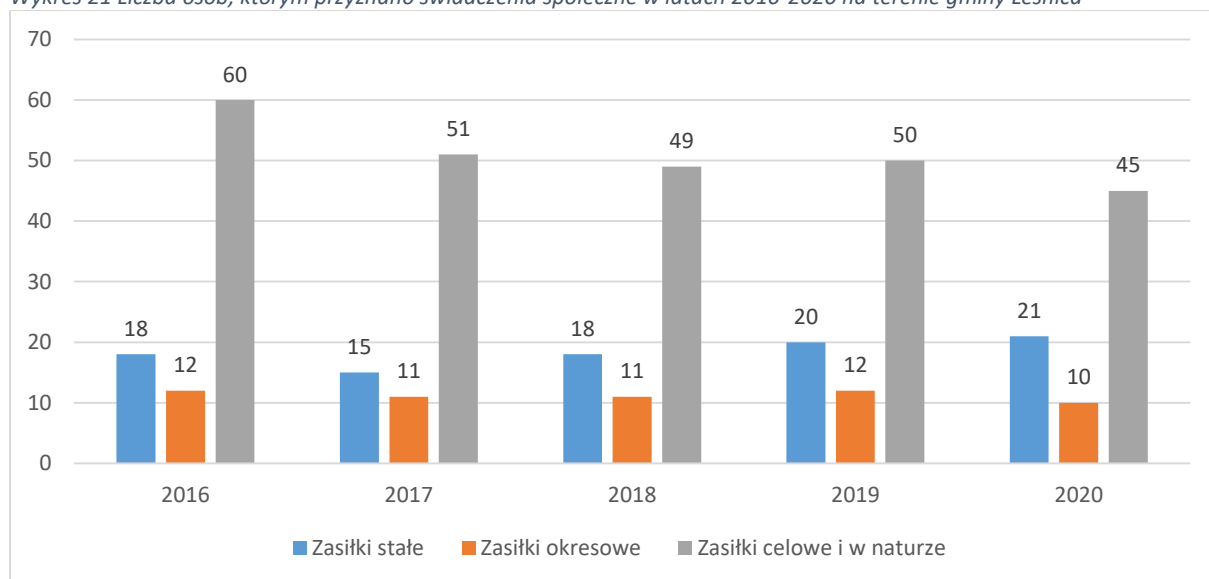
Wykres 20 Wydatki gminy Leśnica na pomoc społeczną w latach 2011-2019 [mln zł]

Źródło: dane GUS

W 2016 r. na terenie gminy Leśnica zasiłki przyznane zostały łącznie 90 osobom, z czego najwięcej (60) otrzymało zasiłki celowe. W 2019 r. łączna liczba osób otrzymujących świadczenia socjalne wyniosła 76. W przypadku zasiłku okresowego dostrzegalny jest niewielki ubytek, spadek liczby zasiłków celowych i w naturze jest o wiele wyraźniejszy. Wzrost liczby zasiłków notowany jest jedynie przez zasiłki stałe.

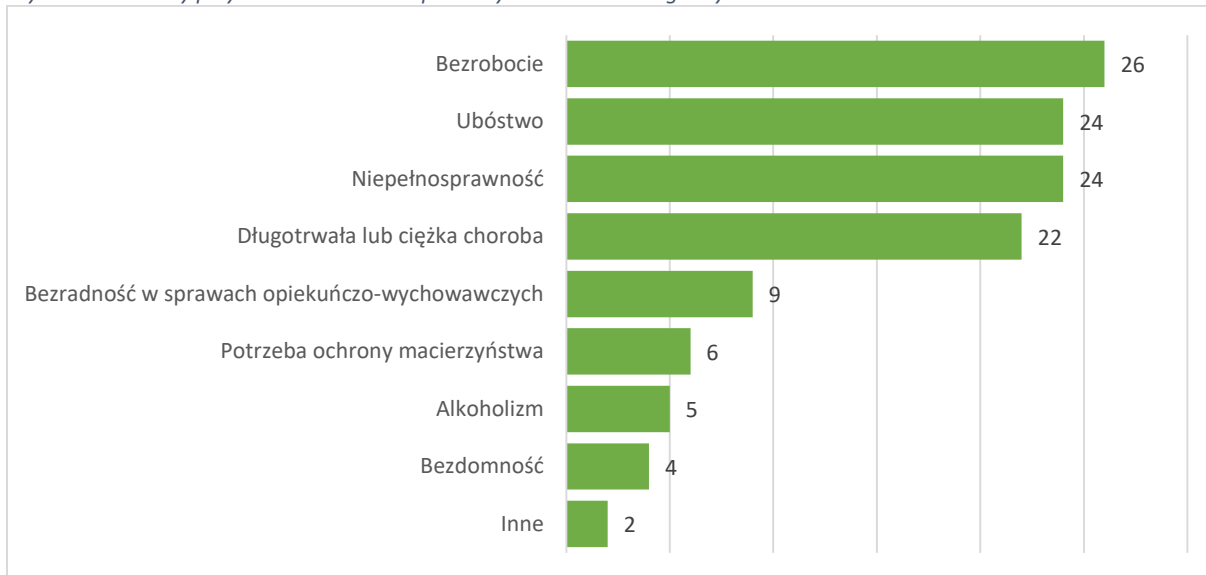
Wykres 21 Liczba osób, którym przyznano świadczenia społeczne w latach 2016-2020 na terenie gminy Leśnica

Źródło: MGOPS Leśnica

Najczęstszym powodem przyznawania świadczeń społecznych w 2020 r. było bezrobocie – 26 świadczeń, następnie ubóstwo oraz niepełnosprawność, a ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę w 2020 r. przyznano 22 świadczenia.

Wykres 22 Powody przyznania świadczeń społecznych w 2020 r. dla gminy Leśnica

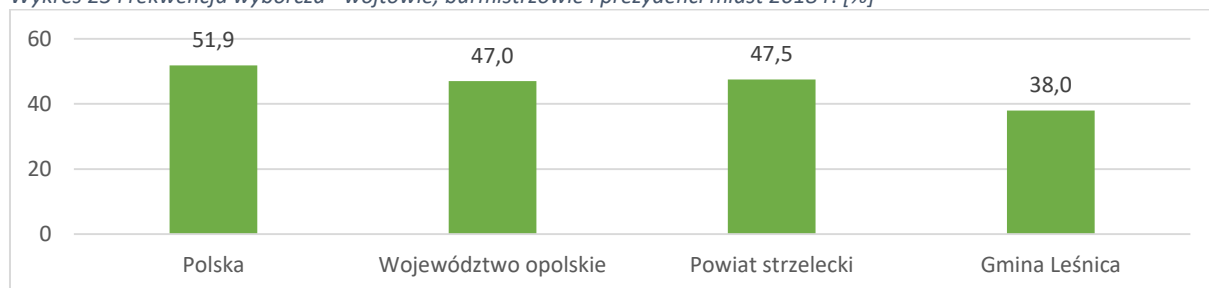
Źródło: MGOPS Leśnica

Mocne strony	Wyzwania
Zmniejszająca się liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej – o 62%	Najczęstszymi przyczynami przyznawania świadczeń są: bezrobocie, ubóstwo oraz niepełnosprawności
Niska liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności – o 125 niższa niż dla powiatu i 202 niższa niż dla województwa	
Zmniejszające się wydatki gminy na pomoc społeczną – o 33%	

I.6. Aktywność społeczna

Frekwencja wyborcza na terenie gminy Leśnica plasuje się na wyjątkowo niskim poziomie – zaledwie 37,98% mieszkańców uczestniczyło w wyborach na wójta, burmistrza i prezydenta miasta w 2018 r. Powiat strzelecki notuje wynik wyższy o 9,5 punktów procentowych (46,48%), natomiast województwo śląskie o 9,03 punkty procentowe (47,01%) od gminy. Jedynie na terenie kraju współczynnik frekwencji wyborczej przekroczył 50% uczestników, osiągnął wynik o 13,89 punktów procentowych wyższy niż od gminy Leśnica. W wyborach samorządowych w 2014 r. gmina Leśnica osiągnęła porównywalny wynik co w 2018 r.

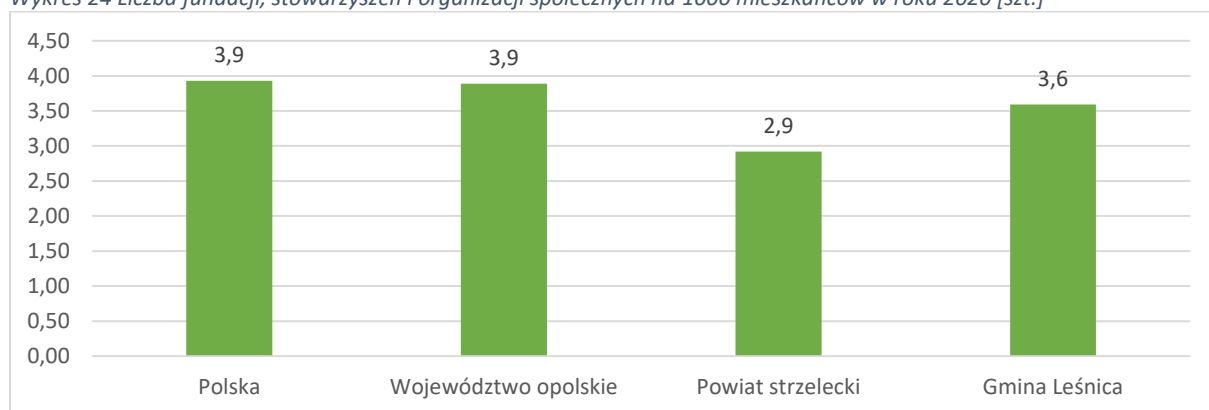
Wykres 23 Frekwencja wyborcza - wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast 2018 r. [%]

Źródło: dane GUS

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców dla gminy Leśnica wynosi 3,6, tym samym jest wyższa o 0,7 od wartości wskaźnika liczonego dla powiatu równego 2,9. Z kolei, niższa o 0,3 podmioty niż dla województwa opolskiego – 3,9 podmiotów i o 0,3 niż dla kraju – 3,9 podmiotów.

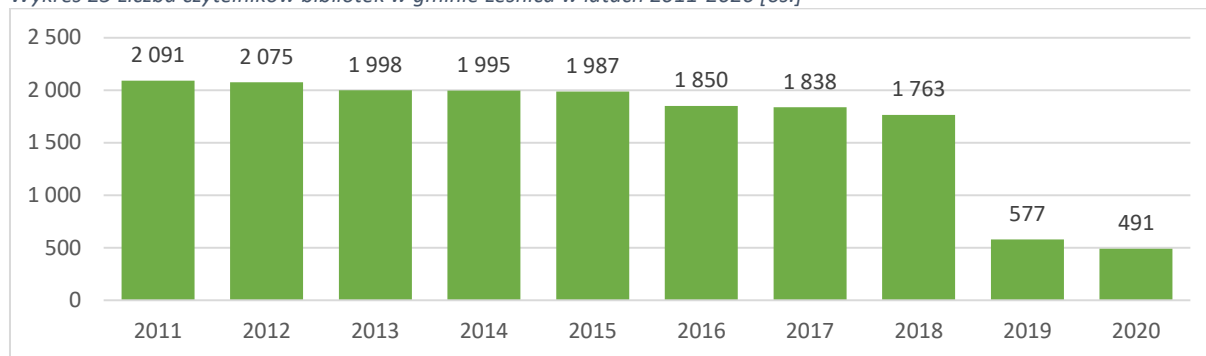
Wykres 24 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w roku 2020 [szt.]

Źródło: dane GUS

Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat na terenie gminy Leśnica drastycznie spadła liczba czytelników w bibliotekach publicznych. W roku bazowym liczba ta wynosiła 2 091 osób, w 2018 – 1 763 osoby, a w 2020 zaledwie 491 osób. Spadek w badanym okresie był równy 76,5%.

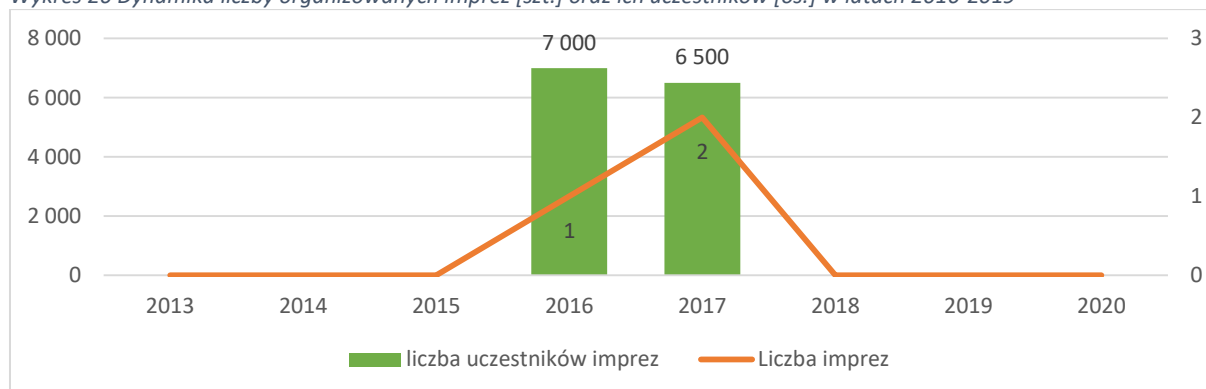
Wykres 25 Liczba czytelników bibliotek w gminie Leśnica w latach 2011-2020 [os.]

Źródło: dane GUS

Według danych BDL GUS w gminie Leśnica od 2011 do 2019 r. zorganizowano 3 imprezy. Jedna odbyła się w 2016 r. i uczestniczyło w niej 7 000 osób. Pozostałe dwie zorganizowano w 2017 r. z frekwencją 6 500 osób.

Wykres 26 Dynamika liczby organizowanych imprez [szt.] oraz ich uczestników [os.] w latach 2016-2019

Źródło: dane GUS

Mocne strony	Wyzwania
Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców – wyższy od wartości wskaźnika dla powiatu o 0,7	Niska frekwencja wyborcza – na poziomie 38%
	Mała ilość zorganizowanych imprez przez ostatnie 10 lat – 3 imprezy

I.7. Środowisko naturalne oraz infrastruktura

W 2011 r. na terenie gminy Leśnica powierzchnia obszarów prawnie chronionych wynosiła 3 257,2 ha. Na terenie gminy obecny jest Park Krajobrazowy Góra Św. Anny wraz z otuliną, specjalny obszar ochrony góra Św. Anny oraz pięć rezerwatów przyrody: Grafik, Biesiec, Góra Św. Anny, Boże Oko i Lesisko. Dodatkowo, na obszarze gminy występują pomniki przyrody.

W 2020 r. w gminie Leśnica z oczyszczalni ścieków korzystało 5 098 osób, o 1 043 (20,5%) więcej niż w 2011. Na początku badanego okresu odsetek ludności gminy korzystającej z oczyszczalni ścieków wynosił 50%. W 2020 r. wynik ten zwiększył się do 67,8%.

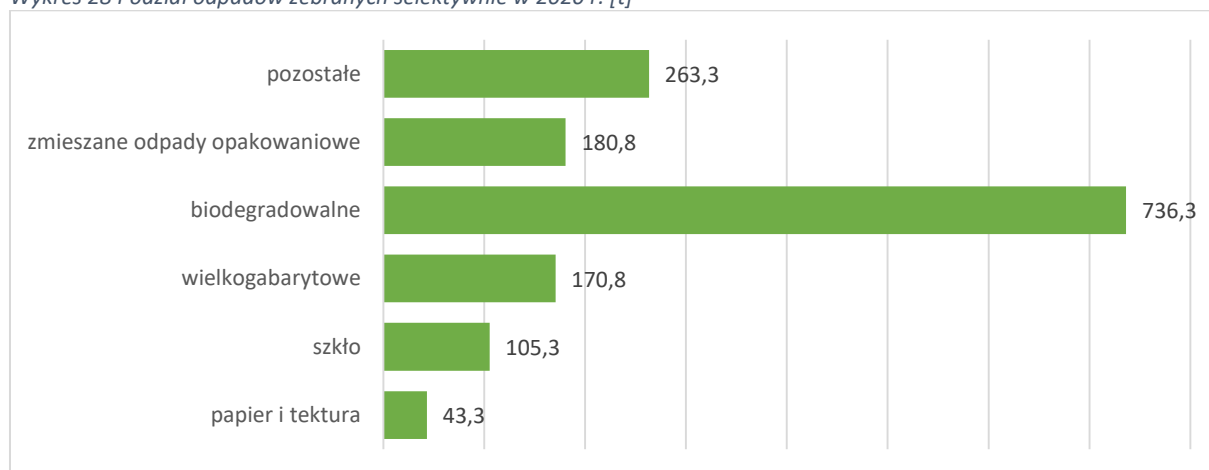
Wykres 27 Zmiana liczby ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków [os.] i odsetek ludności gminy korzystającej z oczyszczalni ścieków [%] w latach 2011-2020

Źródło: dane GUS

W 2017 r. na terenie gminy Leśnica zebrano selektywnie 958,5 t odpadów. W 2020 r. liczba ta wyniosła 1 500,8 t. Widoczny jest przyrost o 542,3 t (36,1%) zebranych selektywnie odpadów. Najwięcej z nich stanowiły opady biodegradowalne – 736,3 t. Zmieszane odpady opakowaniowe wyniosły 180,8 t, wielkogabarytowe – 170,8 t., a zebrane szkło ważyło 105,3 t. Najmniej zebrano papieru i tektury – 43,4 t. Warto dodać, iż inne zebrane selektywnie odpady łącznie dały 263,3 t.

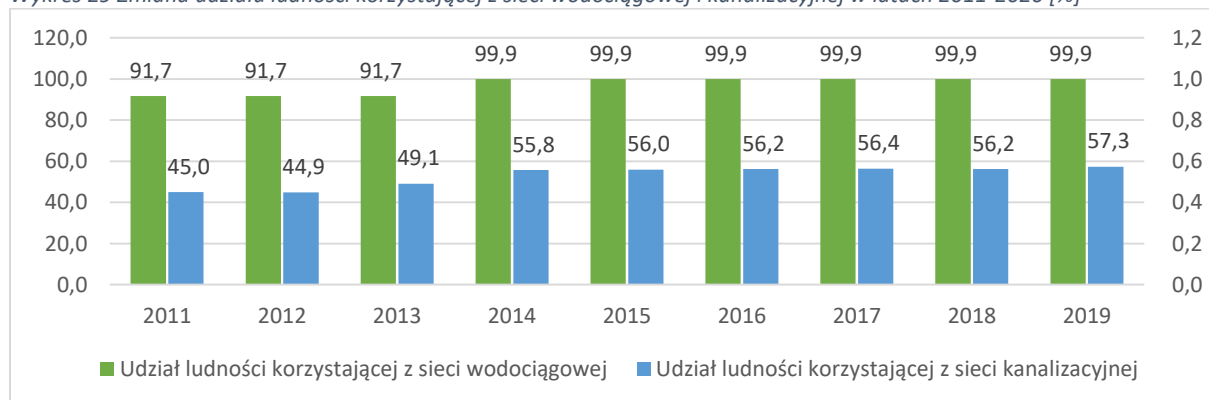
Wykres 28 Podział odpadów zebranych selektywnie w 2020 r. [t]

Źródło: dane GUS

W gminie Leśnica prawie każdy mieszkaniec ma aktualnie dostęp do sieci wodociągowej. W 2020 r. odsetek ten wynosił 99,9% ludności, względem roku bazowego urósł o 8,2 punkty procentowe. Pozytywne tendencje widoczne są również w przypadku osób korzystających z sieci kanalizacyjnej – wzrost z 45% do 57,3% w ostatniej dekadzie. Według danych BDL GUS w 2012 r. dostęp do sieci gazowej posiadało 0,1% ludności i do 2017 r. odsetek ten zwiększył się do 0,3%. Od 2018 r. nie korzysta z niej żaden mieszkaniec.

Wykres 29 Zmiana udziału ludności korzystającej z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w latach 2011-2020 [%]

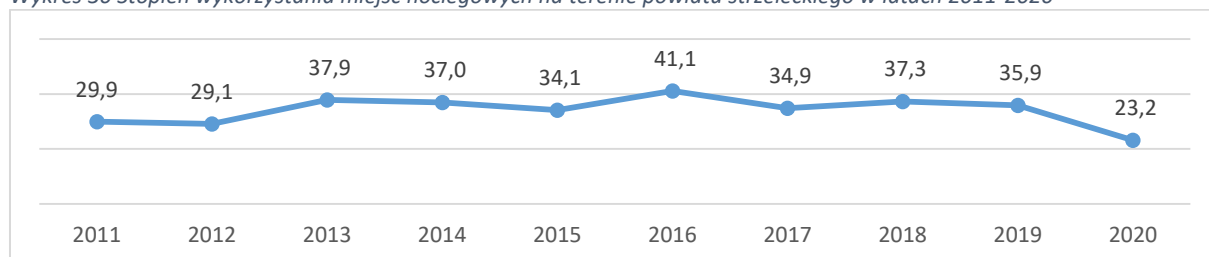
Źródło: dane GUS

Mocne strony	Wyzwania
<p>Praktycznie wszyscy mieszkańcy korzystają z sieci wodociągowej – 99,9%</p> <p>Wzrost liczby ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków – o 20,5%</p>	<p>Niski poziom dostępności do sieci kanalizacyjnej (ok. 53%)</p>

I.8. Turystyka

W 2011 r. stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie równy był 29,9%. W 2020 r. spadł on do poziomu 23,2%, czyli o 6,7 punktów procentowych. Niewątpliwie związane jest to z wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. Natomiast do 2019 r. można było mówić o wzroście stopnia wykorzystania miejsc noclegowych na terenie gminy. Jeśli chodzi o miejsca noclegowe znajdujące się na terenie gminy Leśnica można wskazać na m.in. Magiczny Zakątek w Raszowie, Pokoje Alba na Górze św. Anny oraz liczne gospodarstwa agroturystyczne rozsiadane po wielu miejscowościach.

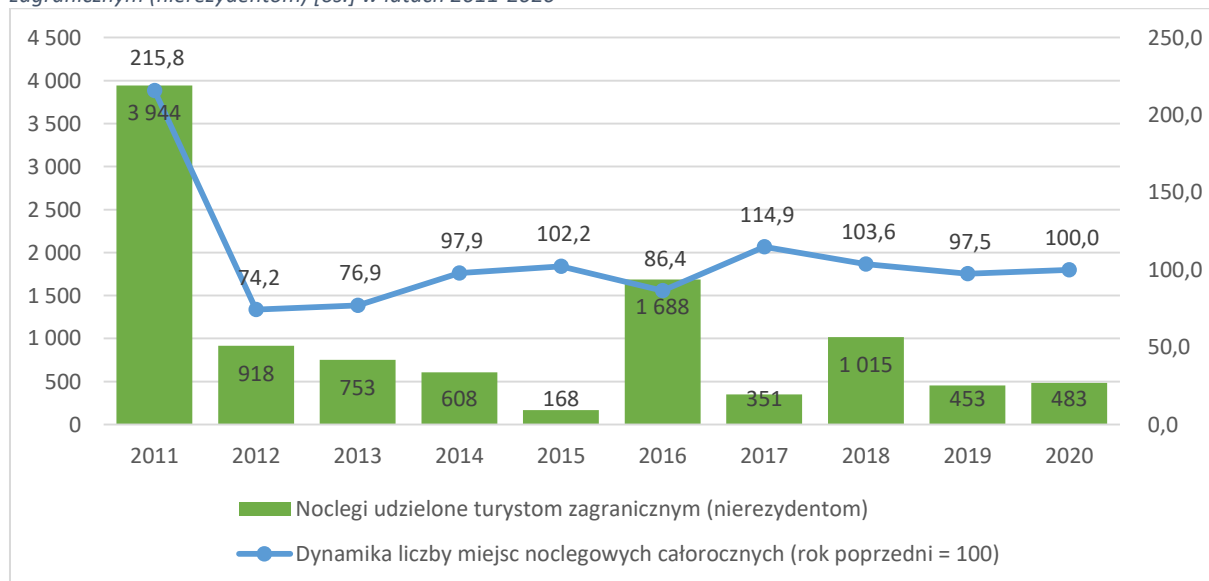
Wykres 30 Stopień wykorzystania miejsc noclegowych na terenie powiatu strzeleckiego w latach 2011-2020

Źródło: dane GUS

Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym (nierezydentom) w 2011 roku osiągnęła bardzo wysoki wynik 3 944 odwiedzających. W 2020 r. spadła do 483 osób, czyli o 3 461 turystów (87,8%). Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych (rok poprzedni = 100) zachowuje podobną tendencję. W roku bazowym wynosiła 215,8 miejsc, a w 2020 r. 100,0. Spadek równy jest 115,8 miejscom, czyli 53,7%. Wyzwaniem stojącym przed gminą Leśnica powinno być prowadzenie działań mających na celu wzmocnienie atrakcyjności turystycznej i promocja swoich zasobów, warto byłoby także rozważyć modernizację istniejącej infrastruktury turystycznej.

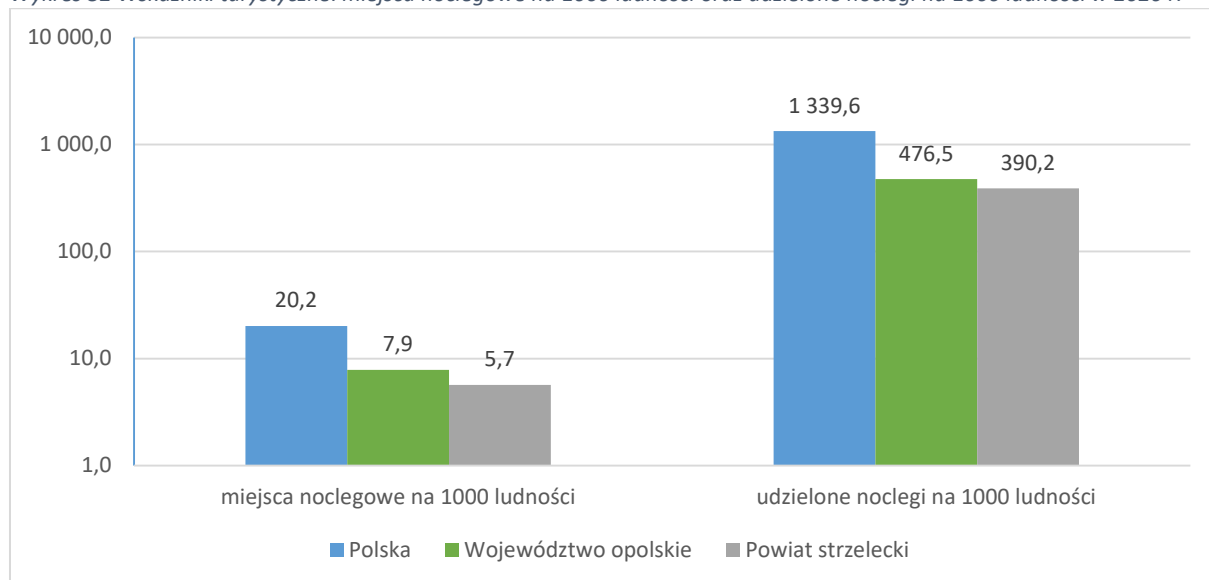
Wykres 31 Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych (rok poprzedni = 100) oraz udzielonych noclegów turystom zagranicznym (nierezydentom) [os.] w latach 2011-2020

Źródło: dane GUS

W przypadku wskaźników takich jak miejsca noclegowe oraz udzielone noclegi w przeliczeniu na 1000 osób powiat strzelecki osiąga gorsze wyniki od województwa opolskiego oraz kraju. W 2020 r. dla powiatu liczba miejsc noclegowych wyniosła 5,7, czyli o 2,2 mniej (27,8%) niż dla województwa oraz o 14,5 mniej (71,8%) niż dla Polski.

Wykres 32 Wskaźniki turystyczne: miejsca noclegowe na 1000 ludności oraz udzielone noclegi na 1000 ludności w 2020 r.

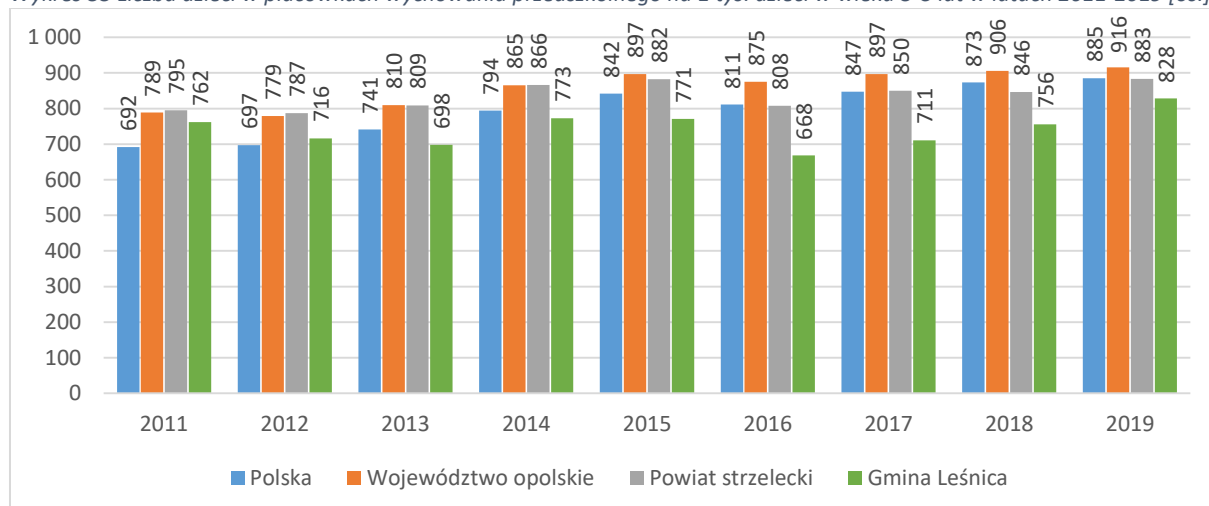
Źródło: dane GUS

Mocne strony	Wyzwania
Do momentu wybuchu pandemii stopień wykorzystania obiektów noclegowych zwiększał się – o 6 punktów procentowych	Ubytek w stopniu wykorzystania miejsc noclegowych – o 6,7 punktów procentowych
	Niski poziom liczby turystów zagranicznych

I.9. Edukacja

W badanym okresie liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. w wieku 3-5 lat w przypadku gminy Leśnica i Polski oscylowała na podobnym poziomie. Nigdy jednak wskaźniki badanego obszaru nie przewyższyły wynik powiatu, ani województwa. W roku bazowym w gminie było 762 dzieci, do roku 2019 nastąpił wzrost o 66 osoby (8,6%). Na terenie gminy nie występuje żaden publiczny żłobek.

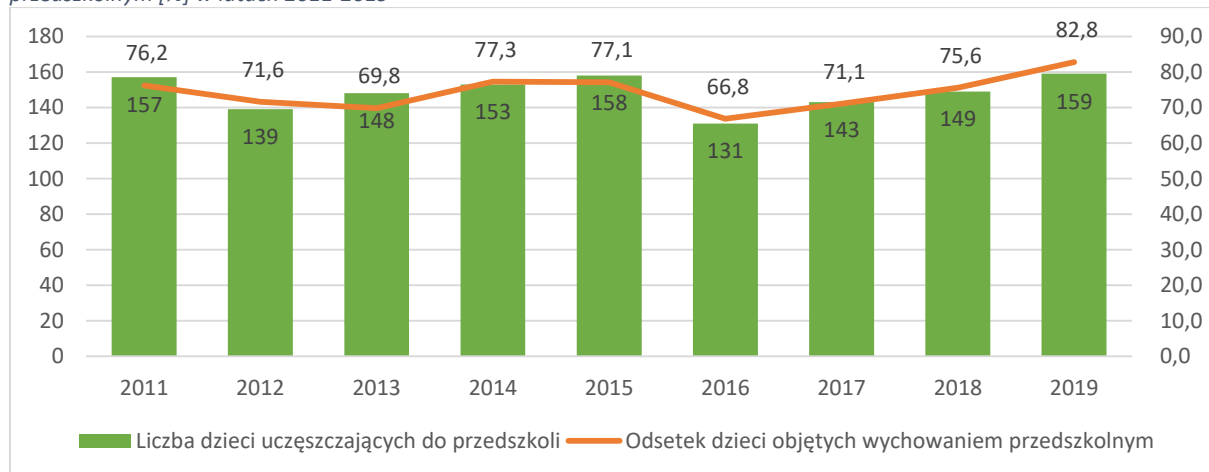
Wykres 33 Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w latach 2011-2019 [os.]

Źródło: dane GUS

Przez ostatnią dekadę liczba dzieci uczęszczających do przedszkola nie zmieniła się znacząco, natomiast odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym zauważalnie wzrósł. W roku bazowym do przedszkola uczęszczało 157 dzieci, co stanowiło odsetek równy 76,2%. Z kolei w 2020 r. odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym podniósł się do 82,8%, czyli o 6,6 punktów procentowych.

Wykres 34 Dynamika liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli [os.] oraz odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym [%] w latach 2011-2019

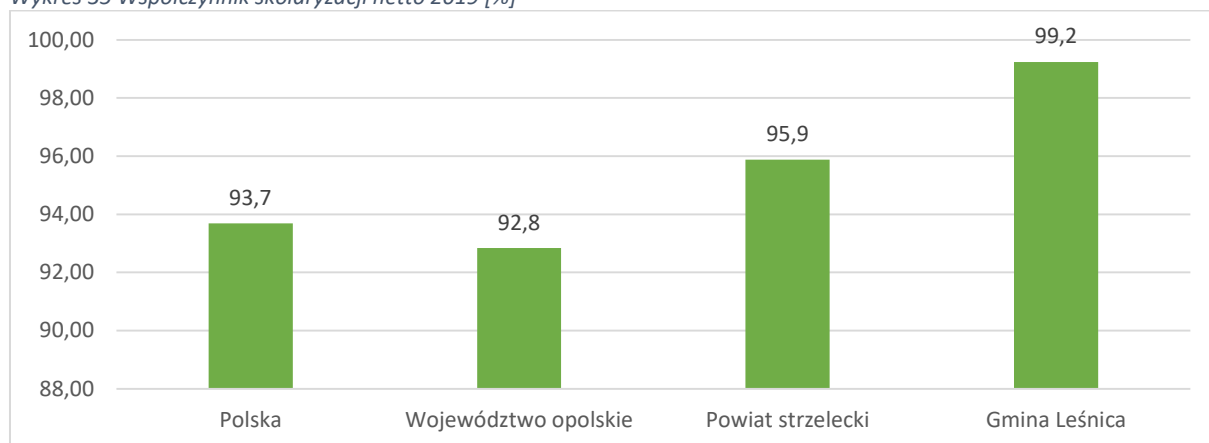

Źródło: dane GUS

W Leśnicy w analizowanym okresie funkcjonowały trzy szkoły. Liczba uczniów uczęszczających do szkół w 2011 r. wynosiła 406 osób, na przestrzeni lat zauważalny jest wzrost liczby uczniów. W 2019 r. nastąpił przyrost o 145 uczniów, czyli o 35,7%.

Współczynnik skolaryzacji netto³ w 2019 r. na obszarze gminy osiągnął wyjątkowo wysoki poziom w porównaniu do powiatu, województwa i kraju. Plasował się na poziomie 99,2%, czyli o 3,3 punktów procentowych więcej od powiatu strzeleckiego, o 6,4 punktów procentowych więcej od województwa opolskiego i o 5,5 punktów procentowych więcej od średniej wartości dla całego kraju.

Wykres 35 Współczynnik skolaryzacji netto 2019 [%]

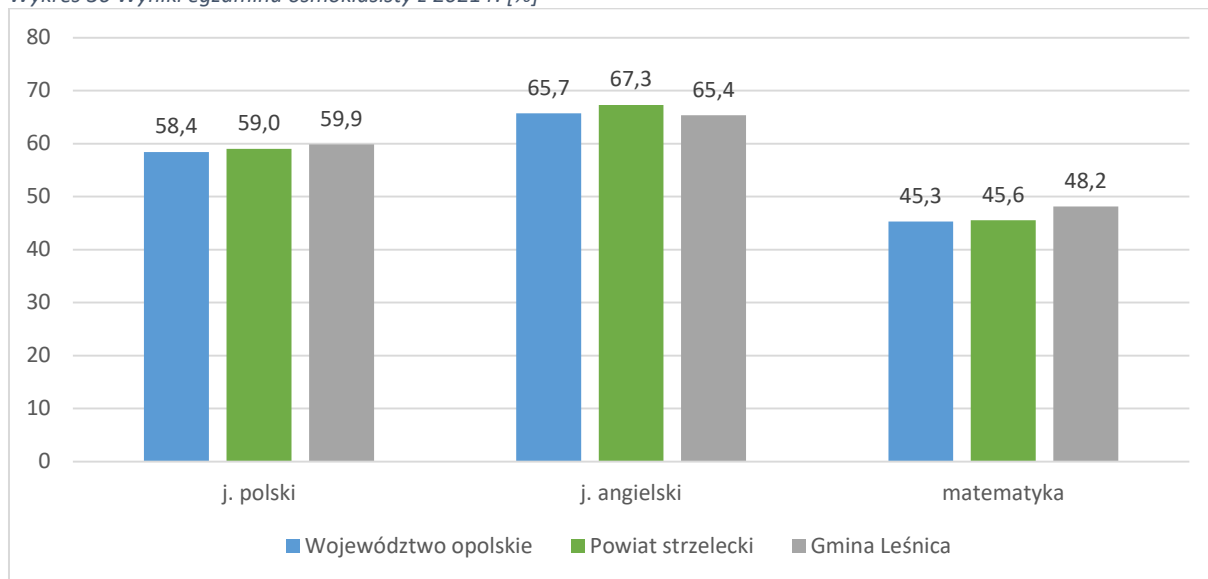

Źródło: dane GUS

Analizując wyniki egzaminu ósmoklasisty z roku 2021 można mówić o dobrym poziomie edukacji na terenie gminy Leśnica. Uczniowie z gminy Leśnica osiągnęli wyższe wyniki z egzaminu z języka polskiego i matematyki, w porównaniu do średniej powiatowej i wojewódzkiej. Nisze wyniki uzyskano tylko z języka angielskiego – 65,4%.

³ Relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania, definicja BDL GUS

Wykres 36 Wyniki egzaminu ósmoklasisty z 2021 r. [%]

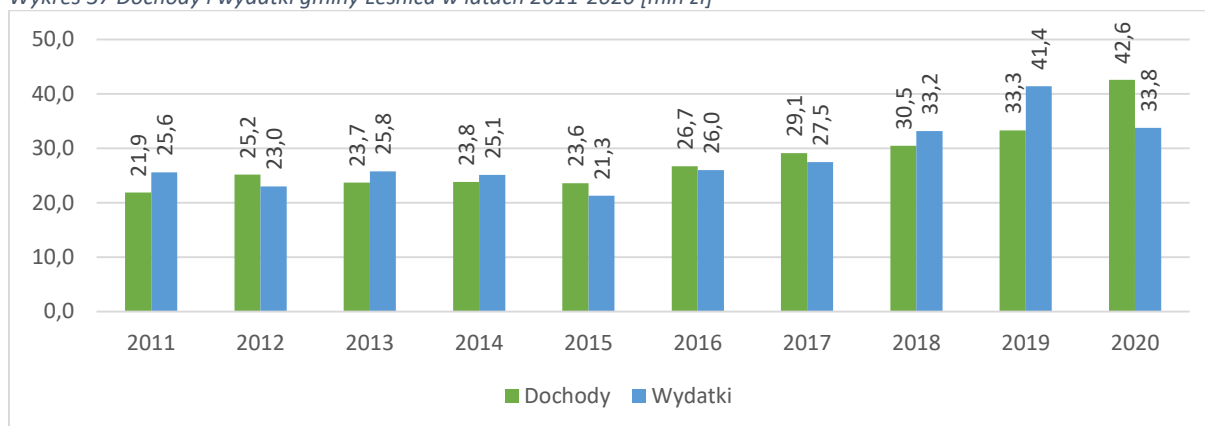
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>, odczyt 12.08.2021

Mocne strony	Wyzwania
Wzrost odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – o 6,6 punktów procentowych	Stosunkowo niska liczba dzieci w państwowych placówkach wychowania przedszkolnego w porównaniu do obszaru powiatu, województwa oraz kraju
Wysoki wskaźnik skolaryzacji wynoszący 99,2% - wyższy od terenu powiatu, województwa oraz kraju	
Dobre wyniki egzaminu ósmoklasisty	

I.10. Finanse samorządowe

W latach 2011-2020 możliwości finansowe gminy Leśnica powiększyły się. W roku bazowym dochody równe były 21,9 mln zł, natomiast wydatki 25,6 mln zł. Saldo gminy wyniosło wtedy 3,7 mln zł na minusie. Natomiast w 2020 r. dochody gminy Leśnica osiągnęły 42,6 mln zł (o 48% więcej niż w 2011 r.), z kolei wydatki – 33,8 mln zł (o 24,3% więcej niż w 2011 r.). Saldo wyniosło 8,8 mln zł.

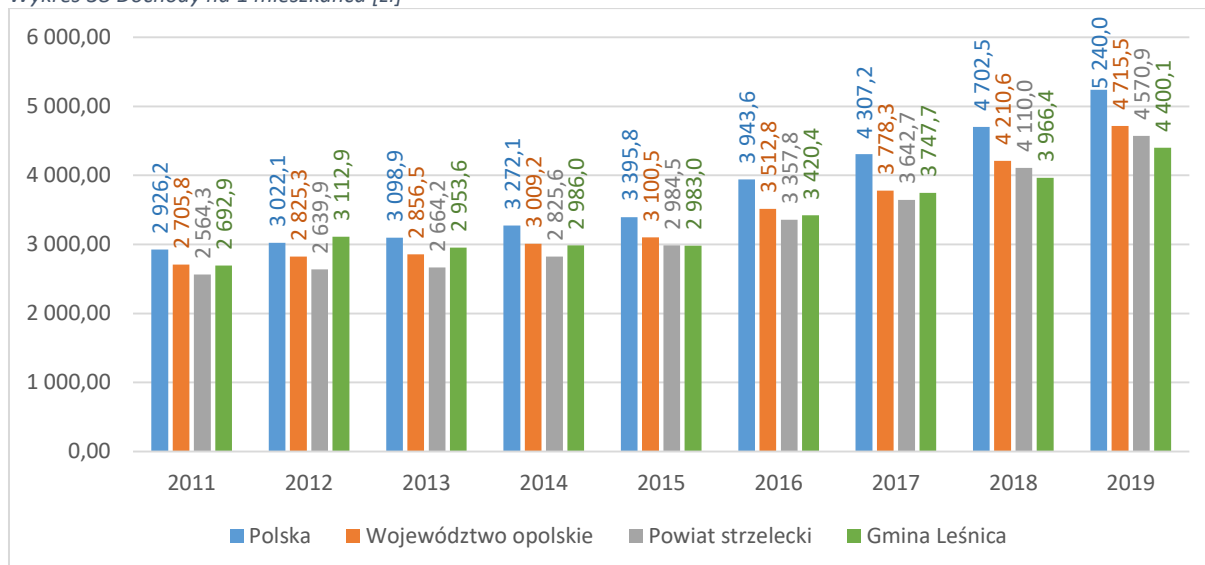
Wykres 37 Dochody i wydatki gminy Leśnica w latach 2011-2020 [mln zł]

Źródło: dane GUS

Dochody gminy Leśnica w przeliczeniu na 1 mieszkańca stopniowo powiększają się. W 2011 r. wyniosły one 2 692,9 zł, natomiast w 2019 r. – 4 400,1 zł. Jest to przyrost równy 38,8%. Wskaźnik dla powiatu strzeleckiego wyniósł na koniec badanego okresu 4 570,9 zł, a dla województwa – 4 715,5 zł. Na podstawie przedstawionych danych widać, iż gmina Leśnica posiada najmniejsze możliwości finansowe w porównaniu do pozostałych obszarów.

Wykres 38 Dochody na 1 mieszkańca [zł]

Źródło: dane GUS

W 2020 r. największe wydatki gmina ponosi w związku z:

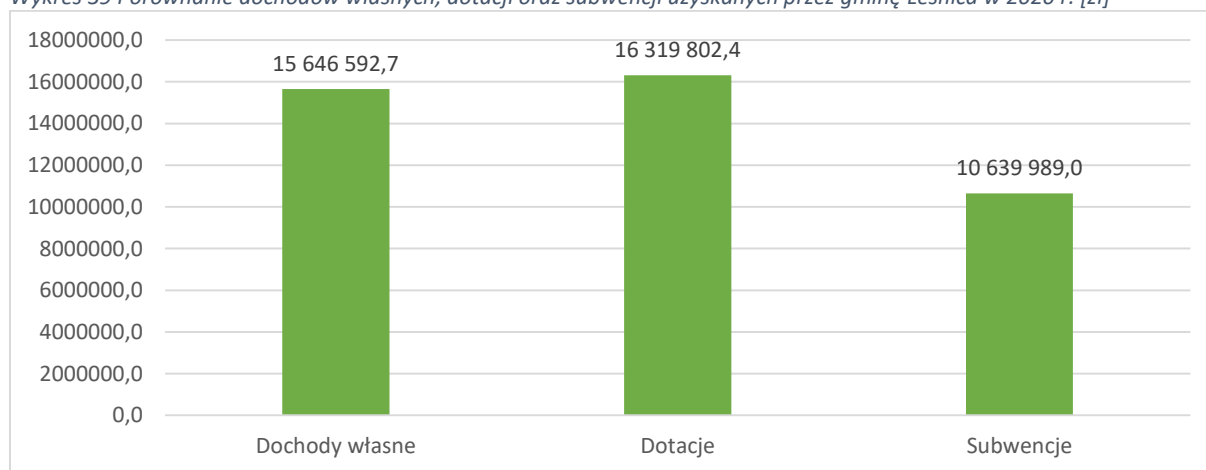
- Działem 801 Oświatą i wychowaniem – 11 026 397,4 zł,
- Działem 855 Rodzina – 9 469 711,6 zł,
- Działem 750 Administracja Publiczna – 4 168 805,1 zł.

W przypadku dochodów własnych uzyskanych z podatków najwięcej otrzymała poprzez:

- dochody podatkowe uzyskane od nieruchomości – 4 923 867,5 zł,
- dochody uzyskane z tytułu podatku rolnego – 958 320,7 zł,
- dochody uzyskane z tytułu podatku od środków transportowych – 535 634,0 zł.

W 2020 r. dochód uzyskany przez gminę Leśnica w największym stopniu stanowiony był przez dotację (16 mln zł), w następnej kolejności dochody własne – 15,6 mln zł, a w ostatniej kolejności subwencje – 10,6 mln zł.

Wykres 39 Porównanie dochodów własnych, dotacji oraz subwencji uzyskanych przez gminę Leśnica w 2020 r. [zł]

Źródło: dane GUS

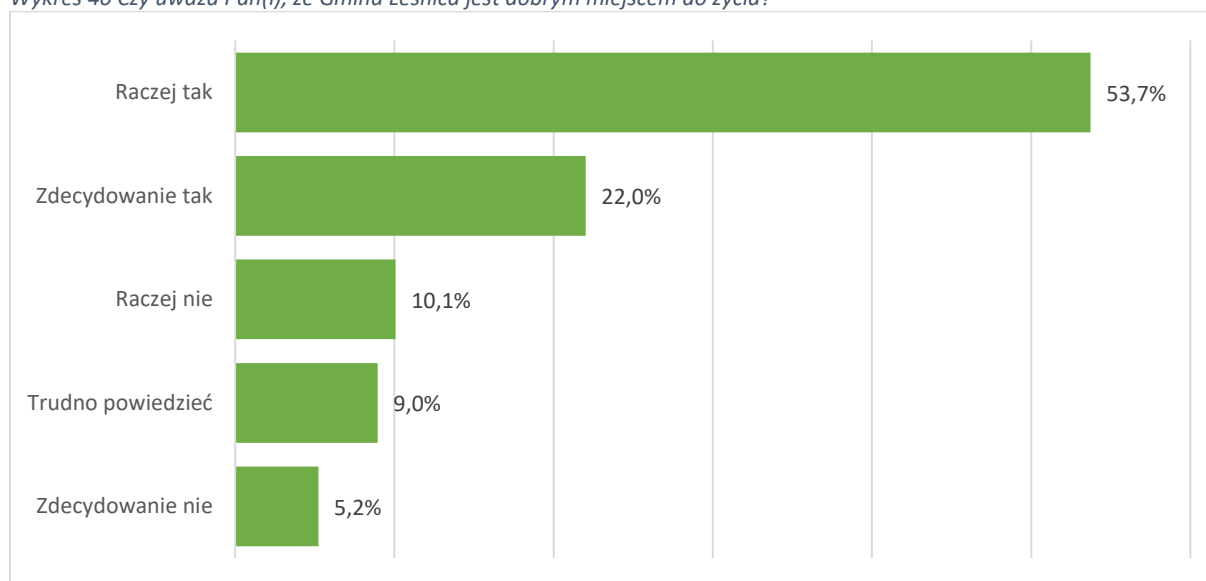
Mocne strony	Wyzwania
<p>Dotatnie saldo na koniec 2020 r. – wynoszące 8,8 mln zł.</p> <p>Rosnąca wysokość dochodów na 1 mieszkańca – o 38,8%</p>	<p>Niska wysokość dochodów na 1 mieszkańca w porównaniu do powiatu strzeleckiego, województwa opolskiego oraz kraju</p>

Gmina oczami mieszkańców

W strategii rozwoju gminy niezwykle istotny jest udział oraz zdanie mieszkańców. Prowadzone w gminie przedsięwzięcia i dokonywane zmiany powinny być spójne z oczekiwaniami i potrzebami społeczności lokalnej. Spełnienie ich oraz podnoszenie jakości życia społeczeństwa są najtrudniejszymi a zarazem najważniejszymi wyzwaniem stojącymi przed władzami samorządowymi. Dzięki przeprowadzonemu badaniu ankietowemu udało się poznać opinie osób zamieszkujących gminę, ich uwagi oraz preferowane kierunki rozwoju gminy. Badanie przeprowadzone zostało przy użyciu ankiet w formie papierowej oraz elektronicznej. W badaniu wzięło udział 268 mieszkańców gminy Leśnica.

W pierwszym pytaniu respondenci zostali poproszeni o ocenę czy gmina Leśnica jest dobrym miejscem do życia. Blisko 76% osób udzieliło odpowiedzi pozytywnej, w tym 22% wybrało odpowiedź zdecydowanie tak. Przedstawiona struktura wyników świadczy o zadowoleniu z zamieszkiwania gminy. Nieco ponad 15% oceniło negatywnie gminę Leśnica jako miejsce do życia.

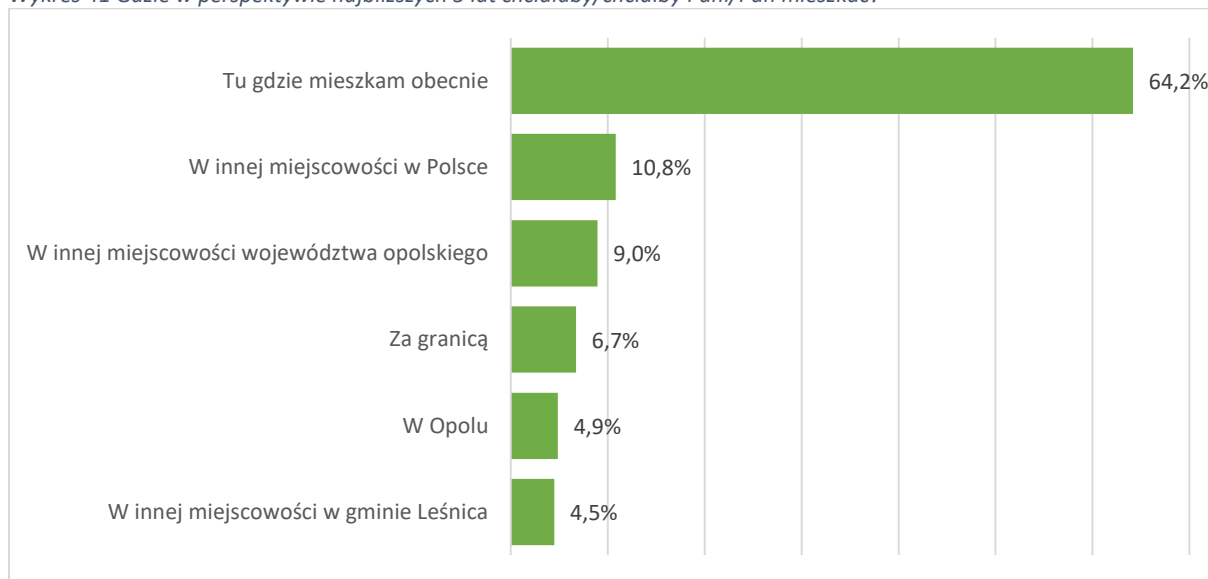
Wykres 40 Czy uważa Pan(i), że Gmina Leśnica jest dobrym miejscem do życia?

Źródło: badanie własne, n=268

Ponad połowa mieszkańców (68,7%) w perspektywie pięciu lat planuje pozostać w gminie Leśnica, w tym 4,5% zdecydowałoby się na przeprowadzkę do innej miejscowości w gminie. Świadczy to o stosunkowo wysokim poziomie atrakcyjności osiedleńczej i potwierdza tezę o przywiązaniu mieszkańców do gminy. W przypadku kierunków migracji, 10,8% wskazuje na inną miejscowość w Polsce, 9% na inną miejscowość w województwie opolskim, a na miasto wojewódzkie – Opole, tylko 4,9% ankietowanych. Wyjazd zagranicę rozważa około 7% respondentów.

Wykres 41 Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?

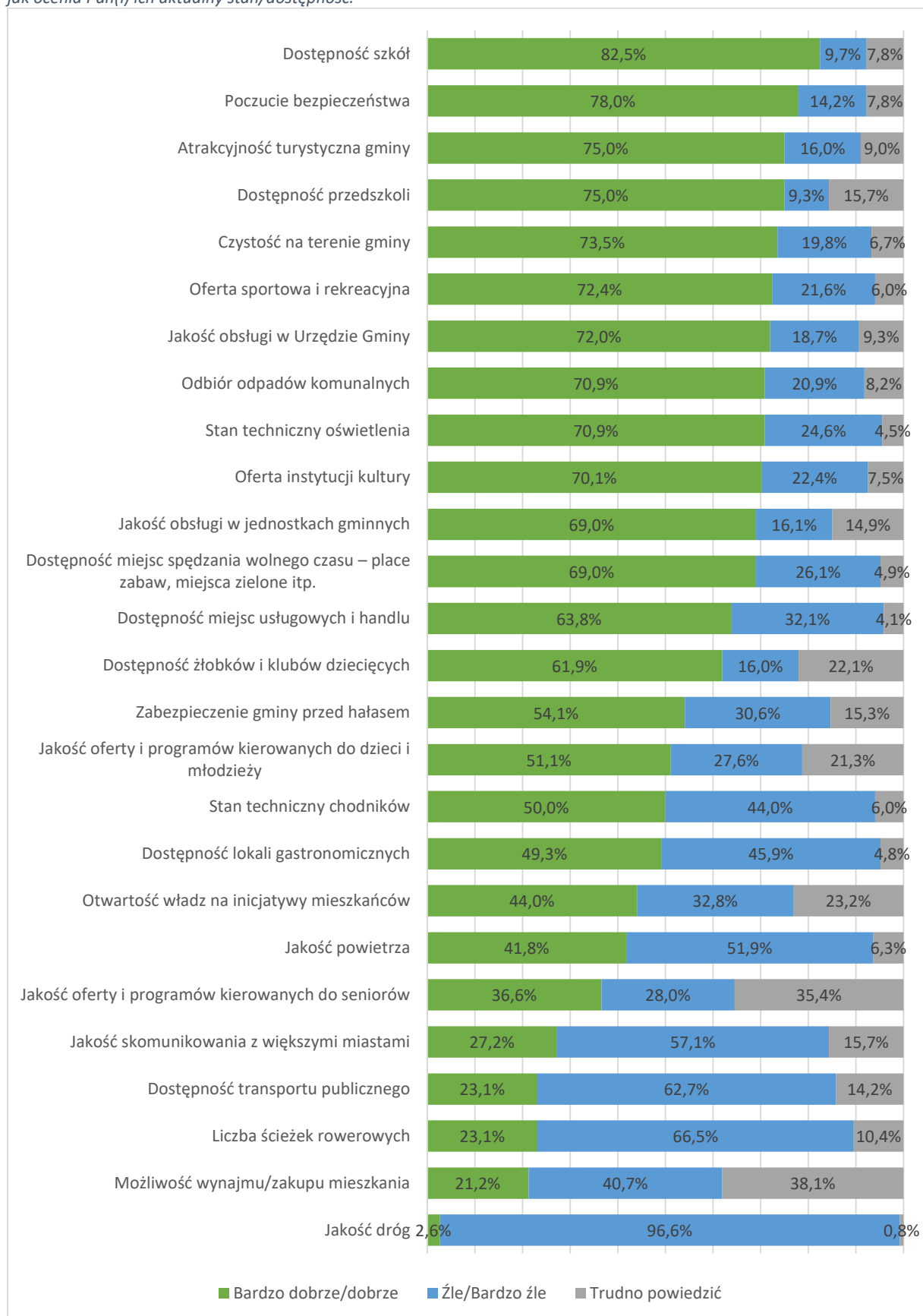

Źródło: badanie własne, n=268

Respondenci zostali poproszeni o ocenę elementów infrastruktury oraz oferty dostępnej w gminie. Wśród najlepiej ocenionych elementów wskazano na dostępność szkół (82,5%) i przedszkoli (75%). Wysoko ocenione zostało również poczucie bezpieczeństwa (78%), co w istotny sposób przekłada się na atrakcyjność osiedleńczą obszaru i poczucie zadowolenia z zamieszkiwania gminy. Pozytywnie wpływ na odbiór i wizerunek gminy ma również zachowywana na jej terenie czystość, na którą wskazało ponad 70% ankietowanych. Zdaniem mieszkańców gmina jest atrakcyjna turystycznie (75%) i posiada potencjał do rozwoju w tym zakresie. Respondenci wysoko (72,4%) oceniają również ofertę sportową i rekreacyjną, co istotnie wpływa na jakość życia mieszkańców.

Blisko 97% ankietowanych oceniło negatywnie jakość dróg, co wskazuje na istotny problem oraz konieczność podjęcia działań, mających na celu poprawę stanu i jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej. Jest to niewątpliwie najłabsza strona gminy, która wymaga podjęcia priorytetowych. Respondenci zwracają również uwagę na brak ścieżek rowerowych (66,5%), co ogranicza ich możliwości spędzania wolnego czasu. Podobny odsetek ankietowanych wskazał na słabą dostępność transportu publicznego. Braki w infrastrukturze oraz jej niezadowalający stan ograniczają możliwości swobodnego przemieszczania się i komunikację z innymi ośrodkami. Na słabą jakość skomunikowania z większymi miastami wskazało 57,1% mieszkańców. Pomimo pozytywnie ocenianej czystości na terenie gminy, istotnym problemem środowiskowym, na który zwróciło uwagę blisko 52% ankietowanych jest niezadowalająca jakość powietrza, związana z niską emisją. Najtrudniejsze w ocenie okazały się być kwestie związane z możliwością zakupu/wynajmu mieszkania (38,1%) oraz jakością programów kierowanych do seniorów (35,4%), co może wynikać z niskiego udziału w badaniu, osób, do których ta oferta jest kierowana.

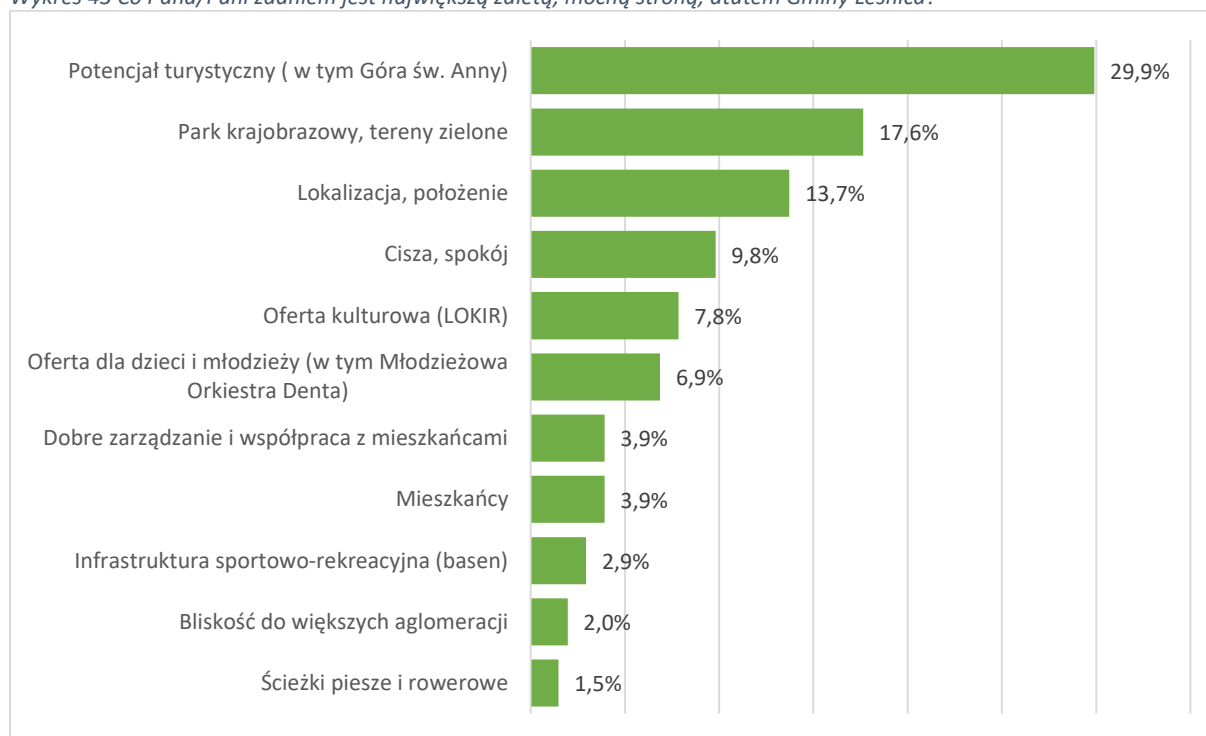
Wykres 42 Spośród wymienionych elementów infrastruktury oraz oferty dostępnej na terenie Gminy Leśnica, proszę określić jak ocenia Pan(i) ich aktualny stan/dostępność.

Źródło: badanie własne, n=268

W następnych pytaniach ankietowani zostali poproszeni o wskazanie mocnych i słabych stron oraz największych wyzwań, z którymi gmina musi się zmierzyć w najbliższych latach. W pierwszej kolejności poproszono ich o wskazanie mocnych stron gminy Leśnica. Najczęściej respondenci podkreślali potencjał turystyczny (29,9%), dostrzegany głównie w Górze św. Anny. Co za tym idzie, Park Krajobrazowy obejmujący zasięgiem Górę św. Anny oraz inne tereny zielone (17,6%), również stanowią atuty gminy. Dodatkowo respondenci cenią lokalizację gminy (13,7%) oraz ciszę i spokój (9,8%), co pozytywnie wpływa na jakość życia i zadowolenie z zamieszkiwania Leśnicy.

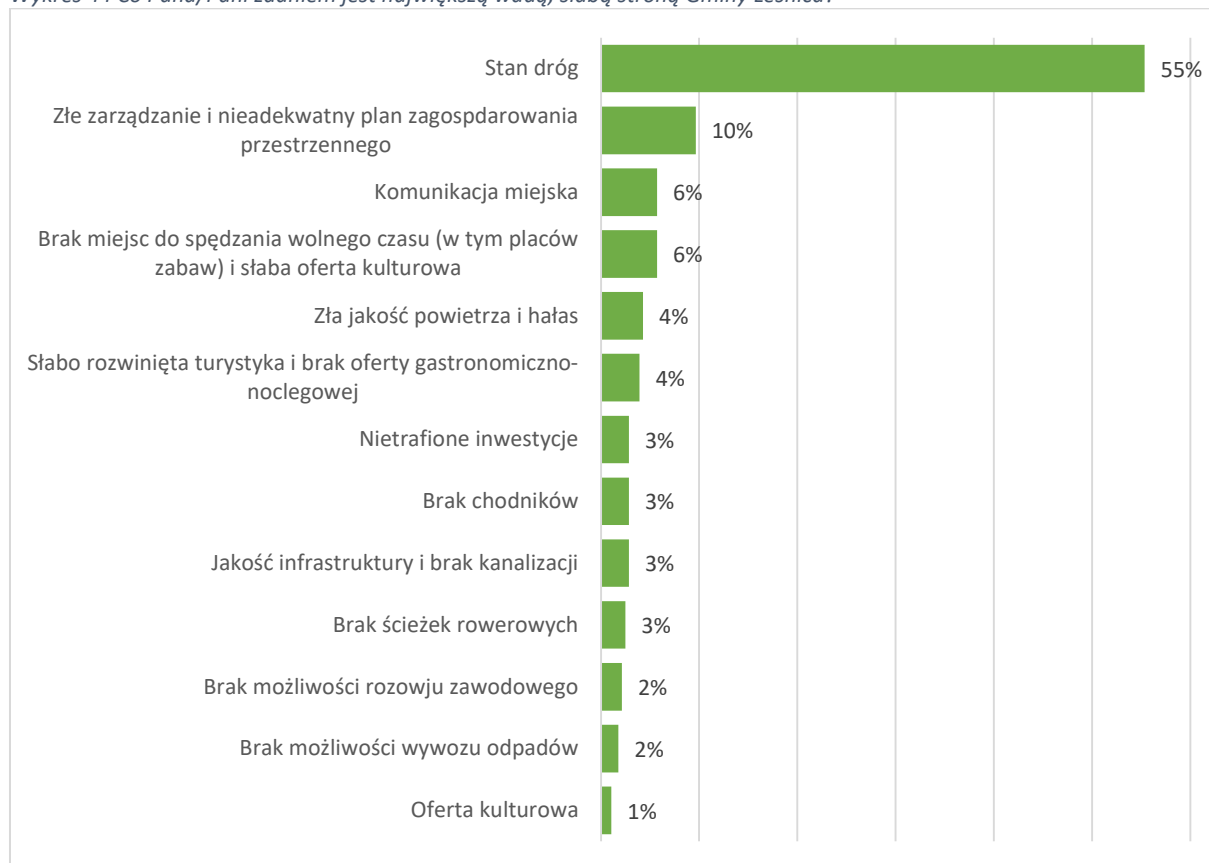
Wykres 43 Co Pana/Pani zdaniem jest największą zaletą, mocną stroną, atutem Gminy Leśnica?

Źródło: badanie własne, n=205

Jako słabą stronę gminy ponad połowa ankietowanych wskazała stan dróg (55,4%). Po raz kolejny mieszkańcy zwracają uwagę na ten element, co świadczy o jego istotnym znaczeniu i wpływie na życie społeczności. Pozostałe odpowiedzi otrzymały mniej niż 10% wskazań. Wskazywane odpowiedzi pokrywają się z nisko ocenionymi w poprzednim pytaniu elementami m.in. niedostateczne rozwinięta komunikacja miejska (5,7%) czy zła jakość powietrza i hałas (4,3%). Ankietowani wskazują również na nieadekwatny plan zagospodarowania przestrzennego. Tworzenie nowych oraz wprowadzenie zmian w istniejących planach stymuluje funkcje społeczne – rozwój budownictwa czy też powstawanie i rozwój działalności gospodarczej.

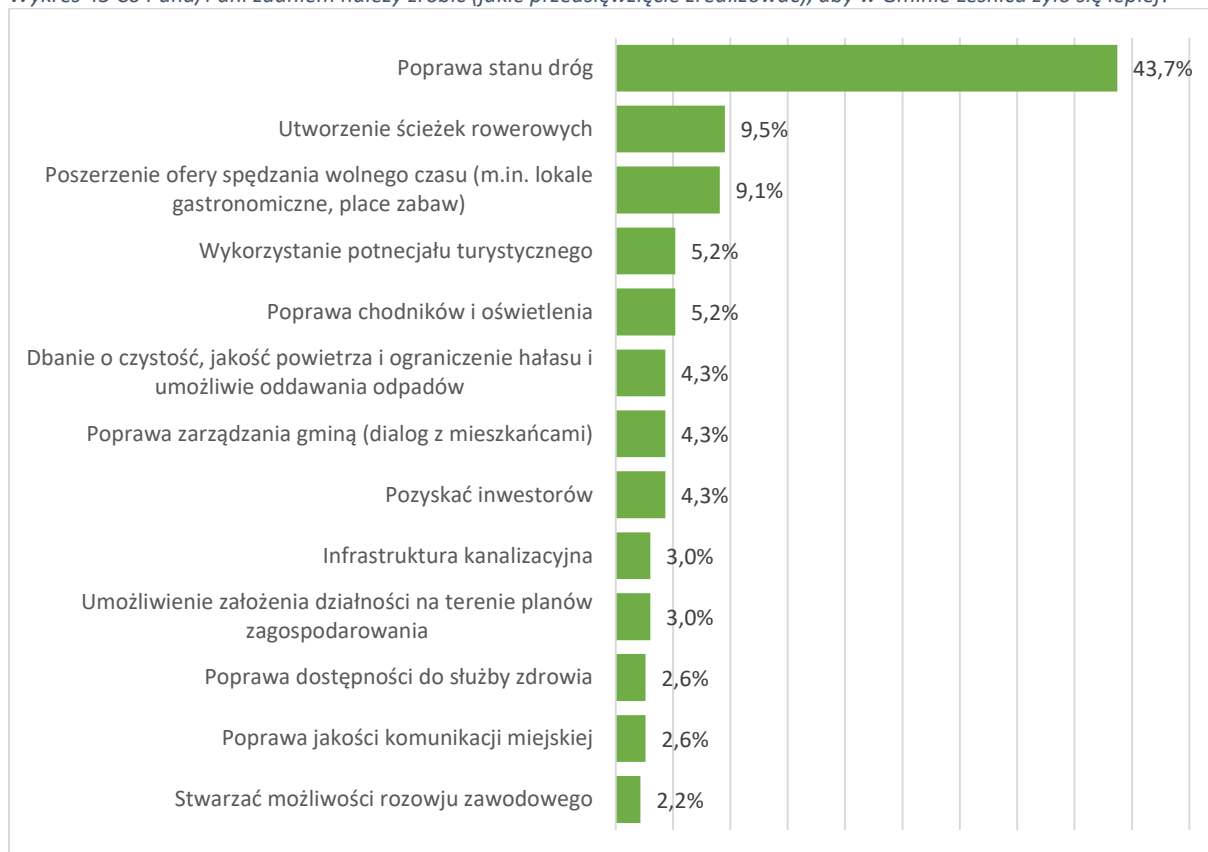
Wykres 44 Co Pana/Pani zdaniem jest największą wadą, słabą stroną Gminy Leśnica?

Źródło: badanie własne, n=268

Analogicznie do poprzedniego pytania, najczęściej wymienianym przedsięwzięciem mogącym poprawić jakość życia w gminie Leśnica jest zmiana stanu dróg (43,7%). Badani wymieniają także, utworzenie ścieżek rowerowych (9,5%), które negatywnie oceniło ponad 66% ankietowanych. Ponadto, kluczowe jest poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu – w szczególności powstanie lokali gastronomicznych, placów zabaw oraz miejsc rekreacyjnych dla młodzieży (9,1%). Elementy te wpłyną pozytywnie na atrakcyjność osiedleńczą obszaru i podniosą zadowolenie mieszkańców. Ścieżki rowerowe mogą również stanowić atut podczas promocji turystycznej gminy. Zdaniem respondentów w celu poprawy sytuacji w ich miejscowościach należy w pełni wykorzystać potencjał turystyczny badanego terenu (5,2%). Wspomniane elementy należy rozważyć w strategii rozwoju gminy, jako aspekty priorytetowe, ze szczególnym naciskiem na poprawę i rozbudowę infrastruktury drogowej.

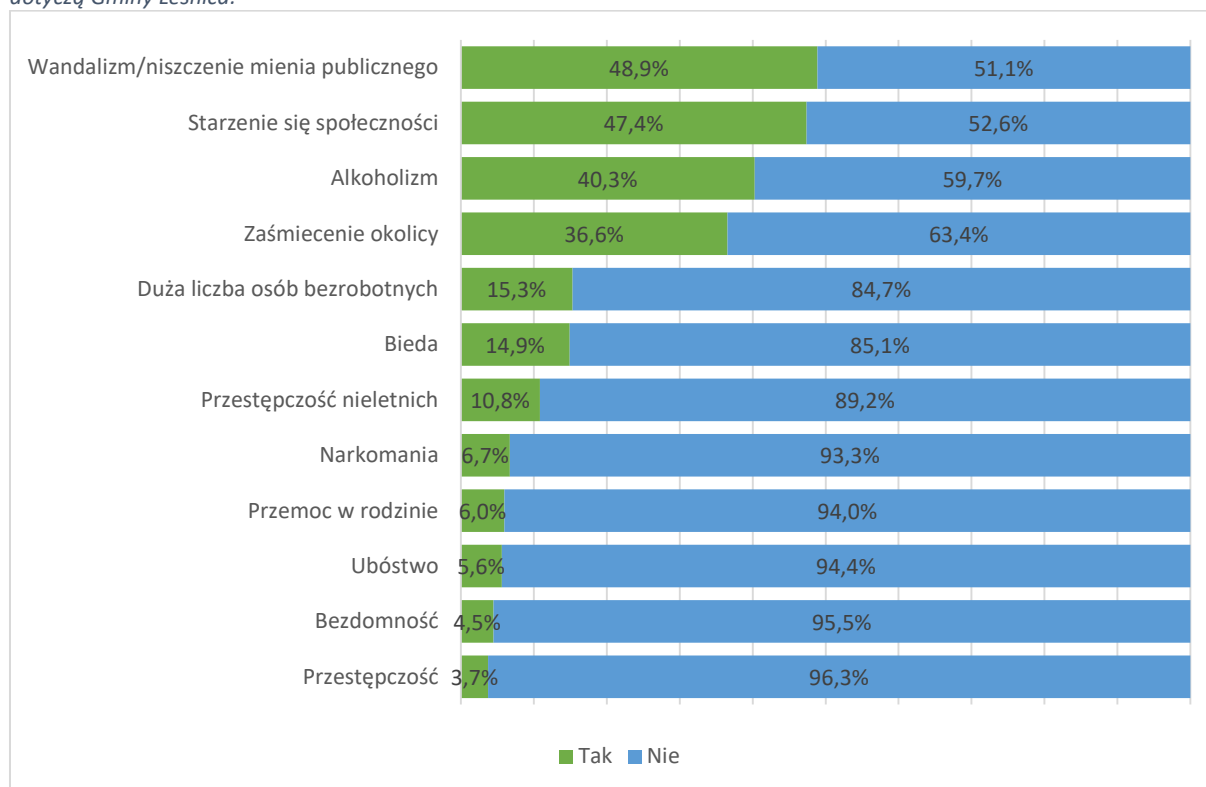
Wykres 45 Co Pana/Pani zdaniem należy zrobić (jakie przedsięwzięcie zrealizować), aby w Gminie Leśnica żyło się lepiej?

Źródło: badanie własne, n=231

Blisko połowa badanych (48,9%) deklarowała, że w gminie Leśnica istnieje problem wandalizmu/niszczenia mienia publicznego oraz starzenia się społeczności (47,4%). Stosunkowo często wskazywane były również alkoholizm (40,3%) i zaśmiecanie okolicy (36,6%). Problem zaśmiecania okolicy może mieć związek z obecnym w gminie ruchem turystycznym. Dane statystyczne potwierdzają, że gminę dotyka problem starzenia się społeczności lokalnej, dlatego gmina powinna wziąć pod uwagę potrzeby osób najstarszych i dostosować ofertę do ich oczekiwań.

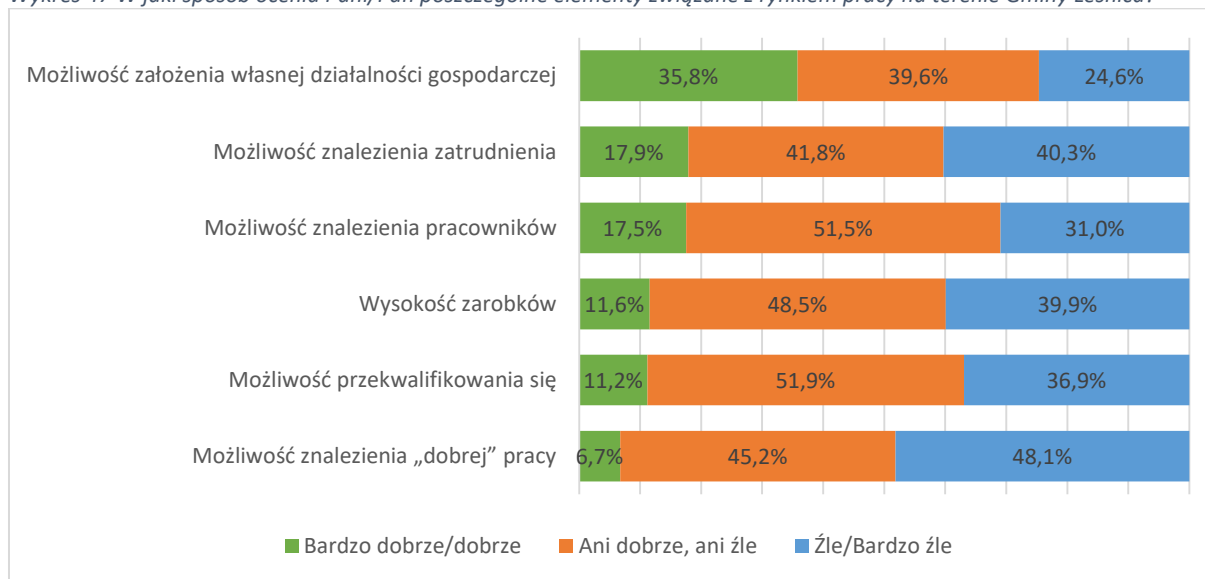
Wykres 46 Z poniższego katalogu problemów społecznych, proszę wskazać te, które Pani/Pana zdaniem w istotny sposób dotyczą Gminy Leśnica:

Źródło: badanie własne, n=268

Ankietowani zostali poproszeni o ocenę elementów związanych z rynkiem pracy na terenie gminy Leśnica. We wszystkich pytaniach dominowała odpowiedź „Ani dobrze, ani źle”. Warto jednak zwrócić szczególną uwagę na opinie uczestników badania co do możliwości znalezienia „dobrej” pracy. Element ten pozytywnie oceniło jedynie 6,7% respondentów, co może sugerować, że mieszkańcy gminy pracują w dużej mierze poza gminą, w innych ośrodkach. Najlepiej oceniono możliwość założenia własnej działalności gospodarczej – 35,8% pozytywnych ocen, co potwierdza rosnąca liczba osób fizycznych prowadzących działalność, w 2020 r. – 55 na 1000 ludności.

Wykres 47 W jaki sposób ocenia Pani/Pan poszczególne elementy związane z rynkiem pracy na terenie Gminy Leśnica?

Źródło: badanie własne, n=268

Jako potencjalny kierunek rozwoju gminy Leśnica z poniższych możliwości respondenci najczęściej wskazywali na silną gospodarkę (43,7%), co potwierdzają wskazane wcześniej odpowiedzi. Mieszkańcom brakuje możliwości rozwoju zawodowego, ale przede wszystkim „dobrej pracy” czyli adekwatnej do posiadanych umiejętności i kompetencji oraz dobrej płacnej. Ankietowani wskazując możliwe kierunki rozwoju gminy, zwracali również uwagę na atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu (32,1%) oraz gminę sprawą i funkcjonalną (31,3%). Badani oczekują od swojej gminy szerszej oferty kulturowej i rekreacyjnej, dodatkowo sugerują, że nie wszystkie ich podstawowe potrzeby są zaspokojone – w tym przypadku, przede wszystkim związane ze stanem infrastruktury drogowej.

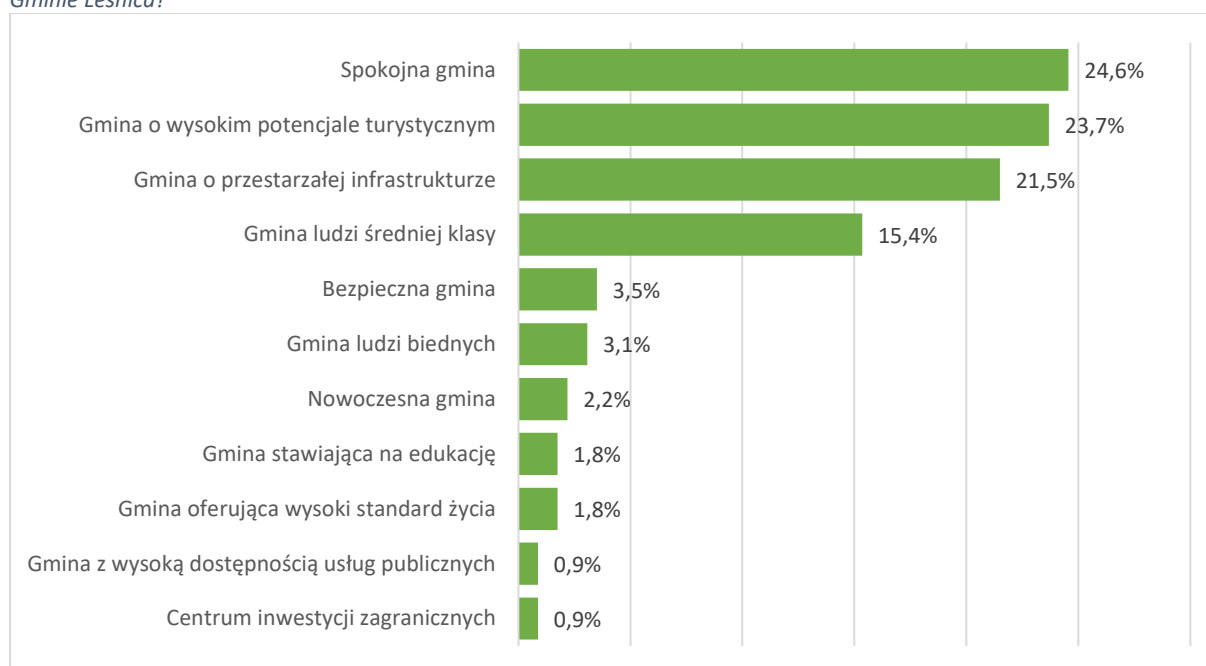
Wykres 48 Z zaproponowanych poniżej możliwych kierunków rozwoju Gminy Leśnica proszę wybrać maksymalnie 2 kierunki, które jej władze powinny rozważyć jako najkorzystniejsze dla dalszego rozwoju gminy:

Źródło: badanie własne, n=268

W kolejnym pytaniu respondenci wskazywali skojarzenie, które pierwsze przychodzi im do głowy na myśl o gminie Leśnica. Najwięcej badanych wskazało na gminę spokojną (24,6%), a następnie: gminę o wysokim potencjale turystycznym (23,7%), ale również gminę o przestarzałej infrastrukturze (21,5%) czy gminę ludzi średniej klasy (15,4%). Struktura odpowiedzi wskazuje, że mieszkańcy są świadomi potencjału upatrywanego w sektorze turystyki, na który warto położyć nacisk w części strategicznej. Wyzwaniem stojącym przed gminą jest poprawa stanu infrastruktury, ponieważ zmiany i jej rozbudowa, znaczącą poprawią atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną.

Wykres 49 Proszę zaznaczyć to skojarzenie, które jako pierwsze przychodzi Pani/Panu do głowy, kiedy myśli Pani/Pan o Gminie Leśnica?

Źródło: badanie własne, n=268

W badaniu wzięło udział 268 ankietowanych, z których 61,7% stanowiły kobiety. Większość badanych stanowiły osoby w grupach 25-34 i 35-44. Widoczny jest stosunkowo niski udział osób w wieku poprodukcyjnym, w szczególności w wieku 65+, zaledwie 1,5% wszystkich badanych. Połowa respondentów deklaruje wykształcenie wyższe (50,6%), a 34% - średnie, średnie branżowe. Wśród ankietowanych dominują osoby pracujące (73%). Kolejną grupę stanowili uczniowie i studenci – 12%, a następnie osoby prowadzące działalność gospodarczą (5,2%).

Tabela 5 Metryczka

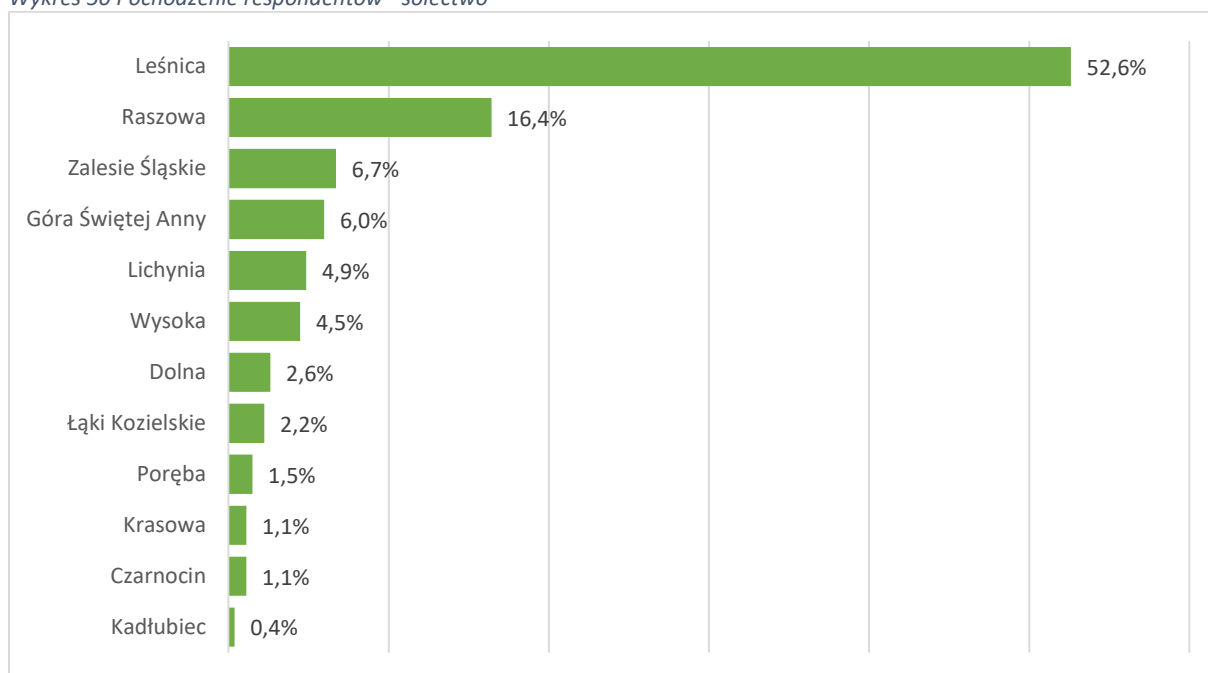
Zmienna	Badanie mieszkańców
Próba badawcza	268 osób
Płeć	kobiety – 61,7% mężczyźni – 38,3%
Przedział wiekowy	poniżej 18 – 2,3% 18-24 – 13,5% 25-34 – 28,9%

	35-44 – 28,6% 45-54 – 17,3% 55-64 - 7,9% 65 i więcej – 1,5%
Wykształcenie	wyższe – 50,6% średnie, średnie branżowe – 34,0% zasadnicze zawodowe, zasadnicze branżowe – 12,4% gimnazjalne/podstawowe – 3,0%
Status na rynku pracy	pracujący – 73,0% uczeń, student – 12,0% prowadzący działalność – 5,2% emeryt, rencista – 2,6% nie pracuje, zajmuje się domem – 2,6% rolnik – 2,3% inne – 1,2% bezrobotny – 1,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych

W badaniu ankietowym, wzięli udział mieszkańcy wszystkich miejscowości gminy Leśnica, co należy uznać za pozytywne. Najwięcej ankietowanych zamieszkiwało miejscowość Leśnica (52,6%), następnie Raszowa (16,4%). Udział respondentów pozostałych miejscowości wahał się od 0,4-6,7%. Najmniejszą aktywnością wykazali się mieszkańcy miejscowości Kadłubiec, Czarnocin, Krasowa oraz Poręba.

Wykres 50 Pochodzenie respondentów - sołectwo

Źródło: badanie własne, n=268

Załącznik nr 2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Rozdział odnosi się do przepisu Art. 10e. ust. 3. pkt. 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki zawartego w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Polityka przestrzenna w systemie polityk publicznych

Polityka przestrzenna należy do sfery tzw. polityk publicznych, które rozumiane są, jako sfera świadomych i zorganizowanych działań struktur państwa i społeczeństwa wokół problemów publicznych. Posługujemy się tu rozumieniem „polityk”, dotyczącym nie samego sprawowania władzy, ale działań w oparciu o przyjęte reguły. O ile polityka w ogólnym znaczeniu zajmuje się przede wszystkim sferą idei, zdobywania władzy i instrumentów jej egzekucji, to polityka publiczna, jako sfera praktyczna – przede wszystkim zagadnieniami związanymi z urzeczywistnianiem idei i bliska jest zarządzaniu publicznemu.

Polityka przestrzenna spełnia wszystkie kryteria polityk publicznych. Jest to bowiem planowa działalność, polegająca na wykorzystywaniu znajomości dostępnych zasobów oraz praw rządzących kształtowaniem i użytkowaniem przestrzeni w celu najbardziej racjonalnego jej zagospodarowania. W ramach polityki przestrzennej władze publiczne ustalają cele i środki kształtowania zagospodarowania przestrzennego w określonych, zmiennych w czasie warunkach zewnętrznych – społecznych, ekonomicznych, technicznych, a także politycznych. Polityka przestrzenna zajmuje się określeniem celów, wraz ze sposobami ich osiągnięcia, w zakresie użytkowania i przekształcania środowiska życia człowieka, a więc wykorzystywanego przez niego zajmowanego terytorium. Musi ona wpływać na działania podejmowane przez liczne podmioty, czynnie zmieniające kształt tego środowiska.

Obowiązek prowadzenia polityki przestrzennej zawarty jest w polskim prawie, wyznaczającym zakres formalnych kompetencji w tej sferze poszczególnych poziomów władzy.

Instrumentacja polityki przestrzennej

Wdrażanie polityk publicznych można ułożyć w tzw. drabinę interwencji: na najniższym szczeblu władze powstrzymują się od działania, a na najwyższym narzucają swoje rozwiązania, czyli eliminują wybór obywatelowi, tworząc szczególne zakazy i ograniczenia. Władze mogą działać także na rzecz zwiększania skali wyboru, które ma przed sobą obywatel. Zakres instrumentów oddziaływania jest dość szeroki: najbardziej skuteczne mogą być bezpośrednie inwestycje publiczne, realizujące potrzeby

społeczne, ale też istotnie wpływające na zachowania inwestycyjne. Istnieje też sfera prawno-regulacyjna, ale jej skuteczność jest w Polsce przeceniana. Lepiej jest udoskonalać sposoby zarządzania przestrzenią, głównie poprzez zwiększanie wiedzy i poprawę dostępu do informacji o problemach specyficznych obszarów, w których żyją obywatele i funkcjonuje gospodarka. Wszystko to winno sprzyjać większej dynamice wzrostu, co jest obecnie podstawowym kryterium oceny polityk publicznych.

Większa świadomość i zaangażowanie władz w politykę przestrzenną mogą sprzyjać jej skuteczności, ale należy także liczyć w tym względzie na wzrost świadomości obywatelskiej. Zwiększanie wiedzy obywateli może spowodować wzrost poczucia identyfikacji z miejscem zamieszkania oraz świadomości własnej siły sprawczej w procesie rozwoju – to wymarzona sytuacja dla wzrostu zaangażowania obywatelskiego i kapitałowego. Zwiększanie partycypacji obywatelskiej i zaangażowania lokalnego biznesu może stanowić skuteczną przeciwwagę dla ograniczoności instrumentów sprawowania władzy.

Rekomendacje dla polityki przestrzennej gminy Leśnica

Głównym wyzwaniem dla polityki przestrzennej jest prawidłowe rozpoznanie, klasyfikacja i uporządkowanie dostępnych zasobów przestrzeni, a następnie umiejętne ich wykorzystanie w procesie rozwoju. Aby proces ten był efektywny musi wynikać lub odpowiadać obecnym i przyszłym potrzebom, lub realizować wypracowane kompleksowe wizje rozwoju. Rozpoznanie potrzeb oraz pojawiających się szans i możliwości ich zaspokojenia jest jednym z głównych komponentów polityki przestrzennej. Natomiast zaspokojenie rozpoznanych potrzeb lub realizacja przyjętych wizji najczęściej wiąże się z odpowiednim kształtowaniem struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru w powiązaniu z jego otoczeniem, czyli rozwoju jej poszczególnych węzłów i odpowiednich powiązań między nimi.

Głównym wyzwaniem kształtowania struktury przestrzennej jest wzmocnienie integracji przestrzennej gminy poprzez:

- zapewnienie dostępności terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowych wraz z towarzyszącymi im usługami;
- zapewnienie dostępności terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą – przemysłowo-składowych;
- stosowanie recyklingu przestrzeni: wykorzystywanie w pierwszej kolejności terenów opuszczonych lub zdegradowanych („brownfield”) i niewchodzenie na nowe, niezagospodarowane tereny („greenfield”);
- intensyfikację zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową);
- przeciwdziałanie niekontrolowanej suburbanizacji i rozlewaniu zabudowy;

- racjonalne kształtowanie sieci osadniczej (spójność i zwartość struktury funkcjonalno-przestrzennej, oraz równowaga terenów zabudowanych i terenów zieleni);
- wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich;
- dążenie do zachowania zgodności planowanych przedsięwzięć lokalizacyjnych z wiodącą funkcją obszarów (koncentracji działalności gospodarczej; koncentracji mieszkalnictwa i obsługi mieszkańców; gospodarki rolnej i leśnej; cennych przyrodniczo; zielonych pierścieni).

Powyższe wpisuje się w zasadę zachowania ładu przestrzennego, przejawiającą się prowadzeniem efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej na wszystkich poziomach planowania przestrzennego. Umożliwia ona uzyskanie harmonijnej całości oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Należy zwrócić uwagę także na ochronę zasobów środowiskowych:

- kształtowanie struktur przestrzennych wzmacniających jakość środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych;
- poprawę jakości powietrza (wymiana indywidualnych źródeł ciepła, kompleksowa poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej);
- kształtowanie sieci ekologicznej miasta (ciągłość obszarów przyrodniczych, przewietrzanie, dostępność terenów dla celów rekreacyjnych i komunikacji pieszej);
- ochronę systemu obszarów otwartych (rolnych, leśnych, naturalnych);
- wskazanie, poszanowanie i ochronę obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo (objętych ochroną prawną i planowanych do ochrony), w tym w szczególności Góry Św. Anny, Parku Krajobrazowego Góra Św. Anny wraz z otuliną oraz specjalnego obszaru ochrony i rezerwatów;
- wzmacnianie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i zagrożenie utraty bezpieczeństwa energetycznego.

Osobnym zagadnieniem jest rozwój przestrzeni społecznych i sąsiedzkich (integrujących społeczności poszczególnych wsi czy osiedli) oraz przestrzeni publicznych:

- przestrzeń publiczna powinna integrować wspólnotę miejską i przyciągać gości z zewnątrz;
- istotne jest właściwe określenie programu użytkowego (zwłaszcza w obszarze śródmiejskim), w celu przyciągnięcia użytkowników;
- należy pamiętać o ich znaczeniu integracyjnym dla lokalnej społeczności
- istotne funkcje symboliczne (kulturowe); ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej;

- wzmacnianie śląskiej tożsamości lokalnej;
- rozwój rynku usług turystycznych – w oparciu o obiekty sakralne (bazylika, kościoły, kapliczki), pomnik i amfiteatr na Górze Świętej Anny, Dom Pielgrzyma;
- Góra św. Anny jako produkt turystyczny;
- promocja turystyki oraz produktów regionalnych.

Rozwój systemu komunikacyjnego powinien obejmować poprawę dostępności transportowej poprzez:

- organizację wydajnej sieci transportowej;
- wydajniejszą organizację transportu publicznego;
- poprawa jakości dróg publicznych, szczególnie powiatowych;
- wybudowanie obwodnicy Leśnicy;
- obecność linii kolejowej na terenie gminy, której uruchomienie zwiększyłoby dostępność komunikacyjną;
- stosowanie zasad zrównoważonej mobilności;
- kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, która (w miarę możliwości) racjonalizuje i minimalizuje zapotrzebowanie na wybrane elementy infrastruktury transportowej;
- multimodalność: równoległe skoordynowane zapewnieniu różnych środków i form transportu, umożliwiające podróżowanie na wiele sposobów, wieloma trasami;
- zwiększenie ilości ścieżek rowerowych.

Obok rozwoju infrastruktury transportowej istotny jest także rozwój infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Strategicznym celem polityki przestrzennej jest wpisanie się w wytyczne dla województwa opolskiego, czyli kształtowanie struktury przestrzennej odznaczającej się wysokim poziomem ładu przestrzennego, która będzie umożliwiała wykorzystanie jego zróżnicowanych terytorialnie potencjałów, zapewniała konkurencyjność w stosunku do otoczenia zewnętrznego i eliminowała niekorzystne różnice w warunkach życia wewnątrz regionu. Cel ten osiągnąć należy w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju – polegającą na prowadzeniu rozwoju społeczno-gospodarczo-przestrzennego, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i kulturowej w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkańców – tak obecnych, jak i przyszłych pokoleń.

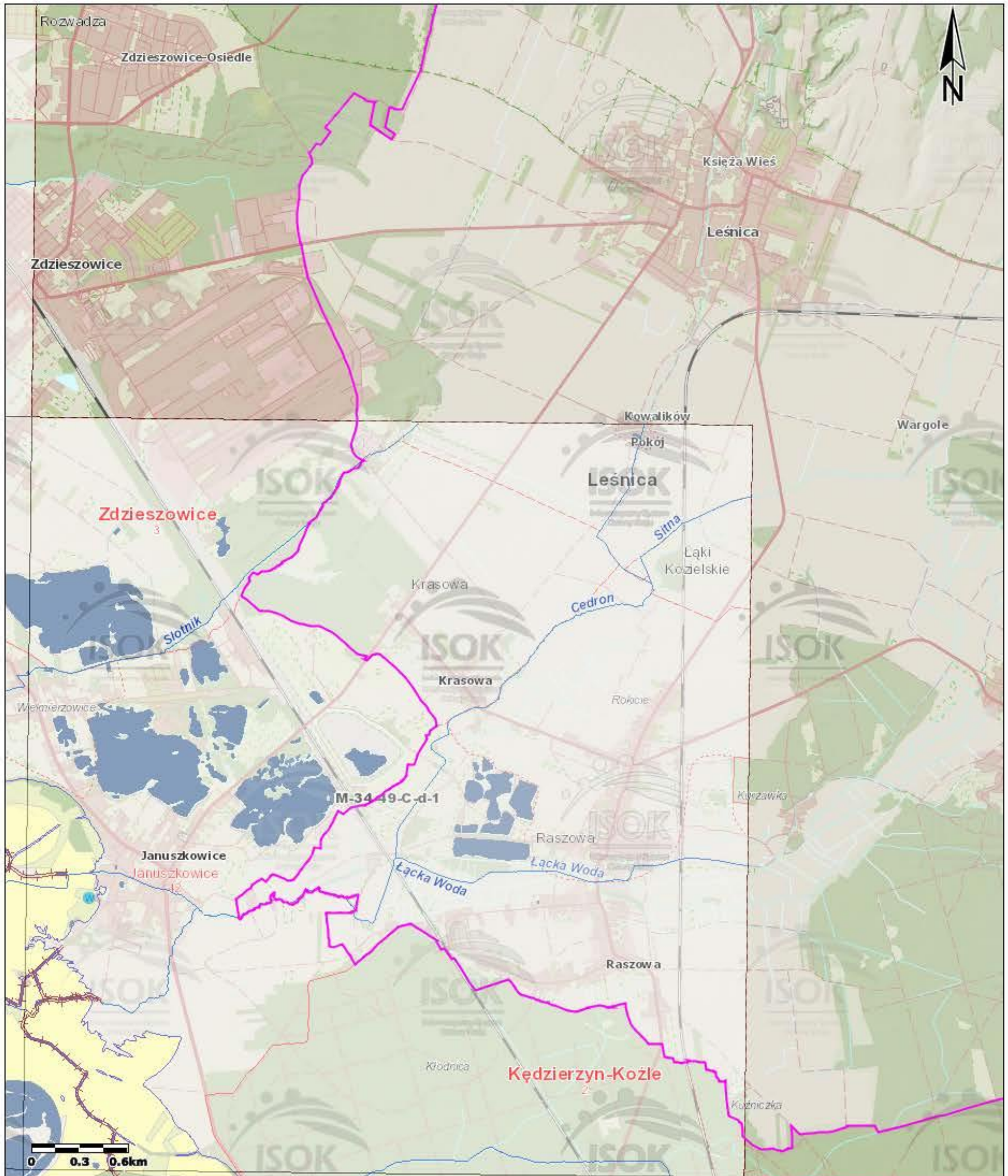
Załącznik nr 3 Mapa zagrożenia i ryzyka powodziowego

Mapa:

Mapy ryzyka powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)

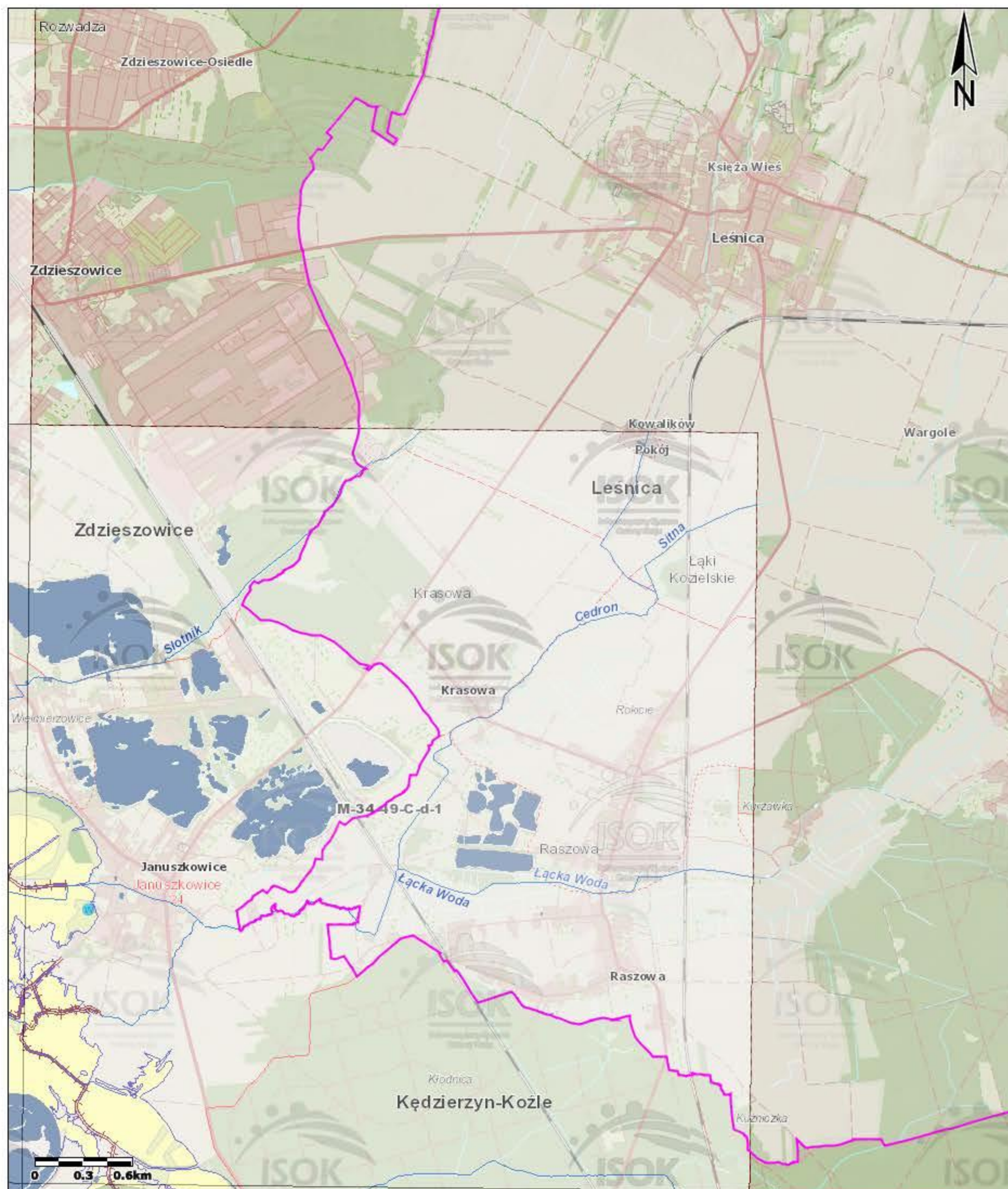
Uwaga: Ten wydruk ma charakter wyłącznie poglądowy i w żadnym razie nie może być traktowany jako dokument oficjalny.

Mapa:

Mapy ryzyka powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

Uwaga: Ten wydruk ma charakter wyłącznie poglądowy i w żadnym razie nie może być traktowany jako dokument oficjalny.

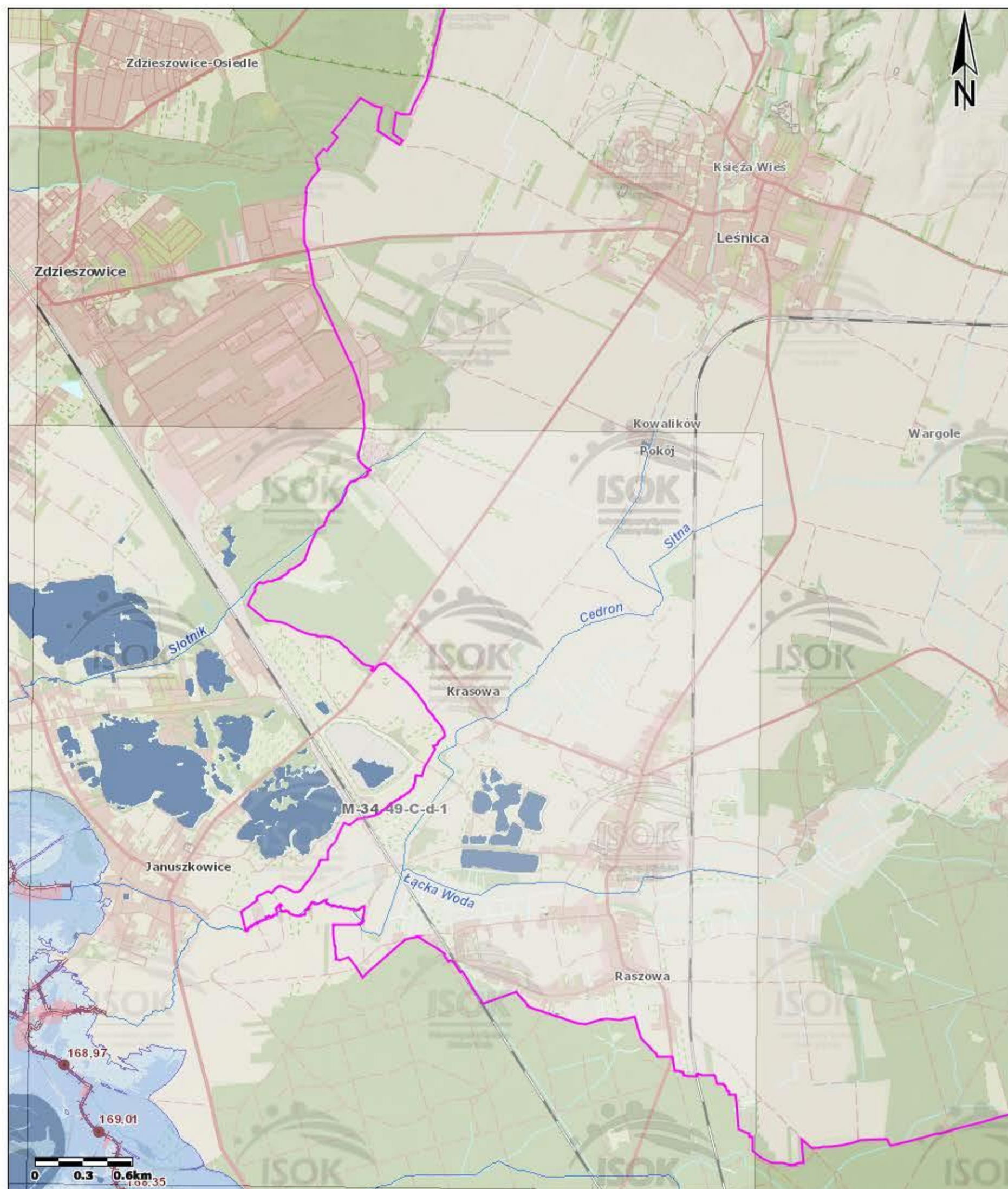
© 2019 Wody Polskie, Wszystkie prawa zastrzeżone.

Mapa:

Mapy zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)

Uwaga: Ten wydruk ma charakter wyłącznie poglądowy i w żadnym razie nie może być traktowany jako dokument oficjalny.

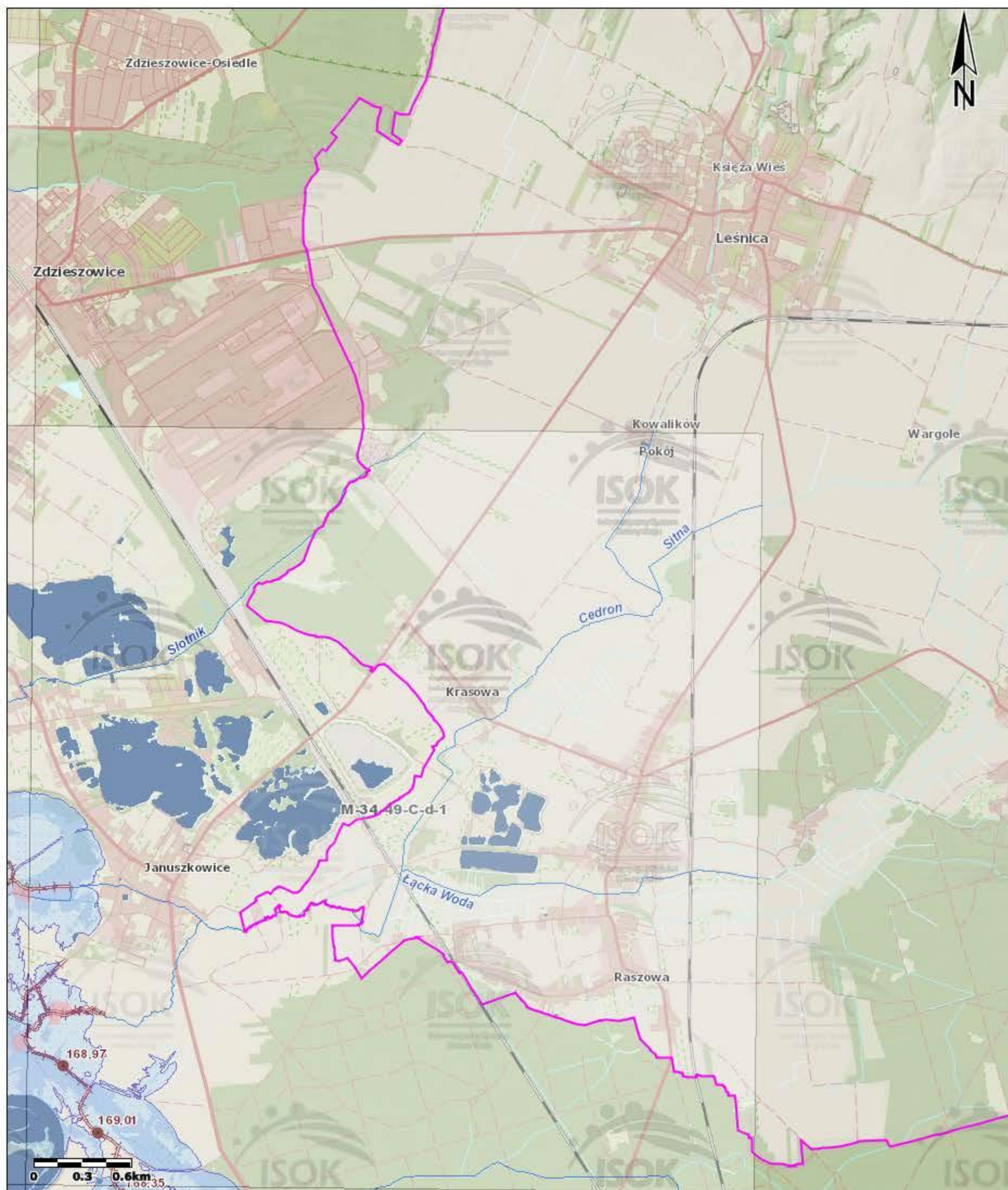
© 2019 Wody Polskie, Wszystkie prawa zastrzeżone.

Mapa:

Mapy zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

Uwaga: Ten wydruk ma charakter wyłącznie poglądowy i w żadnym razie nie może być traktowany jako dokument oficjalny.

© 2019 Wody Polskie, Wszystkie prawa zastrzeżone.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

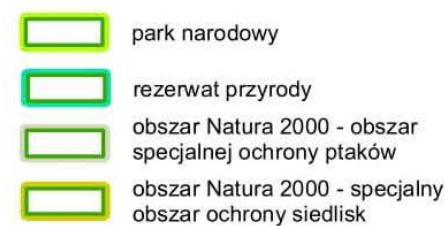
MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

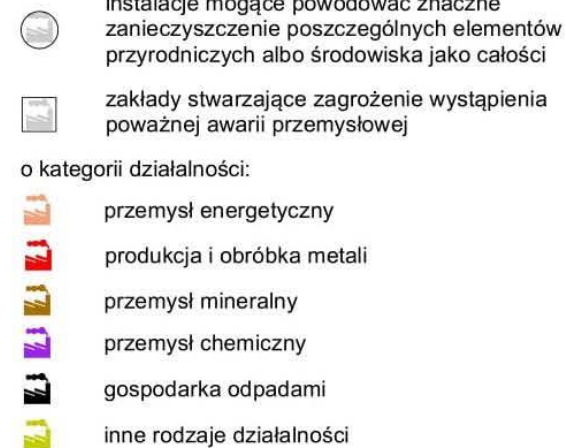
MAPA RYZYKA POWODZIOWEGO

Potencjalne negatywne skutki dla środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej

klasy użytkowania terenu:

zakłady przemysłowe:

potencjalne ogniska zanieczyszczeń:

Potencjalne negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi oraz wartości potencjalnych strat powodziowych

budynek mieszkalny

w obszarze zagrożenia powodziowego [głębokość wody w m]:

budynek o znaczeniu społecznym

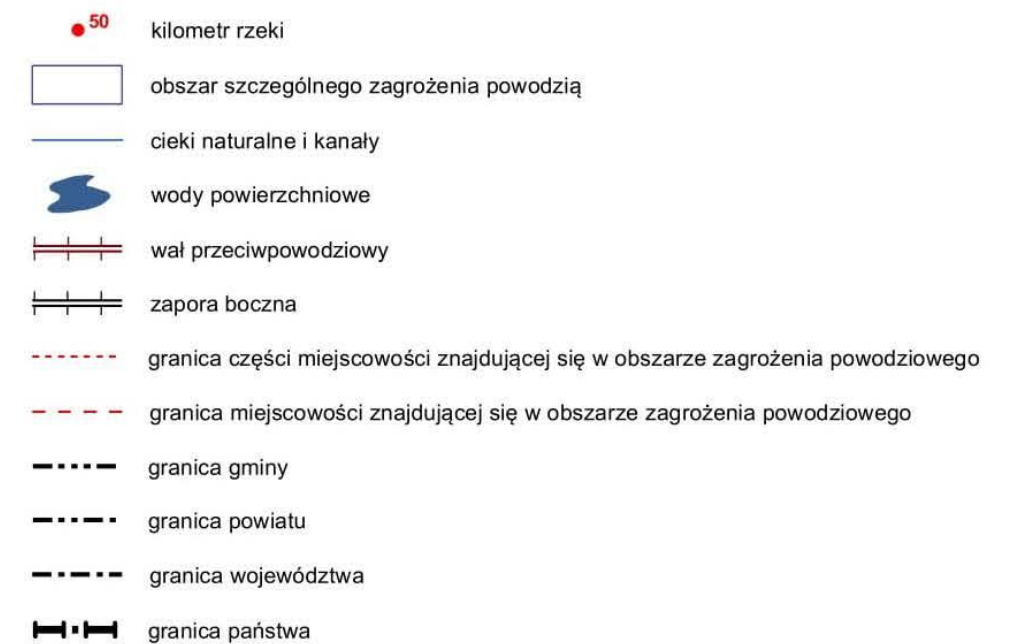
w obszarze zagrożenia powodziowego [głębokość wody w m]:

oznaczenie budynku o znaczeniu społecznym:

żłb. - żłobek, *przedszk.* - przedszkole, *szk.* - szkoła,
P - jednostki Policji, *rem.* - jednostki ochrony przeciwpożarowej, *SG* - jednostki Straży Granicznej,
szpit. - szpital, *san.* - sanatorium, *d. op.* - dom pomocy społecznej, dom opieki, hospicjum,
c. han. - centrum handlowo-usługowe, *H* - hotel, *d. wyp.* - dom wypoczynkowy,
d. wych. - dom wychowawczy, *z. kar.* - zakład karny, zakład poprawczy, areszt śledczy

wartość potencjalnych strat powodziowych [zł/m²]

KALISZ 1380 nazwa miasta i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią

Chotów 52 nazwa wsi i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią

Rypinek 15 nazwa części miasta lub wsi i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią

Spis rysunków, tabel i wykresów

Rysunek 1 Opolska "11" - cele operacyjne na tle celów strategicznych.....	9
Rysunek 2 Mapa jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych zlokalizowanych w granicach gminy	12
Tabela 1 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy	11
Tabela 2 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych zlokalizowanych na terenie gminy.....	11
Tabela 3 Zasoby turystyczne gminy Leśnica	51
Tabela 4 Zmiana stopy bezrobocia zarejestrowanego na terenie Polski w latach 2018-2020	59
Tabela 5 Metryczka	86
Wykres 1 Zmiana liczby ludności w gminie Leśnica w latach 2011-2020 [os.].....	54
Wykres 2 Zmiany w liczbie ludności wg grup wiekowych w latach 2016-2020 [os.]	55
Wykres 3 Urodzenia, zgodny i przyrost naturalny w latach 2011-2020 [os.].....	55
Wykres 4 Zameldowania, wymeldowania i saldo migracji w latach 2011-2020 [os.]	56
Wykres 5 Prognoza liczby ludności dla gminy Leśnica do roku 2050 [os.].....	56
Wykres 6 Współczynnik feminizacji dla gminy Leśnica w latach 2011-2020 [%].....	57
Wykres 7 Piramida wieku dla gminy Leśnica w 2020 [szt.].....	57
Wykres 8 Dynamika liczby zarejestrowanych bezrobotnych [os.] oraz udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] w latach 2011-2020.....	58
Wykres 9 Liczba osób długotrwale bezrobotnych ogółem oraz długotrwale bezrobotnych kobiet w latach 2016-2020 [os.]..	59
Wykres 10 Liczba osób pracujących w latach 2011-2020 [os.].....	59
Wykres 11 Wskaźniki gospodarcze w roku 2020 - podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności, jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności	60
Wykres 12 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w latach 2011-2020 [szt.]	60
Wykres 13 Wskaźniki gospodarcze: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności oraz fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 ludności.....	61
Wykres 14 Wskaźnik pracujących na 1000 ludności w latach 2011-2020 r. [os.].....	61
Wykres 15 Średnie miesięczne wynagrodzenie dla powiatu strzeleckiego w latach 2011-2020 [zł.]	62
Wykres 16 Liczba zasobów mieszkaniowych w latach 2011-2019 [szt.].....	63
Wykres 17 Wskaźniki zasobów mieszkaniowych: przecięta powierzchnia użytkowa 1 mieszkańca, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę, mieszkania na 1000 mieszkańców; w 2020 r.....	63
Wykres 18 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Leśnica w latach 2011-2019 [os.].....	64
Wykres 19 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w latach 2011-2019 [os.]	64
Wykres 20 Wydatki gminy Leśnica na pomoc społeczną w latach 2011-2019 [mln zł]	65
Wykres 21 Liczba osób, którym przyznano świadczenia społeczne w latach 2016-2020 na terenie gminy Leśnica	65
Wykres 22 Powody przyznania świadczeń społecznych w 2020 r. dla gminy Leśnica.....	66
Wykres 23 Frekwencja wyborcza - wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast 2018 r. [%]	67
Wykres 24 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w roku 2020 [szt.]	67
Wykres 25 Liczba czytelników bibliotek w gminie Leśnica w latach 2011-2020 [os.]	68

Wykres 26 Dynamika liczby organizowanych imprez [szt.] oraz ich uczestników [os.] w latach 2016-2019	68
Wykres 27 Zmiana liczby ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków [os.] i odsetek ludności gminy korzystającej z oczyszczalni ścieków [%] w latach 2021-2020].....	69
Wykres 28 Podział odpadów zebranych selektywnie w 2020 r. [t]	70
Wykres 29 Zmiana udziału ludności korzystającej z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w latach 2011-2020 [%]	70
Wykres 30 Stopień wykorzystania miejsc noclegowych na terenie powiatu strzeleckiego w latach 2011-2020.....	71
Wykres 31 Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych (rok poprzedni = 100) oraz udzielonych noclegów turystom zagranicznym (nierozzydentom) [os.] w latach 2011-2020.....	71
Wykres 32 Wskaźniki turystyczne: miejsca noclegowe na 1000 ludności oraz udzielone noclegi na 1000 ludności w 2020 r. .	72
Wykres 33 Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w latach 2011-2019 [os.]	73
Wykres 34 Dynamika liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli [os.] oraz odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym [%] w latach 2011-2019	73
Wykres 35 Współczynnik skolarzacji netto 2019 [%]	74
Wykres 36 Wyniki egzaminu ósmoklasisty z 2021 r. [%]	75
Wykres 37 Dochody i wydatki gminy Leśnica w latach 2011-2020 [mln zł].....	76
Wykres 38 Dochody na 1 mieszkańca [zł].....	76
Wykres 39 Porównanie dochodów własnych, dotacji oraz subwencji uzyskanych przez gminę Leśnica w 2020 r. [zł].....	77
Wykres 40 Czy uważa Pan(i), że Gmina Leśnica jest dobrym miejscem do życia?	78
Wykres 41 Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?	79
Wykres 42 Spośród wymienionych elementów infrastruktury oraz oferty dostępnej na terenie Gminy Leśnica, proszę określić jak ocenia Pan(i) ich aktualny stan/dostępność.	80
Wykres 43 Co Pana/Pani zdaniem jest największą zaletą, mocną stroną, atutem Gminy Leśnica?	81
Wykres 44 Co Pana/Pani zdaniem jest największą wadą, słabą stroną Gminy Leśnica?.....	82
Wykres 45 Co Pana/Pani zdaniem należy zrobić (jakie przedsięwzięcie zrealizować), aby w Gminie Leśnica żyło się lepiej? ..	83
Wykres 46 Z poniższego katalogu problemów społecznych, proszę wskazać te, które Pani/Pana zdaniem w istotny sposób dotyczą Gminy Leśnica:	84
Wykres 47 W jaki sposób ocenia Pani/Pan poszczególne elementy związane z rynkiem pracy na terenie Gminy Leśnica?.....	85
Wykres 48 Z zaproponowanych poniżej możliwych kierunków rozwoju Gminy Leśnica proszę wybrać maksymalnie 2 kierunki, które jej władze powinny rozważyć jako najkorzystniejsze dla dalszego rozwoju gminy:	85
Wykres 49 Proszę zaznaczyć to skojarzenie, które jako pierwsze przychodzi Pani/Panu do głowy, kiedy myśli Pani/Pan o Gminie Leśnica?.....	86
Wykres 50 Pochodzenie respondentów - sołectwo.....	87